

NATAŠA
REBEC LUKŠIČ

Ljubek
NA TEHTNICI

*»To knjigo posvečam vsem,
ki so mi pomagali razpreti krila.«*

(Nataša)

Copyright © 2020 Nataša Rebec Lukšič

Mladinski roman:
Ljubezen na tehtnici

Avtorica:
Nataša Rebec Lukšič

Avtorica ilustracije na naslovnici:
Marinka Juvančič

Izšlo v samozaložbi

Vsebinski pregled in spremna beseda:
Mojca Hrvatini

Oblikovanje in prelom:
Damjan Šeruga, Embago

Tisk:
Art 32 d. o. o

Naklada:
30 izvodov

Mleščevo,
november 2020

Nataša Rebec Lukšič

LJUBEZEN
NA TEHTNICI

Izdano v samozaložbi

NATAŠA
REBEC LUKŠIČ

Ljuberežen
NA TEHTNICI

Pred nami je avtoričin pisateljski prvenec, ki ga bodo z zanimanjem prebirali ljubitelji mladinskih ljubezenskih romanov.

Roman je postavljen v slovenski prostor v sedanji čas in opisuje življenjski zgodbi dveh srednješolcev, maturantov, ki se po naključju srečata v bolnišnici, kjer okrevata po nesreči.

Irinino življenje zaznamujejo hladni družinski odnosi in predvsem pomanjkanje materine ljubezni, kar jo pahne v odredkanje hrani in v hudo telesno oslabelost. Simon pa je žrtev snežnega plazua in trpi bolečine zaradi zloma noge, še huje pa ga v duši boli smrt najboljšega prijatelja, ki je mlado življenje izgubil v plazua, sproženem v skupnem planinskem izletu na Mojstrovko.

Zgodba je hitro berljiva in bralca pritegne ne le z aktualno vsebino, pač pa tudi slogovno. Z bogatim jezikom in čustveno nasičenimi povedmi je avtorici uspelo bralcem približati notranji svet obeh junakov romana, njuna razmišljanja, polna očitkov, obsodb, trpinčenj in revizij, kot tudi prizadevanj za izhod iz njunih duševnih stisk.

Bogato je tudi sporočilo romana, ki ga nakazuje že naslov. Življenje vseh nas je neprestano na tehtnici, nas preizkuša in meri moči. Jeziček na tehtnici pod bremenim uteži niha zdaj na eno, zdaj na drugo stran, od slabega k dobremu, iz stiske v radost, iz razočaranj v zanesenost, od sreče k nesreči in nazaj. Tehtnica nikoli ne ostane v ravnovesju. Če vzamemo življenjske stiske kot

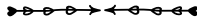
izzive in zberemo dovolj moči, da se osvobodimo nelagodja, da iz sebe naredimo nekaj več in hkrati storimo nekaj dobrega tudi za druge, se tehtnica prevesi v dobro, boljše in najboljše.

Draga Nataša, hvala, ker si dodala utež na dobrotljivo stran moje tehtnice.

V septembru 2020

Mojca Hrvatini

I. IRINA

Obisk pri gospe Okroglolični ali še najtrši oreh se lahko stre

»Končno mi bodo dali malo miru,« si je z olajšanjem rekla, ko je opravila še zadnji pregled pri specialistu. »Z današnjim dnevom bom jaz, Irina, ponovno zaživela. – No, samo na hrano bom morala paziti, že tako sem bolj široka kot dolga. Še k svetovalni delavki stopim, potem pa ..., potem bom svobodna kot ptička na veji. Super!«

Ko je najstnica stopila v pisarno gospe Rolih, jo je debelušna gospa srednjih let najprej pomerila s pogledom in ji je rekla, naj se kar usede. Leno je stegnila desnico proti mladenki in ji na nje-
no veliko presenečenje tako močno stisnila roko, da je že videla svetega Petra, kako ji odpira nebeške duri. Skoraj je že zatarnala, ko je zaslišala njen globok glas: »Še si švoh, punca! Še veliko potu boš morala prelitati, da boš postala prava ženska. – Ja, koliko pa sploh tehtaš?!«

Ko je Irina zaslišala besedo tehtnica, se je v trenutku naježila kakor sosedova mačka Pika in kar čutila je, kako ji je vsa kri stekla v obraz. Komaj se je uspela zadržati. Mislila si je: »Poglej raje sebe, ženska zabuhla! Zagotovo imaš blizu sto kil! Nekega dne te bo razneslo in veš, kaj bo pisalo na nagrobniku?! – TUKAJ PO-

ČIVA GOSPA TA-PA-TA, KI SE JE V SVOJEM BORNEM ŽIVLJENJU PREVEČ NAŽIRALA IN JE ZATO EKSPLODIRALA KOT ATOMSKA BOMBA V HIROŠIMI.«

Kot da bi gospa Okroglolična prebrala Irinine zlohotne misli, je naposled le izjavila, da se je samo malce pošalila, kar pa nejevoljne Irine ni pomirilo. Živčno se je popraskala po svojih razmršenih kodrih, ki so ji dajali videz pravkar okopanega in sveže topiranega velikega pudlja, si popravila bluzo, ki se ji je zaradi debelosti čudno nabirala v predelu prsi, in dodala: »No, saj sem se le hecala. Kaj ne pravi nek slovenski rek, da je v smehu pol zdravja?!«

»Smeh gor ali dol,« si je samo pri sebi mislilo dekle. »Verjetno se ti vsa Ljubljana smeje, ko te vidi, kako tacaš po starem mestnem jedru in si s slinastimi usti ogleduješ kremšnite v lično urejenih izložbah slaščičarn – da o slastnih picah sploh ne govorimo!« Ker pa se je spomnila, da gospa Rolih pričakuje njen odgovor, ji je naposled le odvrnila: »Saj, res! Smeh krepi človeka, gospa, vendar se jaz raje smejem na račun drugih. Zato pa imamo na privatnih kanalih te žajfaste, ali kako se jim že reče, humoristične nanizanke, v katerih se gledalci v ozadju režijo še tako nepomembnim in brezveznim dogodivščinam glavnih junakov. Lahko gremo tudi v cirkus in se tam zabavamo ob spremljanju norčij klovnov in klovnes ali pa stopimo samo na ulico – tam smešnih ljudi sploh ne manjka, kajne, gospa?«

Svetovalno delavko so Irinine besede skorajda vrgle s stola. Čutila je, da je zelo sovražno uperjena proti njej – predstavnici socialne službe, ki želi ljudem v stiski le nesebično pomagati.

»Zakaj ste me ponovno klicali na pogovor, ko pa sem z zdravljenjem že zaključila?« je Irina le prekinila mučen interval tišine, ki se je kakor koprenasti oblak razpel med njima.

»Irina,« je z nekoliko nežnejšim tonom nadaljevala gospa Okroglolična, »sama si že ugotovila, da si si s svojim početjem skorajda že izkopala grob na ljubljanskih Žalah. Zdravniki so te komaj uspeli rešiti. Tvoje življenje je dobesedno viselo na nitki, pa še zaklenjena si bila v stranišču tistega lokala. Celo gasilce so morali poklicati, da so te izvlekli iz tistega groznega prostora. Res si lahko vesela, da si še med nami. Starši so v skrbeh zate, tebi pa vse te ... te ceremonije in medicinske kolobocije sploh ne pridejo do živega. Mogoče imaš petdeset, največ triinpetdeset kilogramov, visoka pa si meter petinsedemdeset. Hm, to je tipična anoreksija, da boš vedela, vendar mislim, da imaš še dovolj časa, da se malo porediš in da zaživiš bolj srečno in svojim letom primerno, pa še matura je pred vrati. Ko sem bila jaz v tvojih letih, je bilo moderno, da je bilo dekcle bolj okroglo. Če je bila takrat ženska suhljata, kot si ti, so jo ljudje že vprašali, ali ni mogoče bolna. Danes pa so modni trendi seveda drugačni. Če dekcle ni suho in če nima ušes, nosu in popka prebodenega z najmanj desetimi uhani, jo množica že umesti med starine, take, kot sem jaz.«

Irini svetovalniko govoričenje sploh ni seglo do srca – ravno nasprotno – v njej je zbudilo tisto spečo zver, ki je komaj čakala, da z lačnimi zobmi zagriže v prvo žrtev, ki ji bo prišla nasproti, in ta žrtev je bila prav njena trenutna sogovornica.

»Veste, kaj,« je z izbruhom jeze začela svoj napad, »jaz razumem, da ste vi plačani za to, da nam, mladim, dvakrat ali trikrat tedensko perete možgane, vendar zagotavljam vam, da jih meni – Irini Treselj – ne boste!«

»Joj, kako mi je odleglo,« je še v tistem hipu pomislila sama pri sebi. »Ko bom velika in bogata, bom zagotovo odšla na vojaško akademijo nekam v ZDA. Tam me bodo naučili, kako se

obvlada take pudlje. Samo en korak nazaj, pa en zamah z nogo naprej in žrtev bo že na tleh. Nihče mi ne bo solil pameti po nepotrebnem, taka svetovalna perjad na dveh nogah pa še najmanj!«

»Pa saj te nisem povabila v svojo pisarno zato, da bi ti nakladala po nepotrebnem,« se ji je skušala ponovno približati okroglolična Venera. »Mislila sem oziroma preišljevala sem, kako bi lahko postala bolj zadovoljna sama s seboj. Premlada si še za tako jezo in negativne poglede na svet in ljudi, ki te obdajajo, zato sem nekako le uspela najti primerno rešitev za Sfingino uganko.«

Beseda »sfinga« je pritegnila Irinino pozornost, kar je bujna sogovornica tudi opazila. Vedela je namreč, da je dekle velik knjižni molj, ki kljub bolezenskemu iskanju svojih idealnih telesnih mer izkoristi vsak prosti trenutek za prebiranje raznovrstne literature.

»Za sam začetek bi ti priporočila prebiranje antične književnosti – v njej je skritih veliko življenjskih modrosti, čeprav največ izkušenj človek pridobi prav ob doživljanju uspehov in neuspehov na svoji življenjski poti. V vsaki slabi stvari je nekaj dobrega, me je učila moja pokojna mati. Ko sem bila jaz v tvojih letih, teh besed še nisem razumela, vendar me je sčasoma življenje naučilo, kaj je dobro in kaj ni dobro zame. Vzponi in padci so samo smerokaz na razpotjih našega večnega življenjskega tavanja.«

Gospe Okroglolični je končno le uspelo pridobiti Irinino naklonjenost. »Eureka, epur si muove!« je veselo zacepetala z debelušnima nogama in sama sebi potihoma dejala: »Še najtrši oreh se lahko stre, samo potrpežljiv moraš biti.«

Ko je naposled le ugotovila, da Irina z zanimanjem pričakuje epilog njenega besedičenja, se je ponosno odkašljala, nato pa z

globokim altom pristavila: »Veš, kako se bova lotili najinega problemčka? Naredili bova načrt in ga postopoma, korak za korakom, tudi realizirali.« Nato je vstala in stopila do velike kovinske omare, jo odprla ter pričela z iskanjem.

»Le kaj sedaj išče?« se je radovedno spraševala Irina. »Samo da me ne bo znova posiljevala s kakšnimi slikami podhranjenih mladotnic in izrezki njihovih osmrtnic iz dnevnega časopisja. Za take stvari se še požvižgam ne; pfej!«

»Samo še malo počakaj; nekaj lepega imam zate,« ji je v svoji iskalni vnemi odvrnila iskalka zakopanega zaklada ter nadaljevala z veleumnim brskanjem med kupi starih zaprašenih knjig in odpadnega papirja.

»No, pa sem jo vendarle našla! Vedela sem, da sem jo shranila v tej omari, samo najti jo je bilo treba.«

V roke ji je stisnila kartonasto skrivnost in ji šepnila v uho: »Odpri zavoj. Zate je.«

Irina si je sprva nekoliko skeptično ogledovala podarjeno Pandorino skrinjico, vendar jo je na svetovalnikino prigovarjanje naposled le odprla.

»Kaj pa je to?« je v zadregi vprašala pravkar dobljeno zavetnico. »Saj, ... saj to je knjiga!« je z veseljem vzkliknila in z zanimanjem pričela ocenjevati platnice.

Ko je ugotovila, da se ji teta svetovalna prijazno smehlja, ji je priznala: »Gospa Rolihova, lahko vam zaupam, da se knjig sploh ne branim. Preberem prav vsako, ki mi tako ali drugače pride v roke.«

»Veš, Irina, to knjigo mi je podaril moj najboljši prijatelj iz otroških let. Včasih sva se še skupaj podila po vaških travnikih, danes pa ...« V tistem trenutku se je na obraz gospe Okroglolične spustila preproga žalosti in oči so se ji ovlažile.

»Ali sta to solzi žalosti ali zgolj nostalgije?« se je spraševala Irina. Ko jo je že hotela vprašati, ali je njen prijatelj že umrl, je svetovalka nadaljevala s pripovedovanjem tragične zgodbe.

»Včasih je bil prijatelj Miha še pokreten. Bil je tako aktiven človek, da ga sploh nisi mogel dohajati. Zaposlen je bil kot športni trener pri znanem nogometnem klubu, vendar to še ni bilo vse. Ukvarjal se je še z mnogimi drugimi dejavnostmi in bil pri tem tudi zelo uspešen. Ko sva se včasih srečala na tej ali oni ljubljanski ulici, me je vedno pozdravil z nasmehom, ki bi še mrtve izvlekel iz večnih lovišč.

»Živijo, stara!« mi je dejal. »A si za en kafetek?« Še preden sem začela z navajanjem razlogov za ali proti, me je prijel pod ramo in odpeljal do prvega kafiča, kjer me je s pripovedovanjem vicev o blondinkah vedno znova spravil v smeh. – Da, to so bili res zlati časi!« je pristavila, nato pa iz predalnika vzela papirnat robček in popivnala vlogo iz oči.

»Kaj pa se je zgodilo s tem gospodom?« je zanimalo Irino.

»Sčasoma je njegovo zdravje pričelo pešati in kar je bilo žalostno – noben zdravnik ni mogel ugotoviti, kaj je z njim narobe. Po obiskih nešteti zdravilcev in takih ali drugačnih mazačev so medicinarji naposled le prišli do tiste prave diagnoze. Prizadela ga je multiplaskleroza.«

»Kaj pa je to multi... multip...« se je Irina trudila izgovoriti ta neznan medicinski izraz.

»To je bolezen, ki prizadene človekovo motoriko, kar pomeni, da se sčasoma človek vedno težje giblje in na koncu pristane na invalidskem vozičku.«

Raznežena svetovalka se je malo zamislila in ob pogledu na knjigo, ki jo je dekle držalo v drobnih ročicah, skušala spremeniti temo pogovora.

»No, ostali sva pri tej knjigi, ki jo pravkar imaš pred seboj. Njen avtor je prav on, napisal pa jo je, ko je že bil na vozičku. Nikar ne misli, da ga je ta huda bolezen popolnoma zatrla. Ko se je zavedel, da je neozdravljivo bolan, je boleznini pogledal v oči in se odločil, da se ne bo zlahka predal. Pričel je pisati nekakšen dnevnik, v katerem je izpovedoval svoja razmišljanja in sčasoma je spoznal, da je pravzaprav življenje takšno, kakršnega narediš sam, pa če lahko hodiš ali pa moraš cele dneve sedeti na invalidskem stolu. – Vidiš, prav zaradi prikovanosti na invalidski voziček je pričel razmišljati o smislu življenja in prišel do zaključka, da je v vsaki slabi stvari nekaj dobrega.«

»Ali vaš prijatelj še živi?« je zanimalo Irino.

»Še, še je živ. Včasih ga obiščem in ne boš verjela, še vedno me rad zabava s pripovedovanjem najrazličnejših šal. Napisal je že dve knjigi, ki so jih slovenski bralci dobesedno razgrabili s knjižnih polic in prepričan je, da svoje pisateljske kariere še ni zaključil. Knjiga, ki jo imaš pred seboj, je njegova prva knjiga. Preberi jo, ne bo ti žal!«

Irina se je svetovalni delavki zahvalila za izročeno presenečenje in ga brž pospravila v modno torbico iz jeansa. Ko je že skoraj hotela vstati, so jo ustavile svetovalnine nežne besede: »Počakaj, Irina, nisva še zaključili. Obljubi mi, da se boš čez teden dni ponovno oglasila pri meni, da se bova pogovorili o vsebini knjige.«

»Seveda, gospa Rolihova. Prišla bom, če bom le mogla. Matura je pred vrati, učenja je na pretek, pa še nekaj ocen moram popraviti. Na koncu šolskega leta bi bila rada prav dobra – saj veste, točke lahko dijaku zapečatijo usodo.«

»Kateri študijski program si izbrala?« jo je po kratkem premlku prijazno vprašala svetovalna delavka.

Irina se je živčno popraskala po kratkih ravnih laseh, nato pa s cmokom v grlu odgovorila: »Rada bi postala profesorica slovenščine.«

»A, potem boš odšla na Filozofsko fakulteto,« je navdušeno vzkliknila gospa Okroglolična. Tudi jaz sem v dijaških letih sprva nameravala študirati slavistiko, potem pa mi je umrla mama in moj študij je moral malo počakati. Denarja je v naši družini že od nekdanj primanjkovalo in ker sem bila najstarejša hči, sem morala po končani srednji šoli v službo. Ko se je po dveh letih vdovstva moj oče ponovno oženil z žensko, ki je bila pripravljena prevzeti skrb za moje mlajše brate in sestre, sem se odločila, da se preselim v Ljubljano in ob delu doštudiram psihologijo. Kot vidiš, tudi meni ni bilo življenje postlano z rožicami, vendar sem z vztrajnostjo le uspela doseči zastavljene cilje. Verjemi mi; če želiš uspešno opraviti vse maturitetne izpite in se vpisati na zeleno smer, moraš opustiti dosedanje prehranjevalne navade! Lačen človek ni nikakor sposoben trezno presojati v odgovornih situacijah.«

Irina se je ob svetovalkinih besedah globoko zamislila, kajti spoznala je, da je v njih vsaj kanček resnice. Res ji ni bilo vseeno, kaj se bo v prihodnosti dogajalo z njo. Zato se je odločila, da bo ubrala novo življenjsko pot. Vljudno se ji je zahvalila za podarjeno knjigo ter odhitela na Obalo, kakor je imenovala obrežje Ljubljane, in tam v družbi vrh žalujk in redkih sprehajalcev pričela z odkrivanjem skrivnosti pravkar podarjene magične bukve.

Vse samo za čast in oblast

Irina je živela v enajstnadstropnem bloku za Bežigradom, kamor se je priselila iz Postojne, ko je dopolnila enajst let. Njenih staršev zaradi službenih obveznosti ves dan ni bilo doma, zato je bila primorana biti varuška svoji petletni sestrici Ajši. Take-mu prisilnemu bejbisitrstvu se je upirala z vsemi štirimi, vendar svojih mrkih staršev nikakor ni mogla prepričati, da bi tamalo semtertja dali v renting eni od babic. Starša sta namreč menila, da sta obe babici že tako stari, da še sami sebe komaj nosita in da otroškega vreščanja sploh ne moreta več prenašati.

Ker je bilo stanovanje družine Treselj na žalost le dvosobno, je morala najstarejša potomka veleumne familije spalni prostor deliti z malo tečnobo, kakor je mlajšo sestrico pogosto klicala, ko je ugotovila, da je ta ponovno stikala po njenih osebnih stvareh in ji matematični učbenik okrasila z velikimi in malimi krogi. Prijateljicam je zatrjevala, da je njena sestra res od hudiča in da ji bo nekega dne že dala vedeti, kdo nosi hlače v njuni sobi. Ker je Ajša doma uživala absolutno podporo staršev, Irini ni preostalo drugega, kot da o sestrih vragolijah molči in čaka na boljše čase.

Irina je imela cela Ljubljana za pridno dijakinjo, ki vestno dela domače naloge in se sproti uči. Ker je imela po mnenju sošolcev in sošolk zgledno pisavo, je vsak dan znova njen domači zvezek v šoli opravil mučno romarsko pot, preden je ponovno prišel v lastničine roke. Če je bil kateri od dijakov 4. e Ekonomske gimnazije opravičeno ali neopravičeno odsoten, je že vedel, na koga naj se obrne za fotokopiranje šolskega rokopisnega gradiva. Seveda ob primernem plačilu obrabnine – veliki čokoladi z lešniki, s katero je kasneje podkupila Ajšo, da ta staršem ni izdala njenih slabih prehranjevalnih navad.

Kljub temu, da je bila glavna kuharica v hiši, je vso hrano, ki jo je morala po službeni dolžnosti okušati, izpljuvala v straniščno školjko. Strah pred kilogrami je bil namreč premočan – kakor Kosmačeva gosonca se je zažiral v poganjke njenega mladega telesa in ji počasi izpodjedal tla pod nogami.

Ker je imela zadnji obrok hrane ob petih popoldne, je pogosto v spanju hodila v kuhinjo, kjer si je lakoto potešila s čokoladnimi keksi in kakavom. Ko se je zjutraj zbudila, je najprej stekla k ogledalu, da pred njim malce potelovadi in ob pogledu na razmazano čokolado okoli ust je bila vsakič šokirana.

»Spet sem se v spanju nažirala,« se je spomnila svojega pregrešnega nočnega početja,« in to s čokoladnimi piškoti, ki obupno redijo!« V njej se je prebudil grozljiv občutek krivde, ki so ga sestri komentirali samo še podkrepili.

»Irina,« se je namuznila mala Ajša. »Kaj pa si počela ponoči, a?! A si spet papcala? Zdaj zagotovo ves dan ne boš nič jedla, kajne? To bom mamici in očiju povedala, da veš!«

»Daj, molči že enkrat, tamala!« je jezno siknila, saj se je zbala, da ji bosta starša zatežila. »Če boš tiho, boš dobila čokolado – veliko čokolado z lešniki! Zamiži!« ji je ukazala, »da jo poiščem.«

Ko se je prepričala, da je Ajša ne gleda, je iz šolske torbe potegnila plen prejšnjega delovnega dneva in z njim pomahala pred sestrinim noskom. »Zate je – veliika čokolada z lešniki! Jo hočeš?!«

Ajša se takšni podkupnini seveda ni mogla upreti. Hitro je stegnila debelušno ročico proti sestrinemu odpustku, vendar je slasten zalogaj, še preden ga je uspela zgrabiti, nepričakovano izginil za Irininim hrbtom. »A sva zmenjeni?! Tatarim niti besede! Matka bi me zagotovo ubila! Takoj bi poklicala Presečnikovo, ki dela na Kliničnem centru, in me stlačila v kakšen dom za shiran-ce. Bog ve, kakšno diagnozo bi mi postavila?! – Če me imaš vsaj malo rada, drži svoj jeziček za zobmi! Si razumela?!«

Ajša je sestrine grožnje vedno preslišala. Izustila je svoj nerazložni »da«, nato pa hlastnila po čokoladni tablici in se kakor mačka z ukradenim kosom mesa skrila v omaro ter jo pri priči pospravila.

Ko je Irina opravila z Ajšo, si je vedno znova obljubila, da se mora njeno nočno potepanje po stanovanju končati. Izvedla je svoj telovadni program – petdeset trebušnjakov, deset sklec ter obvezno prhanje, nato pa stopila k novi omari iz češnjevega lesa in se živčno popraskala po glavi: »No, kaj bom pa danes oblekla?« Ko jo je odprla, se je nanjo vsul plaz najrazličnejših cunj, ki sta jih z mamo nakupili na razprodajah v najbolj elitnih ljubljanskih veleblagovnicah. V trenutku ji je zavrela kri in če v tistem hipu v sobo ne bi stopila sama gospa Treselj, osebna tajnica matere županje, bi Ajši slabo kazalo.

»Mami, mami!« je v ihti zahlipala Ajša, »Irina me je hotela udariti! Obtožila me, je da sem brskala po njeni omari!«

Nad Irinino glavo so se pričeli zgrinjati črni oblaki. Vedela je, da ji preti sankcija.

»Bolje, da molčiš!« se je nanjo zadržala mati in ji prisolila pekočo zaušnico. Sedemnajst let imaš, pa se vedeš kot kakšen triletni otrok! Še Ajša se bolj zrelo obnaša. Z očijem morava cele dneve garati, da imaš polno omaro cunj, ti pa jih še zložiti ne znaš! Da te ni sram?!«

Irina je svojo žalost kakor školjka zaprla v neprebojni oklep, kar je njeno mamo še dodatno razjezilo: »Poglej jo! Nič ji ne pride do živega! Vsak dan znova. Vsako jutro ista pesem! Kako naj potem zdržim na tistih zoprnih sestankih in sejah v službi? Moji živci so že čisto na psu! – In ti, smrklja, namesto da bi pomagala mlajši sestri, se še spravljaš nadnjo?! Ti bom že dala vetra!«

Ker je Irina vedela, da bi vsakršen poskus obrambe padel na neplodna tla, je mirno poslušala obtožnico, svojo žalost pa je ponavadi spustila na plan v kopalnici ob močnem curku vode iz bideja.

Irina do svoje mame ni gojila toplih čustev in že ob misli na njene nevrotične izpade jo je obšla želja po begu – begu v neznano. Ravno v takšnih trenutkih osamljenosti je rada segla po knjigah in zbegane misli prepustila pomirjujočemu objemu velikih in malih črk. Svet literature je bil njeno zatočišče. V njem ni bilo ne živčnih staršev ne sester, ki bi ji neprestano mešali štrene.

Tudi Irinin oče ni imel veliko posluha za stiske svoje najstarejše hčerke. Kot uslužbenec ugledne odvetniške firme je redno zastopal stranke v sodnih obravnavah. Tudi njega večji del dneva ni bilo doma. Njegove pronicljivo modre oči za najdražjimi očali brez okvirja so bile edina stvar, ki je pritegnila pozornost mimo-idočih ženskih postav, da so za trenutek pomislile: »Ta je moral biti v svojih mladih letih res dober tip! Poglej ga, kakšen šarmer!«

Ker je bil gospod Treselj izjemno resen in delu predan človek, so bile ženske zanj zgolj nujno zlo, ki ga je treba vsakodnevno

prenašati. Z ženo se nista najbolje razumela. Le v času dopusta, ki sta ga preživljala sama na eksotičnih otokih, sta se prelevila v golobji parček, ki si je zaljubljeno grulil ljubezenske melodije. Takrat se je še svet drugače vrtel.

Domov je ponavadi prihajal ob osemnajsti uri. Namesto pozdrava je Irino zadelo vprašanje, ali je kje videla njegovo Delo.

»Da, njegovo Delo, njegov avto, njegova plača ... Vse je samo njegovo! Kot da je ON ključna oseba našega Osončja. Kot da je ON glavno vodilo neskončnega aparata človeških src, ali bolje rečeno sam Bog,« si je velikokrat mislila Irina, potem ko ga je videla zleknjenega v usnjenem naslonjaču, za katerega je ON »dal eno úko z glave«. Mama pa je bila tako ali drugače preveč obsedena s svojo brezhibno zunanostjo, da bi moževo vsesplošno družinsko ignoranco sploh opazila:

- ob ponedeljkih popoldne NEGA NOHTOV po metodi Jessica,
- ob torkih MASER,
- ob sredah in četrtek AEROBIKA,
- ob petkih OBVEZNA DEPILACIJA NADLEŽNIH DLAČIC PRI KOZMETIČARKI VESNI,
- ob sobotah KUPOVANJE ŽIVIL V HIPERMARKETU s postankom v restavraciji s hitro prehrano in
- v nedeljo NEDELJSKO KOSILO V KROGU DRUŽINE pri tej ali oni babici.

Huda nočna mora gospe Treselj sta bila zlomljen noht in strgane najlonke, zato je za opravljanje gospodinjskih opravil prav rada pooblastila najstarejšo hčerko. Na delovno mesto občinske uradnice je bila izjemno ponosna in izpod časti bi ji bilo, če bi na velevažne sestanke občinskega sveta hodila neurejena. »Lepota naredi človeka,« se je glasil moto njenega življenja.

Včasih se je Irina spraševala, kako sta se njena starša sploh uspela zaljubiti, saj sta bila tako zagledana sama vase, vendar za to zapleteno vprašanje nikakor ni mogla najti logične razlage. Verjetno je bilo to v njenem scenariju. Ugleden človek se mora pač poročiti in imeti otroke, pa čeprav so ti potem samorastniki, tako kot sta bili potomki Tresljeve družinske skupnosti. Nič čudnega, da Ajša še lula v hlače. »Pomanjkanje pozornosti s strani starih,« je bil sklep Irininega dolgotrajnega razmišljanja.

Ker je večino hišnih del kljub najstniški neizkušenosti morala postoriti Irina sama, ji za učenje ni ostalo veliko časa. Šolske obveznosti je pogosto opravljala v ranih jutranjih urah, in sicer za kuhinjsko mizo – njena soba je bila namreč premajhna za še en kos pohištva, sploh pa bodo imeli v novem štirisobnem stanovanju z razgledom na Koseški bajer dovolj prostora tudi za tako navlako, kot je pisalna miza.

Učila se je na glas, ker si sicer učne snovi ni mogla vtisniti v spomin, kar je očeta vedno znova razjezilo. Nikakor ni mogel dojeti, da njegova hči pač nima takega inteligenčnega kvocienta kot ga on – gospod odvetnik Ivan Treselj, in da se mora posluževati alternativnih načinov usvajanja učne snovi. Vedno znova se je hvalil svojim prijateljem, da je prav on odločno pripomogel k hčerkinemu odločitvi za šolanje na gimnaziji. Vse ostale šole so bile po njegovem mnenju absolutno neperspektivne.

Največkrat sta se z ženo sprla prav zaradi nadaljevanja Irininega šolanja. Oče je vztrajal na pravu, mati na Fakulteti za družbene vede, Irina pa je bila trdno prepričana, da je njena primarna želja študij slovenskega jezika s književnostjo. Odločno jima je dala vedeti, da se bliža dan, ko bo končno zletela iz tega norega gnezda, polnega intelektualnih ambicij po samodokazovanju.

Kremšnita? – Ne, hvala!

Ko je nekega dne Irina v prvem letniku pri športni vzgoji stopila na tehtnico, jo je ob pogledu na visoko dvomestno cifro skoraj pobralo. V enem letu se je zredila za devet kilogramov, zrasla pa le za en centimeter.

»Groza,« si je mislila, nič čudnega, da so mi vse obleke premajhne!« Zajel jo je val panike, ki ga je le s težavo skrila pred svojo prijateljico Manco, ki je budno spremljala vsak njen gib. Tistega dne se je odločila, da začne s shujševalno kuro.

»Od jutri naprej ne bom več jedla sladice in mastne hrane,« se je skušala pomiriti, »pa še v knjižnico bom skočila po nekaj knjig o hujšanju.« Takrat se še ni zavedala, da se ji je tistega oblačnega marčevskega dneva življenje obrnilo na glavo.

Stroga dieta – nič sladkarij, veliko gibanja – to so bile besede, ki so se ji kakor parazit zalezle v njeno ranljivo dušo in vedno bolj črvičile še tisto malo sreče, kar je bilo v njej. Pričela je obiskovati tečaj plesne aerobike, kupila si je rolerje in vsak dan odtekla maratonski tek po Tivoliju. Ko je po mesecu dni ponovno stopila na tehtnico, je doživela še večje razočaranje – skoraj šok. Kazalec je še vedno tičal na zanjo vrtoglavo visoki cifri. Sklenila

je, da bo pri hujšanju še bolj dosledna. Z jedilnika je črtala meso in sladice.

»Prazen žakelj ne stoji pokonci,« je zmajevala z glavo babica Tončka, na katero je bila Irina še posebej navezana. »Poglej se! Počasi se bo še skozi tebe videlo,« je okregala svojo vnukinjo.

»Ne toliko skrbet zame, babi,« jo je vnukinja skušala pomiriti. »Saj jem, samo večkrat po malem. Mesa ne maram več, pa še zdravo ni. Vsebuje holesterol. Še bolezen norih krav lahko staknem – tega pa zagotovo nočeš, kajne babi?«

»Prav,« se je Tončka naposled predala. »Saj sama veš, kaj je zate najbolje, vendar ne pozabi mojih besed! Najbolj modri smo stari ljudje, ker nas je življenje že izoblikovalo. Vi, mladi – vi pa ste naša prihodnost. Zapomni si to! Zato pa moraš jesti, da boš zrastle v zdravo in močno žensko, da se boš enkrat lahko poročila in ...«

»In imela deset otrok!« jo je v smehu dopolnila Irina. »Kdo jih bo preživel, pa je retorično vprašanje.«

Irina se je skupaj z Manco skoraj vsak dan odpravila na kratek popoldanski potep po starem mestnem jedru. Z zanimanjem sta si ogledovali lično urejene izložbe ljubljanskih nobel butikov ter sanjarili, kako bosta nekoč postali slavni in bogati ženski s kopico rdečeličnih otrok in najlepšima možema pod soncem. Najraje sta se zadrževali pred vitrinami zlatarn, kjer sta premišljeno izbirali poročni prstan za sanjski poroki.

»Glej,« je zasanjano vzdihnila Manca, »ta prstan bo moj. Poglej, koliko dragih kamenčkov ima! Takega, prav takega mi bo kupil on,« se je raznežila prikupna rdečelasa pramenasta sirena z eksotičnim obrazom.

»Da,« se je strinjala Irina. »Meni pa je všeč ta,« je s koščeno ročico potrkala po izložbi in s tem pritegnila prodajalkino pozornost.

»Poglej, kako naju gleda ženšče! O, pa kako načičkana je!« se je zasmejala Manca in si popravila svojo brezhibno pričesko, za katero je vsak mesec odštela petdeset evrov. Ker so bili starši uspešni podjetniki, v njihovi bajti cvenka ni manjkalo.

Ko je nastopil čas počitnic, je njihova vila v Murglah samevala, kajti Krapeževi so vsak prosti trenutek izkoristili za jadranje s prestižno jadrnico po mednarodnih vodah.

Tudi Manca je z raznimi dietami skrbela za svojo brezhibno postavo, vendar se s tem za razliko od Irine ni preveč obremenjevala. Njena shujševalna vnema se je ponavadi razplamtela nekje v mesecu marcu, ko si je narava pričela slačiti zimska oblačila in ko je ob štetju dni na koledarju in pogledu na strašni celulit na nogah ugotovila, da bo kmalu nastopilo poletje, ko bo treba vse svoje čare razkriti radovednim pogledom mimoidočih. Po naravi je bila nekoliko bolj arogantna in zaverovana vase in v veliko čast ji je bilo, če je uspela pritegniti pozornost močnejšega spola. Veliko je dala na zunanji izgled, kar je izražala s prefinjenim stilom oblačenja in brezhibno pričesko. Tudi pri izbiri moških je rada pretiravala. Njen idealen tip je moral biti d'best. Imeti je moral dober avto in biti pravi džek v vseh pogledih. Ker pa je z estetskimi merili previsoko ciljala, ji ni preostalo drugega, kot da čaka na pravega tipa. Zatekala se je k sanjam, kjer je tako ali drugače vse mogoče. Kljub temu pa je vestno skrbela za svoj imidž, zaradi katerega je med vrstniki tudi dobila vzdevek Barbi. V šoli ji ni šlo najbolje, po mnenju sošolcev zato, ker je ves dan presedela pred ogledalom, si vestno urejala obrvi in lakirala nohte z najdražjimi laki. Manca si tovrstnih opazk ni preveč jemala k srcu. Želela je biti pač ‚femme fatale‘ enaindvajsetega stoletja. Po končani gimnaziji se je nameravala izšolati za kozmetičarko in odpreti lepotni salon. Starši so ji bili pri vseh odločitvah v polno

oporo, tako da se ji res ni splačalo obremenjevati z nepomembnimi pripombami mestnih otročaje.

Njena šibka točka je bila matematika. Vsi tisti tabelski izračuni so bili zanjo absolutno predolgi, tako da si je med učiteljevo razlago raje pilila svoje nohte. Je vsaj kaj pametnega počela, tako je namreč mislila. Ko se je bližal preizkus znanja, je pilica obtičala nekje v nadržu modne torbice, dekle pa je točilo krvav pot pred fotokopijami Irininega lepo urejenega matematičnega zvezka.

Velikokrat je v stiski poklicala svojo kolegico tudi v – za normalnega človeka – najbolj nečloveških urah, kar je Irinine starše zelo jezilo. Nikakor niso mogli razumeti, o čem se mora pogovarjati njuna hčerka s sošolko ob polnoči. Ker pa sta sledila naj sodobnejšemu poslovnemu bontonu, sta morala jezo potlačiti in jo na plan spustiti šele naslednji dan. Ko sta naposled le ugotovila, da je Manca pri matematiki na psu, sta Irini dovolila, da včasih prespi pri njej in ji pomaga pri pripravljanju na test.

Irina je zelo rada zahajala na Mančin dom, saj je ta imela simpatičnega brata Eneja, bruca na Fakulteti za šport. Pravzaprav je skušala najti vse možne izgovore, da je prišla k njej na obisk, bodisi zaradi učenja bodisi zaradi kinoloških razlogov. Manca je namreč imela v lasti prečudovitega kraškega ovčarja Čarlija, ki ga je prav rada zaupala v oskrbo najboljši prijateljici iz Bežigrada. Ker se Irina zaradi ‚grmičarjev‘ – razkazovalcev intimnih človeških predelov – ni upala sama gibati po Tivoliju, jo je Čarli zvesto spremljal na tovrstnih rekreacijskih podvigih. Tu pa tam kakšen košček čokolade, pa je bil bogato poplačan za svoje garaško delo, pa še z Enejem je lahko spregovorila kakšno besedo. Čustev, ki jih je gojila do Mančinega brata, ni zaupala nikomur – niti svoji najboljši prijateljici ne, kajti

preveč se je bala, da bi ji slednja skušala skaziti vse idealistične ljubezenske sanjarije ter bi jo brez vesti pahnila v brezno razočaranja.

Prav Maničini previsoki ideali in Irinine sanjske blodnje so botrovali njunim trdnim prijateljskim stikom, ki so se nekoliko skazili le v času poletja. Takrat je namreč Manca skočila s kočije svojih visoko začrtanih ciljev in je bil zanjo dober prav vsak tip, ki je pokazal vsaj kanček zanimanja za njeno popolno telo. Po Mančinih besedah sodeč, je treba sprostiti vso energijo, ki se med letom nabira v človeku. Poletne avanture so pač le načini zabave mladih, za kar pa Irine ni uspela navdušiti. Ta se je tako ali drugače ubadala z resnejšimi problemi – obsedenim iskanjem idealnih telesnih mer in hrepenenjem po idealnem partnerju, ki pa se zanjo še zmenil ni.

Soparnega julijskega dne je Irina na svojem popoldanskem pohajkovanju po obrežju Ljubljanske doživela veliko razočaranja. Zaman je klicala Čarlija, ki se je skril med gostimi vrbami, ki so se kot prevzetne grajske gospodične bahavo šopirile pred namišljenimi snubci.

Naposled ga je le zagledala, kako ves vesel oblizuje neznančevo roko. Ko se mu je približala, je razočarano ugotovila, da ta neznanec ni ravno neznan. Bil je Mančin brat Enej, družbo pa mu je delalo prikupno dekle iz paralelke. Nevrotično je dahnila prisiljen ‚Bok!‘ ter z žvižgom k sebi priklicala pasjega varovanca. Takrat se je odločila, da bo svojo žalost utopila v najbližji slaščičarni ob goltanju kalorične kremne rezine.

S psom se je odpravila proti kraju sladkih pregreh, kjer si je naročila kozarec negazirane pijače in veliko kremšnito. Ko je gurmansko raziskovala kremšnitino vsebino, se je zdrznila, saj bi s tem kršila svoja stroga prehranjevalna načela.

»NIČ MESA, NIČ SLADIC!« je pričelo odmevati v njeni glavi.

Malo je v sebi premlevala, nato pa odločno sklenila, da se zaradi nekega frajerskega tipa, ki se valja po parku z največjo važičko na gimnaziji, sploh ne splača nabirati dodatnih kilogramov.

»Veš, Čarli, danes se ti je res splačalo z mano na sprehod,« se je kisko nasmehnila živalskemu prijatelju in ga pričela naskrivaj hraniti s koščki pregrešne sladice.

Stati ali obstati – to je zdaj vprašanje!

Irina se je vestno držala svojih prehranjevalnih norm, kar je sčasoma le obrodilo sadove. Kazalec na tehtnici se je namreč počasi pomikal v levo, kar pa dekleta ni pomirilo. Ko se je pogledala v ogledalo, je v njem zagledala debelušno dekle s kupom mozoljev na obrazu, ki jih je skrbno skrivala pod debelo plastjo pudra v prahu. Ker se je pridno odrekala hrani, se je pomanjkanje vitaminov in mineralov pričelo kazati na njenem zdravju. Postala je bolehnna in velikokrat je morala zaradi slabosti izostati od pouka. Veliki črni pajki so pričeli razpredati mreže po njenem želodcu, ki je zaman poskušal zapeti budnico svoji možni rešiteljici Hrani, vendar se Irina ni zmenila za to. Preveč se je namreč bala namišljene debelosti. Neuspeh na ljubezenskem področju in borba s kilogrami sta iz zdravega, moči polnega sedemnajstletnega dekleta počasi naredila koščeno pojavo, ki je pri mimoidočih zbudjala zgražanje. Irina je postajala namreč podobna izmučenemu okostnjaku, ki iz svojega telesa črpa še zadnje atome moči in nemočno čaka na tragični konec.

»Kaj se dogaja s to deklico?« so se spraševale starejše sosede z Dunajske.

»Poglejte, kako hira!« je vzkliknila ta ali ona gospa iz obveščevalnega kluba in zaskrbljeno zmajala z glavo ob pogledu na Irinino plosko postavo.

»Ali pri Tresljevih sploh kaj kuhajo?« je zanimalo drugo mestno obrekljivko.

»Seveda!« je ponavadi odločno pristavila vsevedna sosedka Ančka.

»Poglejte Ajšo! Izgleda kot en sveže pečen buhteljček. Kar pojedla bi jo! Taka lepa rdeča lička ima! Vendar mislim, da je z Irino nekaj močno narobe,« je zaključila z veleumnim modrovanjem.

»Gospa Tresljeva se zadnje čase tako nosi, da za svoji hčeri najde premalo časa,« je pripomnila njena mlajša hči Jana. »Poglejte samo njene nohte! Ne morem si predstavljati, kako lahko z njimi sploh kaj dela! Nič čudnega, da je njeno starejše dekle tako izmučeno. Saj ji še dihati ne pusti!«

»Slišala sem, da jo mati tudi tepe,« je prišepnila gospa Obveščevalna, ki je zvesto prisluškovala zasebnim družinskim pogovorom Irinine družine – bila je namreč njihova najtesnejša sosedka. Ker je bila že kar nekaj let v invalidski penziji, je vsekakor imela dovolj časa, da je nos vtikala v intimne zadeve blokovskih sosedov.

Mestno FBI je velikokrat pri strogo zaupnih razgovorih zmotil hišnik Lojze, ki je bil v žlahti z Irinino mamo v desetem kolenu. Robusten možak v šestdesetih letih bi v tistem hipu najraje pošteno izprašil zadnjice radovednih mestnih opravljivk, ki so kar hlatale po svežih novicah v bežigrjski sozeski.

»A že spet zbirate novice za večerna poročila?!« se je vedno znova razjezil in pomigal s svojimi košatimi brki, ožganimi od cigaretnih pregreh.

»Kaj nimate drugega pametnejšega dela?« je povzdignil svoj glas in z metlo pomahal proti raji, ki se je preplašeno razbežala na vse strani. Take babje čenče so mu zares šle na živce, vendar mu jih kljub samozavestnemu nastopu ni uspelo zatreti v kali. Vedel je, da je Irina doma brez zaveznikov. Prav zato jo je kdaj pa kdaj povabil k sebi, kjer sta jo z ženo Anico skušala z razvajanjem spraviti v dobro voljo. Ker sama nista imela otrok, je bilo dekle zanju prava princeska. Anica, ki je bila upokojena frizerka, jo je rada sfrizirala po zadnji modi, striček Lojze pa ji je spekel izvrstne palačinke, ki se jih kljub svoji strogi predanosti dieti Irina ni uspela ubraniti. Najraje je imela namazane z jagodno marmelado. Tisti trenutki so bili zanjo kakor topla sapica v dolgi sibirski zimi. Takrat se je zares počutila varno in ljubljeno. Ker pa je bila ob odsotnosti staršev popoldanska varuška mlajši sestrici, je bilo takih prijetnih trenutkov bore malo.

Gospod Lojze Novak se z žlahtnico Marto Treselj ni kaj prida razumel. Preveč je bila ponosna na svoj položaj v družbi, da bi javno prepoznala sorodnika plebejskega stanu. Če bi izvedela, da Irina občasno prihaja k njemu na obisk, bi mu zagotovo namenila morilski pogled, rekoč: »Lojze, takole pa se midva ne bova šla! Moja hči nima kaj iskati pri tebi. Še doma samo lenari. Kaj bo smrklja ves dan postopala naokoli! Raje naj se uči in čuva našo Ajšico, ki je še tako majhna, da se jo prav bojim pustiti samo v stanovanju. Lahko nam še zakuri bajto ...«

Ker sta tako Irina kot Lojze vedela, kakšne bodo posledice, če ju Irinina mama odkrije, sta bila dogovorjena, da bodo njuna prijetna srečanja ostala skrivnost.

Ko si je Marta zvečer sumničavo ogledovala hčerkino lepo pričesko, ji je ta, še preden je sploh uspela odpreti svoja usta, odločno povedala, da je bila na obisku pri sošolki Špeli, ki se po

končani maturi namerava priučiti za frizerko in je zato na njej izvajala svoje začetniške poskuse. S temi besedami je veleumno detektivko Miss Marple uspela speljati na napačno sled.

Ko je Irina nekega dne obiskala prijetna starostnika iz sosednjega bloka, je v hipu postala zelo omotična. Noge so se ji pričele tresti in glava je postajala čedalje težja. Lojze je opazil, da je z dekletom nekaj narobe, zato je brž poklical ženo, ki je pred blokom stopala preprogo.

Ko je Anica prisopihala v stanovanje, se je pred njenimi očmi odvijala prava drama. Irina je sedela na fotelju in nenavadno zavijala z očmi, kakor da bi doživela napad epilepsije. Skušala je vstati in oditi domov, a ko ji je s težavo le uspelo dvigniti svoje kamnito telo, se je zgrudila na tla.

Teta Anica je takoj stekla v kuhinjo in želela poklicati reševalce, vendar ji je Lojze preprečil njeno namero, saj je dekle postopoma že prihajalo k sebi. Sam pri sebi je slutil, da Irina zavestno odklanja hrano, vendar se o tem z Magdo ni upal pomeniti, ker je vedel, da bi ji samo še bolj grenila življenje. Odločil pa se je, da bo čimprej stopil k prijatelju – psihologu in ga poprosil za strokovno pomoč.

Tistega mračnega dne je Irinino sestradano telo prvič izgubilo zavest, s tem pa se je njena nočna mora šele začela. Irina je zjutraj vedno težje vstajala. Pod očmi so ji kakor gobe po dežju rasli veliki kolobarji, ki jih je vedno težje skrivala pred nezaupljivimi pogledi svoje glavne inšpektorice – Mame Vsevedne. Ta je videla vse, razen postopnega hiranja vitalnosti svoje najstarejše hčerke. Še sreča, da ji je stric Lojze prijazno odstopil kakšen evro, ki ga je zapravila za puder z največjo stopnjo prekrivnosti.

Včasih se je počutila tako šibko, da sploh ni mogla vstati. Tako je bila staršem prisiljena lagati, da niso posumili, zakaj

mora na vsak način zjutraj še ostati med rjuhami, ko pa bi morala Ajšo peljati v vrtec. – Enkrat so v šoli popravljali radiatorje, drugič sta ji odpadli prvi dve uri pouka, včasih pa se je izgovorila na neznosne bolečine v trebuhu zaradi obiskov tete s Krvavca.

Gospa Treselj je tako ali drugače imela preveč opravkov z brezhibnim izgledom, zato ji Irinine nenadne slabosti niso zbu-jale nikakršnih sumov. Njena najstarejša hči je tako imela popoln alibi.

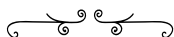
V šoli pa je bilo vse drugače. Tam so bili dijaki nenehno pod budnim očesom razredničarke, sošolk in sošolcev, zato se je morala Irina kar pošteno potruditi, da ni kdo zavohal njenih osebnih težav. Ocene je imela še vedno solidne, samo vedno težje se je učila, kajti njena koncentracija je bila skoraj na psu. Učitelji so vedno bolj grozili z bližajočimi se maturitetnimi izpiti, kar pa je sploh ni ganilo. Postajala je čedalje bolj otopela in ko se je enkrat na matematičnem testu pojavila zadostna ocena, se je komaj izmotala iz neznosne zagate, v katero se je zapletla. Samo predstavljajte si 31 pogledov gimnazijcev v na novo rojenega matematičnega zločinca! Kar verjeti niso mogli svojim ušesom, ko je stara matkarca Milavčička z neskončnim obžalovanjem izustila svoj: »Irina Treselj – dve – zadostno, komaj pozitivno, zelo slabo, punca!«

Skratka; končno se je nekaj nepopisnega zgodilo v mestu Gogi! Še Manca je ostala brez besed, saj je končno pri matematiki dobila boljšo oceno od svoje matematične inštruktorice.

»Slabo sem se počutila,« je Irina takoj skočila v protinapad. »Imela sem vročino, pa sem kljub temu prišla v šolo samo zato, ker smo pisali test. Drugič bom raje ostala doma in pila čajčke in goltala lekadolčke!«

Gospe profesorice izgovor najljubše dijakinje ni zadovoljil, vendar se v podrobnosti raje ni spuščala. Skušala jo je potolažiti z besedami, da se tudi najboljšim včasih zgodi, da dobijo kakšno slabo oceno pri najljubšem predmetu, obenem pa si je mislila: »Bomo videli, kako ti bo šlo pri naslednjem testu ... Mislim, da je nekaj hudo narobe s teboj, samo ne morem še ugotoviti, kaj te tare ... Če se razmere ne bodo izboljšale, bo treba poklicati gospo Treselj ... Oh, ta ženska pa je tako tečna, da ... da z njo ni dobro imeti opravka.«

Incident v Žmavcu - pokličite rajc 112!

13 decembra sta se Irina in Manca, kot je ponavadi veljalo za petkove popoldneve, odpravili na daljši sprehod po Ljubljani. Tokrat sta Čarlija pustili doma, ker je imel lažje prebavne težave in je moral po nasvetu veterinarja strogo mirovati. Spotoma sta se ustavili na tržnici, kjer je Manca lakoto potešila z ugrizom v veliko sočno jabolko, nato pa sta se na Irinin predlog odpravili proti Žmavcu. Tam se je zbirala ljubljanska najstniška smetana, ki je mimoidoče znala šokirati s prefinjeno izbranimi prekratki majčkami in prebodenimi popki. Tudi Irina je že razmišljala o pirsingu, vendar je vselej ostalo le pri sanjah, kajti že sama misel na razjarjeno mater ji je odpihnila tovrstne predrzne želje iz njenega srca. Tako je lahko samo občudovala majhno tetovažo na levi nogi najboljše prijateljice in z zanimanjem sledila njenemu pripovedovanju o izbiri tega ali onega modnega dodatka za preluknjan popek, ki je polepšal njen že tako izvrsten izgled.

Čprav je bila tistega dne Ljubljana že prekrita z belo snežno odejo in je termometer kazal pet stopinj pod ničlo, si je Manca za popoldanski obhod privoščila čevlje z visoko peto, mrežaste

najlonke, kratko krilce, tanko mikico in modno jakno, izpod katere je zvedavo kukal sveže montiran bleščeč popkovni konstrukt. Še v najhujši zimi se ni izneverila svoji najljubši športni opravi – visokim petkam, ki so ji bile vsekakor trdna opora pri hoji po poledenem teritoriju. Bolj zanesljive in oprijemljive obutve ne bi mogla najti.

Irina je za razliko od svoje nališpane prijateljice v mrzlih dneh pod široke športne hlače skrila gojzarce, ki jih je sicer uporabljala pri individualnih trekingih na Šmarno goro. Štikli ji niso bili ravno pri srcu; bila je namreč bolj nerodne sorte, zato se jih je raje izogibala.

Mesto se je že bahalo z gromozansko okrašeno smreko na Prešernovem trgu in s tisočnimi lučkami ter prazničnimi letaki, ki vabili kupce k prednovoletnemu praznjenju denarnic.

Dekleti sta se ustavili še v Maksiju, kjer sta si dodobra ogledali najnovejše primerke kozmetičnih preparatov za lase, kožo in zeliščne izvlečke za izboljšanje kakovosti nohtov. Sem ter tja sta namenili zapeljiv pogled kateremu od mimoidočih študentov, ki jih v Ljubljani vsekakor ni manjkalo, nato pa si je Manca nepričakovano zaželela nekaj sladkega.

»Greva še v spodnje nadstropje!« je veselo vzkliknila. »Bliža se novo leto, zato si lahko privoščiva kakšno prednovoletno sladico! – Pa še »luštnega« prodajalca imajo tam! Mogoče prav danes dela popoldne.«

V oddelek z živili je Irina nerada zahajala, ker je le stežka obvladovala nepopisno sestradanost. Toda tistega dne je morala prijateljico ubogati in ji po tekočih stopnicah slediti v oddelek s prehrabnenimi artikli.

»Kaj boš jedla?« se je Manca prijateljici zvedavo zazrla v oči.

»Ne ... nič ... nisem lačna,« je polglasno zagodrnjala Irina.

»Pa saj tu ne gre za lakoto. Daj, prazniki so! Kaj boš?« je bila vztrajna Barbi.

»No ... mogoče ... – Ne, nič ne bom!« je polglasno izustila Irina.

»Poglej se! Sama kost pa koža si! – Kakšen košček peciva ti bo samo koristil. Ne moreva piti kave na prazen želodec ...«

»No, pa naj bo po tvoje,« se je naposled le predala. »Velik kos jabolčne pite bi, prosim!«

»Jaz bom pa zamorčka!« je z velikim zmagoslavjem skoraj vzkliknila Manca, iz torbice izvlekla bankovec za deset evrov in ga ponudila prodajalki. Irina je hitro pograbila svoj sladki plen in se ga lotila brez vsakršnega občutka krivde.

Pri Žmavcu je bilo tistega petkovega popoldneva vse po starem. Bučna glasba, veliko mladih, ki so poplesavali ob novodobnih ritmih, in sem ter tja švigajoče Amorjeve puščice, ki so med prisotnimi neizprosno iskale vsaka svojo žrtev. Dekleti sta si izborili svoj prostor pod soncem – majhno mizico z dvema stolčkoma v levem kotu, od koder sta imeli najboljši pregled nad dogajanjem v lokalju. Manca je preverila brezhibnost svojega make-upa v ličnem ogledalcu, ki jo je spremljalo na vseh njenih poteh, tudi v šolskih klopeh, kjer je še najraje skrivoma opazovala skrbno populjene obrvi in si občasno popudrala kakšen mozolj, ki ji je skušal skaziti idealno pojava.

K njima je pristopil mišičast natak Darko, na katerega je že dober mesec targirala Manca.

»Kaj bosta, dekleti? – Kot ponavadi? – Dve kavici in dva kozarca navadne vode?«

Manca je v hipu postala rdeča kot kuhan rak, česar ni mogel prikriti niti najbolj kvaliteten korektor, kar jih premore Ljubljana.

»Kaj bova?« je Barbi jecljaje vprašala kolegico in s tem na natarjeve sočne, polne ustnice privabila komaj opazen nasmeh.

Irina je skušala prikriti prijateljičino zagato, rekoč: »OK. Kot ponavadi, stari! Pa še natren mi prinesi!«

»Nič čudnega, da se danes tako zabavava!« je presenečeno vzkliknila Manca. »Danes je petek trinajstega, pa še Darko je v službi! To bo žur!«

Iz zvočnikov je prihrumel nov val latinskoameriških ritmov, ki so v prisotnih prebudili vse do takrat speče feromone in tudi Manca se ni mogla upreti čarom pesmi Rickyja Martina. Popravila si je pramen las, ki ji je silil na prelepe modre oči, in skušala kolegico spraviti v stoječ položaj. »A greva malo plesat?« je vznemirjeno zacepetala z visokima petkama, da je Irino skoraj vrgla s stola.

»Ne, sedaj ne bi. Mogoče kasneje ...« se je skušala izgovoriti, s čimer pa ni prepričala prijateljice, ki si je tako obupno želela približati natakarskemu pultu.

»Pa daj! Bodi za stvar, ko je treba! Prosim! Danes si tako želim plesati! Pa še tako dober komad se vrti.«

V tistem trenutku je k dekletoma stopil postaven fant, ki je po Irinini presoji pred ogledalom moral stati najmanj dve uri, preden si je uredil svojo brezhibno štrlečo pričesko.

»Živijo!« ju je pozdravil brez vsakršnega pomisleka in Manco s pogledom premeril od pet do glave. Nato se je postavil v svoj bojni položaj in jo vprašal: »A si za en ples?«

Manci je bil ljubljanski frajer očitno všeč, saj je takoj sprejela njegovo drzno povabilo in odplesala na plesni park, na ljubezen do natarja Darka in osamljeno prijateljico pa še pomislila ni. Bila je pač oportunistka!

Po pol ure samevanja in opazovanja Mančinega plesnega muckanja z želiranim kuštravcem, v za tri številke prevelikih

vojaških hlačah, je k Irini pristopil že vidno zadet tip, ki ji je na vsak način želel prodati zvitek trave. Da bi se ga znebila, je uporabila že zlizan izgovor, češ da si mora najprej napudrati nos. Pograbila je svoje stvari in se izmuznila na WC, kjer je nekaj trenutkov postala pred ogledalom, nato pa si obraz osvežila z vodo, da bi pregnala moreč glavobol in vrtoglavico, ki sta se prikradla v njeno glavo. Sklenila je, da z Manco ne gre v noben lokal več, ker je očitno preveč labilna in z njo ni dobro hoditi na taka mesta. Nato je bundo položila na radiator in se zaklenila v stranišče.

Ko si je oblekla hlače in želela zapustiti toaletni prostor, je izgubila nadzor nad slabotnim telesom. Tistega dne je namreč zaužila le majhen košček jabolčne pite, s čimer pa njeno telo ni bilo niti najmanj zadovoljno.

Pred očmi se ji je zameglilo in noge je niso več ubogale. Padla je in z glavo udarila ob straniščno školjko, njene misli pa so se predale nezavesti.

Kar nekaj časa je preteklo, preden so gostje lokala sploh opazili, da je z Irino nekaj narobe. Vsakdo, ki je prišel v toaletne prostore, je sicer zagledal osamljeno bundo in zaklenjena vrata WC-ja, vendar ni niti pomislil, da za njimi kdo resnično potrebuje pomoč. – Dandanes se za straniščinimi vrati pač lahko marsikaj dogaja!

Ko se je Manca naplesala, se je odpravila proti njenemu kotičku, kjer je zagledala samo zakajenca, ki je ležal na njenih osebnih stvareh. Začudilo jo je, da je Irina ni počakala. Bila je prepričana, da je prijateljica ne bi zapustila brez pozdrava.

Predramila je vsiljivca in si izborila jakno ter torbico, v kateri je bil še ves denar (na srečo je bil tip preveč zadet, da bi ga kraja denarja sploh zamikala), in odšla na WC, kjer je zagledala Irinino bundo.

Po telesu jo je v hipu spreletel srh. Zaslutila je, da je s prijateljico nekaj narobe. »V tako hladnem vremenu taka zmrazljivka že ne bi hodila naokoli v tanki jopici. Da ni slučajno ostala zaklenjena v stranišču?!«

Takoj je začela mrzlično preverjati, ali so vsa vrata odprta in kmalu je ugotovila, da je z enimi nekaj narobe. Bila so zaklenjena. Potrkala je, a se ji ni nihče odzval. Sklonila se je in pokukala, ali je mogoče kdo v WC-ju.

Ko so njene oči dosegle tisto točko, od koder je bilo moč videti notranjost toaletnega prostora, je na tleh zagledala negibno Irinino telo.

Hitro je stekla k točajskemu pultu in natakarju panično razlagala o tragediji v stranišču. Ta je poklical reševalno službo, nato pa odhitel v sanitarije in skušal vdreti v prostor. Vrata se niso in niso hotela vdati. Trmasto so varovala speče dekle.

Šele prihod gasilcev in reševalne ekipe je Irino uspel iztrgati iz trdovratnega objema teme. Takoj so jo odpeljali na urgenco, kjer so jo ponovno spravili k sebi, po temeljitem posvetu pa razglasili prvo diagnozo: **PRETRES MOŽGANOV – KOLAPS ZARADI ANOREKSIIJE.**

Življenje na tehničnici - kje ste Bušmani?

Ko je bila gospa Treselj po telefonu obveščena o Irininem slabem zdravstvenem stanju, jo je skoraj zadela kap. Sploh ni mogla razumeti, kaj je njena hčerka počela v zakajenem lokalu v centru Ljubljane in zakaj je zgrmela na tla in si prebila čelo.

»Ne, to ni mogoče!« je panično letala po stanovanju in po omarah iskala najboljše cunje. »Moja hči se zakaja! Moja hči se drogira! Kakšna sramota! Vsi bodo govorili, da so jo našli v WC-ju.«

Šele Ivanov glas jo je nekoliko spravil na trdna tla. »Kako pa veš, da je to bilo zaradi droge? Saj je že kar nekaj časa bledikava. Da ni mogoče ...«

»Joj! Kaj pa, če je noseča? A si lahko predstavljaš? Pri sedemnajstih noseča?! Kaj bodo rekli sosedge?«

»Daj, pomiri se malo. Hotel sem reči, da je mogoče slabokrvna. Saj veš, da je to v naši družini že kar tradicija.«

»Ti in tvoja familija! Le glej, da je to res, kajti če je noseča ... Tega res ne bi mogla prenesti. To bi bila resnična sramota!«

Ker sta oba starša menila, da bi bilo vlačenje male Ajše na urgentni blok Kliničnega centra preveč stresno, sta jo bila primorana pustiti v oskrbo stricu Lojzetu, saj z drugimi sosedi pod

nobenim pogojem nista želela imeti kakršnih koli osebnih stikov. Vedela sta, da bi vse izčvekali naokrog, medtem ko je bil Lojze za razliko od ostalih le zaupanja vreden človek.

Ko sta pridrvela v bolnišnico, je gospa Treselj takoj napadla dežurnega zdravnika, ki ju je sprejel na vratih bolniške sobe, v kateri je ležalo omotično dekle. Prepričana je bila, da se njena najstarejša hči drogira in ko je slišala, da je dekletova slabost po vsej verjetnosti nastopila zaradi konstantnega vsakodnevnega odrekanja hrani, kar se kaže v hudi telesni izčrpanosti in avitaminozi, se je tudi njej zameglilo pred očmi. Pomislila je: »Sedaj bodo pa ljudje rekli, da ji ne dajemo dovolj hrane! Kakšna katastrofa!«

Zaradi prevelikega razočaranja nad postavljeno diagnozo hčerke tistega dne ni želela videti, le gospod Treselj je za trenutek pokukal v njeno sobo in ji potihoma dejal, da se bosta z ženo oglasila naslednji dan, ker je Ajša v varstvu pri Lojzetu in da mora tako ali drugače počivati.

Irina je bila očetovih besed celo vesela. Takrat ji resnično ni bilo do poslušanja starševskih zaslíševanj in sprejemanja jarih obtožnic. Raje se je predala spokojnosti bolniške sobe in prisluhnila kapljanju infuzije, ki je njenemu šibkemu telesu vračala že davno izgubljene moči. Tu in tam je kateri od bolnikov zaradi bolečin v spanju rahlo vzdihnil, vendar to je ni niti najmanj motilo. Njeno telo je želelo samo miru. Ker ni mogla zaspiti, je v glavi prižgala televizor in skušala odvrtni film z zapisom tega incidenta.

Spomnila se je, da je sedela v zakajenem lokalju. Pred očmi se ji je pojavila plešoča Manca v bojni opravi. Zagledala je zarošeno ogledalo na veceju, nato pa popoln sončni mrk, tuljenje sirene reševalnega avtomobila, boleč pik v levo roko in naposled ležanje v bolniški postelji med kupi aparatov in igel.

Zdravniki Irine tistega dne še niso želeli moriti z medicinskimi litanijami o podhranjenosti in življenjski ogroženosti zaradi borih petinštiridesetih kilogramov žive mase. Ko so imeli opravka z gospo Magdo Treselj, jim je bilo namreč vse jasno – dekle živi v neurejenih družinskih razmerah. Vsaka skrbna mati bi bila takoj odšla k svojemu otroku in mu izrekla vsaj kakšno spodbudno besedo, ona pa si je neprestano urejala topirano pričesko, uboge hčerke pa še pogledati ni hotela.

Naslednjega dne se je pri Irini zbrala skupina medicincev, ki je dekle skrbno pregledala. Ob pogledu na najstničino koščeno telo so bili enotnega mnenja, da je deklica očitno doživela kolaps zaradi podhranjenosti in da bo zagotovo morala na zdravljenje anoreksije. Priporočili so ji, da se mora zrediti vsaj za osem kilogramov, da se bi njeno zdravstveno stanje nekoliko izboljšalo.

Dekle je pasivno spremljalo vse medicinske kolobocije in s slabotnim glasom odgovarjalo na tisočera zastavljena vprašanja. – *Kolikokrat dnevno ješ?* – *Kakšni so tvoji obroki?* – *Ali ješ meso?* – *Ali se razumeš s staršema?* – *Imaš mogoče težave v šoli?* Spomnila se je toplih čustev, ki jih je gojila do Eneja, ki je še opazil ni. Pomislila je na malo Ajšo, ki bo staršema zagotovo izdala vse njene prehranjevalne skrivnosti, misli pa so ji obstale pri stricu Lojzetu in teti Anici, ki sta bila zagotovo že v velikih skrbih zanjo. Zaželela si je, da bi se še v tistem trenutku oba starostnika čudežno pojavila ob njenem ležišču. Želela si je krepkega stiska Lojzetove tople dlani in prijazne besede tete Anice. Zasovražila je dom in vse, kar se je kakor koli nanašalo nanj. Želela si je spremembe, velike prijetne spremembe v bednem najstniškem življenju.

V glavi so ji odmevali materini nevrotični kriki, ki jim je sledila veleumna replika svetovljanskega snobovskega očeta in posmehljiv smeh večne tožibabe Ajše. Kakšna groza! V tistem

hipu bi bila raje prežvekovala kokine liste z afriškimi Bušmani, kot pa opazovala materin brezhibni make-up in do potankosti polikano srajco pametnega fotra. Vse skupaj je bila totalna beda! Taki ljudje res ne znajo govoriti o prijetnih stvareh. Vidijo samo lastne težave in neprestano težijo najbližjim z dolgovezenjem o neskončno dolgih sestankih v tem ali onem kraju, o tem, kako jim je ta-pa-ta povedal to ali ono stvar in kako so se podražile osnovne življenjske potrebščine, čeprav se doma dobesedno valjajo v kešu. Ob stiku s takimi osebkami so se Irini vedno znova ježile kocine. Take snobe bi najraje poslala na najbližjo kmetijo, da bi videli, kaj je to trdo delo in skromno življenje.

Velikokrat si je skušala mamu predstavljati, kako okopava repo in krompir. Vedno znova se je v njenih mislih odvijala prava humoreska. Že prvi stik fine gospe Magde z že velikokrat opevano rodno grudo bi v očeh slehernega opazovalca zarisal smeh. Z desetcentimetrskimi špičkami bi naredila v zemlji take luknje, da bi vanje lahko vtaknila največje klorofilne podtaknjence. Umetni pobarvani nohti bi ji popadali na tla in bi mravljam služili kot smerokazi pri opravljanju šoferskega izpita. Z umetelnim vonjem svojega najljubšega parfuma pa bi zagotovo odgnala vse voluharje iz bližnje in daljne okolice. Da bi se mama lotila katerega izmed kmečkih opravil? Niti pod razno! Tega njena matka še v sanjah ne bi počela, ker je preveč zaposlena z imidžem in družbenim statusom.

Nekaj kil gor ali dol – ali kdo je tisti tip v petnajstki

rina se ob izreku medicinske diagnoze in zdravniških napotkov ni posebej razburjala. Globoko v sebi je bila prepričana, da je sama kriva za trd pristanek v bolniški sobi, vendar so se ob ponovnem pogledu v ogledalo vse slutnje lastne prehranjevalne krivde kakor prestrašene živali razbežale na vse strani, v njenem srcu pa je ostal grenak priokus nezadovoljstva nad samo seboj. Vedela je, da bo morala ubrati novo, učinkovitejšo metodo za ohranjanje telesne forme, nekaj pa ji ni in ni hotelo dati miru. Bila je nemirna in v grlu je čutila nekakšno prijetno napetost, zaradi katere ji je kri živahneje tekla po žilah. V sosednji sobi je namreč opazila svetlolasega fanta, ki je imel nogo v mavčni oblogi. Bil je čisto povprečen fant – s povprečno materjo s skromnimi oblačili, ki je objokavala fantovo žalostno usodo.

Nekaj let starejšo prijazno medicinsko sestro je vprašala, kaj se fantu je zgodilo in ta ji je zaupala, da se je poškodoval na planinskem izletu v Julijcih, njegovega najboljšega prijatelja pa še iščejo. Prišepnila ji je še, da je fant v zares hudem šoku, kajti izgubiti najboljšega kolega res ni mala malica.

Nekaj na tem fantu ji ni dalo miru. Mogoče jo je pritegnila žalost na njegovem obrazu ali je bila samo ljubosumna nanj, ker je bil deležen brezpogojne materine ljubezni, o kateri je ona lahko samo sanjala.

Naposled ji je bivanje v bolnišnici postalo celo prijetno – so ji vsaj starši dali mir, Ajšin obraz pa je zanjo postal le odsev neprijetne preteklosti. Naredila bi vse. Še straniščne školjke bi čistila v zameno za bolniški azil. Samo da se ji ne bi bilo treba vrniti v tisto duhamorno bežigrasjsko gnezdo, kjer si gospa in gospod vrabec izmišljata vedno nova ptičja pravila, s katerimi si skušata podrediti pernate podanike. Še celo z gubami posejan obraz arhaične bolniške psihologinje, ki je dekletu na vsak način skušala vcepiti nov prehranjevalni koncept, se ji je v tistih dneh zdel kakor blago pihanje na utrujeno človeško dušo in celo hrana ji je bolj teknila, tako da je v času zdravljenja uspela pridobiti kakšen dekagram.

Gospa in gospod Treselj sta si zaradi službenih dolžnosti komajda odtrgala kakšno minuto časa za obisk svoje potomke, pa še takrat, ko sta bdela ob dekletovi postelji, se nista želela pogovarjati o vzrokih za hčerkino prehranjevalno abstinenco. Preveč sta bila zaposlena sama s seboj, pa še male Ajše ni imel ob popoldnevih kdo čuvati in sta ji bila prisiljena najti varuško za deset evrov na uro, kar je zneslo trideset evrov na dan. – Figa, pa taka finančna polomija! Nikakor nista mogla dojeti, da je Irina na prisilnem bolniškem dopustu in da domača opravila nemočno čakajo na boljše čase. Še najbolj ju je skrbelo, da bi se širom po Sloveniji izvedelo, da ima njuna najstnica blago obliko anoreksije. To bi bila najhujša sramota za čast in slavo njunega priimka. Zato sta Irini takoj skušala vcepiti v glavo, naj se ob morebitnem zasliševanju obiskovalcev izgovarja na izgubo spomina.

Ker so se novice o Irininem padcu v zloglasnem ljubljanskem kafiču širile v deveto vas, sta si morala izmisliti tehten razlog za njeno ležanje v bolnišnici. Po temeljitem premisleku sta se soglasno odločila, da se bosta izgovorila na hude predmenstrualne težave, zaradi katerih je že marsikatero dekletce trpelo hude ali blažje bolečine in celo izgubilo zavest!

Ker sta bila pri svoji obrambi zelo odločna, so se le redki razdovedneži spraševali o verodostojnosti njunega pričanja.

Vsakodnevne vizite in pogovori s predstavnico svetovalne službe so Irino precej utrudili, zato se je prav razveselila vsake proste minute, ko se je lahko odpravila na svoj obhod po bolnišnici in je skrivoma opazovala simpatičnega mladeniča v sobi 15. Pri tem ji je delalo družbo osemletno dekletce, ki je tako kot ona utrpelo blažje poškodbe glave, in sicer pri padcu z vrtiljaka. Ker je bila punčka strašno osamljena in je ob odhodu svojih staršev postala neznansko žalostna, se je Irina čutila dolžno, da ji vsaj nekoliko polepša dolge ure v bolnišničnih prostorih.

Mala pacientka Katja je imela v nočni omarici veliko knjigo Grimmovih pravljic. Po skromnem večernem obedu je brž stekla v toaletne prostore, kjer si je skrbno umila blede ročice, nato pa se je skrivoma prikradla k Irininemu ležišču, jo pocukala za pižamo in ji s cvilečim glaskom šepnila na uho: »Saj mi boš dons tud prebrala kakšno grimovko, a ne?!«

Irina je bila presenečena nad dekličinim prosjačenjem in ji je zelo prijalo, da jo kdo lepo prosi za kakšno uslugo. Tega pri Ajši ni bila vajena. Tamala ni poznala besede PROSIM. Ona je bila v marsičem izrazita kopija matere Magde in v njenem besednjaku take ponižne besede niso obstajale. Zato jo je simpatična Katja z otroško nedolžnostjo popolnoma očarala. Vsak večer ji je prebrala eno Grimmovo pravljico in ji po najboljših močeh

polepšala dolge ure pred nočnim spancem. Vmes sta se še pogovarjali o pasjih prijateljih – te sta obe imeli zelo radi – in si izmišljevali najrazličnejše izgovore za večerne izlete po bolnišničnih hodnikih. Enkrat je bila Katja tista, ki ji je zaspala leva noga in se je morala nujno sprehoditi, drugič pa Irina ni mogla nikakor zatisniti oči in je morala malo pretegniti ude.

Bolniško osebje je slutilo veliko stisko obeh mladih pacientk, zato je bilo toliko bolj popustljivo pri njunih večernih vandrajih. Še sanjalo pa se jim ni, zakaj se je Irina toliko trudila zvleči malo Katjo na oddelek z moškimi pacienti.

Nekega večera se je Irina še posebej pripravila za svoje ogledniško romanje v Harlem. Celu uro je stala pred ogledalom v kopalnici, tako da so sostanovalke zaradi zadrževanja sečne tekočine v mehurju že pričele dobivati predporodne popadke. Šestdnevno ležanje je že načelo estetski izgled njene pričeske, zato jo je na vse pretege skušala nekoliko spraviti v red. Pri tem ji je bil v veliko pomoč Katjin lasni razpršilec z največjo intenziteto delovanja.

Med urejanjem pričeske je ugotovila, da njen obraz ni več tako bledikav in brezizrazen. Kljub bolezni je v ogledalu zagledala lepo dekle, ki je kar kipelo od želje po življenju in ljubezni.

»A si že pripravljena?« je s trkanjem po vratih prekinil njeno sanjarjenje Katjin otroški glas.

»Samo še malo počakaj. Lulam,« se je skušala izmotati iz velike zagate. »Tako pridem. Potem bova šli na kratek sprehod in nato boš še dobila svojo pravljico, velja?«

»OK, pa pohiti, da še jaz lulam ...« se je zaslišalo z one strani.

Irina je našobila ustnice in si jih okrasila z bleščečim lipstikom.

»Takole, zdaj sem pripravljena na pohod. Upam, da bo tisti tip še v sobi.«

Ko je Irina stopila v sobo, je opazila, da so bili pogledi njenih treh sostanovalk uprti v njeno topirano pričesko. V hipu se je pričela sramovati svoje petelinje frizure. Da bi odtegnila pozornost od radovednih oči, se je skušala izmotati, rekoč: »Kaj pač morem? Po bolnišnici ne morem hoditi neurejena, kajne? Pa še specialistični pregled imam jutri. Kaj me pa tako gledate? – Katja, hitro na WC, ker greva potem na kratek obhod.«

»Hura!« se je vabila razveselilo dekletce. Počakaj me zunaj!«

Ko je Irina stopila na hodnik, jo je skoraj kap. Pot ji je namreč prekrizal prav ON na berglah, ki se je počasi in z veliko težavo pomikal po bolniškem koridorju.

»Oprosti,« se mu je skušala opravičiti za skorajšnji avtomobilski trk in v mislih iskala besede, s katerimi bi nadaljevala pogovor. Začutila je, da ji je obraz preplavila rdečica, ki jo je po vsej verjetnosti zaznal tudi njen mladi sogovornik.

»Hujšega od te zlomljene noge ne more biti,« se ji je lepotec kislo nasmehnil in počasi nadaljeval svoj križev pot.

»Kje si, Katja?« je nestrpno zamomljala Irina. Obupno je želela izvedeti fantovo ime, pa si sama ni več upala odpreti ust.

Ravno v pravem trenutku se je ob njej prikazala Katja in jo pocukala za rokav. »Ajde, greva! Medicinska sestra mi je rekla, da ne smeva hoditi dolgo.«

Ko se je deklica razgledala po hodniku, je opazila mladega šepavca z berglami in prijateljico na ves glas vprašala: »Irina, a ni to tisti fant, ki ti je všeč?«

Irinino telo je še v istem hipu preplavil val sramu in takrat bi najraje, kakor noji, glavo zarila čim globlje v tla.

»Daj, mala, ne bodi tako glasna, no,« se je skušala izmotati iz neprijetne situacije, v katero je nič hudega sluteč zašla. Vedela je, da ji Katja tega ni storila namenoma.

Med ljudmi kroži rek, da imajo stene ušesa. Katjinega vprašanja po vseh fizikalnih zakonih torej ni mogla slišati samo njena sosprehajalka, temveč tudi berglasti neznanec, ki se je počasi obrnil in Irini ponovno namenil smehljaj, tokrat bolj prijeten.

Takrat je Irina od samega ugodja skoraj omedlela. O najintimnejših čustvih ni preveč rada govorila naokrog, a ker je bila Katja vztrajna, ji je naposled le zaupala, da se ji zdi fant simpatičen.

Irinini zadregi pa še ni bilo videti konca. V Katjino glavo je namreč šinila še ena presenetljiva domislica. Za neznanecem je zaklicala: »Ej, ti ... – ti z berglami! Kako ti je ime? Mojo prijateljico zanima ...«

»Katja?! Kaj pa ti je?« se je razburila Irina. »Saj me bo še pobralo!« ji je jezno šepnila v uho. »Tega se ne sme početi! – Kaj bodo rekli ljudje?!« Kljub temu je občudovala dekličin neverjetni pogum. »Mogoče pa bom le izvedela njegovo ime,« se je potihovo veselila in čakala na razplet zgodbe.

Tudi tokrat neznan fant ni šparal z besedami. Obrnil se je in odšepal proti njima.

»Simon mi je ime, mala!« se je predstavil Katji in čakal na dekličino reakcijo.

Katja se ni pustila zmešati. Ponudila mu je svojo roko in mu v smehu odvrnila: »Jaz sem Katja, to pa je moja najboljša prijateljica Irina.«

»Irina?!« je začudeno vzkliknil Simon. »To je pa zelo nenavadno ime. Prvič ga slišim. – Spominja me na ime katere od ruskih princes ...«

»Nič čudnega!« je bila odločna Katja. – Pa saj je moja prijateljica prava princesa. Le poglej jo, kako je lepa! – Če bi bila oblečena v prelepo oblekico, bi se lahko kar takoj poročila s tabo, princ.«

»Katja!« je skoraj jezno vzkliknila Irina, ki so jo bile dekličine besede spravile v popolno zadrego. »Izgleda, da res bereš preveč pravljic! Po tvoji glavi se podijo samo kraljice in kraljeviči. Vse je tako rožnato in idealno. – Le pazi se, da ne bo v tvoje sanje morda priletela kakšna hudobna čarovnica, ki te bo skuhalo in pojedla!«

Simona so Irinine besede spravile v smeh. Katjo je potrepljal po rami in ji glasno šepnil v uho: »Nič ne skrbi. Čaravnice so že zdavnaj pregnane, tvoja prijateljica pa je kot kakšna lepa princeska, ki je pravkar preživela noč na zrnu graha in se na vso moč želi skriti pred komplimenti oboževalcev.«

Katja mu je prikimala, nato pa na ves glas vzkliknila: »Kaj je, gospodična princeska? – Ali vam je muca jeziček popapcala?«

»Ti mala žlehtnoba!« se je skoraj razhudila Irina, ki so jo večerne peripetije popolnoma ohromile. Pomislila je na svoja obupna prizadevanja, da bi se seznanila s simpatičnim mladeničem iz sobe 15. Ko ji je to naposled le uspelo, pa se je vedla kot kakšna noro zaljubljena šolarica, ki bo vsak čas omedlela, samo da bo nase pritegnila pozornost oboževalca. – Tudi princese so velikokrat omedlele – torej – zato pamet v roke, punca, in glavo pokonci! Pripravila se je na protinapad.

»Gospod princ in gospodična jezična, nikoli se ne ve. V pravljičah je vse mogoče. Mogoče bo usoda tako hotela, da se bova skupaj vzela.«

»Mogoče bo usoda tako hotela, da se bosta skupaj vzela in deset otrok imela!« je svoje pristavila Katja in se ozrla proti Simonu. Prav zanimalo jo je, kako se bo odzval na njuno besedičenje. Opazila je, da je nepremično zrl v Irinine oči in njenih zadnjih besed še slišal ni.

»A je tudi tebi mucka jezik popapala?« ga je skušala prebuditi iz globokih misli.

»Kaj? Kaj si mi rekla?!« je presenečeno zamomljal Simon in še naprej sramežljivo pogledoval proti Irini.

»Le poglej ga.« se je razhudila deklica. »Moja mama ima popolnoma prav, ko mi pravi, da so vsi dedci enaki. Govoriš jim in govoriš, a njim gredo besede skozi eno uho noter, skozi drugo pa brž ven. Tudi ti si prav tak kot drugi predstavniki tvojega spola.«

»Jaz nisem tak,« je užaljeno pristavil Simon in znova pogledal Irino, ki se je kar topila od sreče. »Nasploh pa je tvoja prijateljica res simpatična punca in če bi bila ona moja žena, bi jo vedno poslušal in ji v vsem ustregel.«

»Tudi pral bi ji in likal?« ga je nezaupljivo vprašala Katja in čakala na odgovor.

»Če bi bilo treba, bi, vendar njena copata že ne bi bil. Veš, deklica zala, nekateri moški pa nismo leni. Jaz znam med drugim tudi kuhati in peči slastno pecivo.«

»Srečna ženska, ki te bo dobila!« je pristavila Irina. »Takih moških na tem svetu res ni veliko. V naši hiši moram skoraj vse storiti prav jaz.«

»Kaj pa oči in mami?« je zanimalo Katjo.

»Saj si videla, mala. – Moja tastara nista skoraj za nobeno rabo. Samo lišpata se in hodita po sestankih. Ko pa je treba kaj skuhati, se obrneta na svojo, tukaj prisotno, mlado služabnico.«

»Torej tudi ti obvladaš kuhinjska opravila?« je bil presenečen Simon. »Tako mlada, pa moraš doma garati kot živina?!«

»Nekaterim življenje res ne prizanaša,« je zamomljala Irina in skušala prikriti žalost, ki se ji je prikradla na obraz.

»S tem se popolnoma strinjam,« pristavil sogovornik in jo nežno potrepljal po ramenu. »Ura je cajt in roke me že pošteno bolijo od teh socialnih bergel, zato se bom od vaju počasi poslovil. – Saj mi ne zamerita?«

»Kar pojdi pančkat, gospod princ na sivih berglah,« mu je odvrnila Katja in vprašujoče pogledala prijateljico.

»Tudi medve bova šli v deželo Pančarijo, da naju ne bo tista huda teta lovila po hodnikih,« je rekla Irina, »zato ti obe želiva prijeten in sladek spanec.«

»Adijo! Pa lepo spi,« se mu je Katja sladko nasmehnila in mu pomahala v slovo. »Se vidimo jutri!«

»Veseli me, da sem vaju spoznal,« jima je zaupal Simon in se odpravil proti svoji sobi.

Tiste noči Irina zaradi prevelike vznemirjenosti ni mogla zaspati. Vse njene misli so bile v sobi 15, kjer je bilo srce skrivnostne simpatije. Nepričakovan večerni dogodek na hodniku A jo je popolnoma spravil s tira. Še na obljubljeno pravljiico je pozabila. Ni pa pozabila pred spancem še enkrat pokukati v Simonovo sobo in se prepričati, ali se je lepotec že predal objemu spanca.

Tudi Katja je bila tistega dne zelo zadovoljna s seboj, saj je končno le uspela narediti nekaj dobrega za kolegico, zato je ni hotela gnjaviti s pripovedovanjem pravljiic. Tudi ona se je raje predala sladkim razmišljanjem o idealnem fantu.

Recept za novo Irino ali kaj lahko storim zase

Naslednje jutro je Irino prebudil glasen smeh medicinske sestre Metke, ki se ni mogla načuditi dekletovemu razmazanemu make-upu in sledovom šminke na blazini. Irina si je namreč zaradi ljubezenske zaslepljenosti prejšnji večer z obraza pozabila odstraniti bojne barve, tako da je bila tistega jutra bolj podobna skrokanemu Indijancu kot pa dehidrirani pacientki, katere življenje je še pred nekaj dnevi viselo na nitki.

»Ti, deklica, ti!« se je krohotala medicinka in skušala smeh ustaviti z držanjem nosečniškega trebuščka. »Še rodila bom od smeha! – Poglej, kakšne sledi si pustila na blazini. Da nisi slučajno imela nočnega obiskovalca, ki te je zaman skušal poljubiti na simpatična lička? – Kdo pa je tisti srečnež? – Da ni mogoče tisti iz sobe 15?«

Irina ni mogla skriti sramu in je zaman skušala najti primeren izgovor za svoje početje v prejšnjem dnevu. Ujeli so jo popolnoma nepripravljeno. Samo še čakala je lahko, da bo mala Katja odprla majhna usteca in vse izblebetala. – Pa ni bilo tako. Deklica se je le skrivnostno smehljala, jezik pa pridno držala za zobmi. Mamica jo je naučila, da se prijatelj ne sme pustiti na

cedilu, pa še bala se je, da ji Irina ne bi hotela več prebirati priljubljenih pravljič. Zato je bila prav ona tista, ki je medicinsko sestro speljala na krivo sled.

»Teta Metka! Jaz sem kriva. Včeraj sva se igrali frizerke, pa sem ji predlagala, da ji bom naredila eno prima frizuro – pa še pofarbala sem ji oči in usta s šminko in maskaro, da bi bila najlepša v bolnišnici.«

Medicinska sestra je za trenutek ustavila svoj rezgetajoči smeh, se popraskala po mastnih laseh in pristavila: »A... – Torej si tista, ki bo danes prala Irinino posteljnino?« Dobre volje ni mogla skriti, zato je sobo ponovno napolnila z glasnim hihitanjem.

»Punci ... – Saj sem bila tudi jaz v vajinih letih. Vem, kako grede take stvari.«

Ko se je zavedla, da je Katja le nekoliko premajhna za tako izrazoslovje, se je brž popravila: »Hotela sem reči, da takrat človek razmišlja samo o tem, kako se bo oblekel, kakšno pričesko bo imel in s kakšnimi barvili bo prepleskal svoj obraz. – Imam prav?«

»Seveda, gospa sestra Metka,« je bila odločna Katja. »Jaz sem se prvič zaljubila že v vrtcu, ko sem morala pri folklori držati Matica za rokice. – Enkrat pa mi ni hotel dati žvečilke, kar sem mu strašno zamerila. Zdaj sem pa samska.«

»Katja, Katja,« je presenečeno vzkliknila Irina, »ti si pa zgodaj začela!«

»Danes mladi ljudje hitro dozoriijo za ljubezen,« je z resnobnim glasom pristavila sestra.

»Zdaj pa se boš, Irina, brž odpravila v kopalnico in si očedila obraz, da te ne bo take videla tvoja mamica. Mislim, da ji tvoji črnomodrordeči podočnjaki ne bi bili všeč. – Jaz pa ti bom medtem tik-tak menjala posteljnino. Vsak zločin je treba prikriti, če

nočemo utrpeti posledic svoje nepremišljenosti. – Pa še kontrolo imaš pri specialistu.«

»Da, moja mamica,« si je mislila Irina. »Ona bi res imela veliko komentarjev. Kvečjemu bi mi dala kakšno lekcijo o nujnosti barvne kombinacije obraznih ličil. – Biti urejen in skladno po-farban zgoraj in spodaj je življenjskega pomena! – Kakšna beda!«

Odpravila se je v kopalnico, kjer je ugotovila, da so bile sestrine opazke povsem umestne. Njen obraz je bil ena sama disharmonija ličil. Vzela je čistilno mleko in tonik in pričela z renoviranjem pročelja. Pod razmazanimi ličili je zagledala nasmejan obraz in globoko v sebi je začutila, da je v njeno življenje naposled le posijalo sonce. Dobila je novo prijateljico, ki ji je dokazala, da je zaupanja vredna, in bila je sveže zaljubljena. Vsaj za trenutek je pozabila na vsakodnevno borbo s kilogrami in se počutila neznansko lahko in polno prekipevajoče energije.

Po kratkem postanku pred ogledalom se ji je v misli prik-radla Simonova podoba, zato se je odločila, da se pred speciali-stičnim pregledom oglasi še v sobi 15 in skuša z njim ponovno vzpostaviti stik.

Po petnajstih minutah lepoticenja jo je iz sladkih misli pred-ramil resen glas glavne sestre Tajde, ki jo je pozvala k pregledu.

»Ups!« si je mislila. »Nič ne bo iz mojega ogleda. – Ga bom pa kasneje obiskala. Stekla je k nočni omarici, se odela v haljo in odkorakala k zdravniku na pregled.

Ko je stopila v specialistično ordinacijo, jo je pričakal pri-jazen moški štiridesetih let, ki se je ponašal z izredno urejeno oljnato pričesko. Črne kodre je bil nahranil z briljantino, vanje pa položil lasni obroč, ki ga sicer nosijo ženske.

»Čuden tip – tale zdravnik,« si je mislila najstnica in se na željo svetlolase asistentke usedla na mučeniški stol ter čakala na

nadaljnje ukaze. Bežno se je ozrla po prostoru, ki je bil polepljen z raznoterimi plakati z anatomsko-medicinsko vsebino. Bolnišnic in vsega, kar je v zvezi z njimi, se je že od nekdanj bala, zato se ji je ob pogledu na to arčnijsko kolobocijo v telo prikradel občutek tesnobe.

Zdravnik je pazljivo pregledal Irinino medicinsko kartoteko, vzela iz desnega žepa nalivno pero in vanjo zapisal nekaj kricekrac.

»Ta pa piše kot raztrgan doktor,« je pomislila Irina. »Bog ve, kakšne litanije mi bo bral? Pa kako me opazuje! Sigurno gre za kakšno psihološko finto. – Moram se zbrati, drugače bom tukaj še ves dan.«

Pozorno je opazovala vsak zdravnikov gib, najbolj pa so ji v oči padle raztrgane hlačne nogavice mlade asistentke, ki se je že pripravila na pričetek tipkanja po zdravnikovem nareku.

»Daj no, začni že enkrat,« je živčno zacepetala s svojima drobnima nogama, kar je opazil tudi njen sogovornik.

»Saj bova hitro končala,« jo je skušal potolažiti.

»Sestra, bomo kar začeli.«

Za razliko od vseh drugih zateženih in resnih dohtarjev je bil doktor Alojz Medved bolj človeški. S pacienti je ravnal zelo spoštljivo, zato je užival velik sloves. Bil je odličen diagnostik in še boljši sogovornik, ki je znal prisluhniti vsaki bolnikovi težavi. Paciente je znal potolažiti, če so bili željni tolažbe, in okarati, če so si seveda to zaslužili. Iz njegove ordinacije je vsak odšel zadovoljen.

Doktor Medved se je naposled le dvignil s starega naslonjača, si popravil haljo in stopil k Irini.

»Mlada si še,« ji je dejal s prijaznim očetovskim glasom. »Koliko let imaš?«

»Sedemnajst,« mu je odvrnila Irina.

»Na katero šolo hodiš?« je postajal vedno bolj radoveden sogovornik.

»V četrti letnik gimnazije,« je s ponosom izjavila Irina.

»Potem pa imaš junija že maturo!« je skorajda presenečeno vzkliknil medicinec in dodal: »Zato te moramo hitro pozdraviti, da boš junija zdrava kot riba v vodi. – Matura ni kar tako! Takrat je treba imeti veliko, veliko energije. – No, pa poslušajmo, ali tvoje srce še bije in ali je vse na mestu,« se je skušal malo pošaliti.

»Gospodična Baričeva, pišite, prosim.«

Zdravnik je Irino temeljito pregledal in ji naposled le zaupal: »Tvoje zdravstveno stanje se je v teh nekaj dneh malo izboljšalo. Pridobila si malce na teži, vendar si še vedno presuha. Samo od ljubezni se zaenkrat še ne da živeti. Treba je tudi kaj v usta dati. – Takole se zmeniva. Menim, da si dovolj pri močeh za vrnitev v domačo oskrbo, vendar ... stvar je taka. Zdraviti se boš morala, kajti sama boš težko zmogla prebroditi to krizo.«

»O kakšni krizi govori?« si je mislila Irina. »Kaj mi vsi nekaj težijo, ko pa sem čisto zdrava!«

Gospod Medved je opazil Irinino nejevoljo, zato ji je z nekoliko prijaznejšim glasom dodal: »Če boš drugim pomagala, boš sebi še najbolj pomagala.«

»Kaj mislite s tem, gospod doktor?« jo je zanimalo.

»Tvoja bolezen je zelo zoprna stvar. Vsakič, ko se boš pogledala v ogledalo, boš pred seboj zagledala izkrivljeno podobo same sebe. Vedi, da je tvoja pojava v ogledalu farsa, baročna, izkrivljena podoba, po kateri pa se, hvala Bogu, ne potikajo nadležne uši. Če se želiš rešiti iz tega labirinta utvar in previsokih idealov, boš morala ti sama narediti prvi korak. Mi – zdravniki – te lahko samo pokrpamo, tvojih notranjih

ran pa ne moremo zakrpati. To je kvečjemu stvar kakšnega psihologa, psihiatra. – Priporočam ti redne obiske pri naši svetovalni delavki. Če se že staršem ne moreš zaupati, lahko vsaj njo poprosiš za kakšen pameten nasvet. Tale anoreksija je res neprijetna. Vzemi si čas zase, za sprehode, kramljanja s prijateljicami. Mogoče boš sčasoma postala bolj zadovoljna sama s sabo. Lepota je tako relativna stvar. Danes si tu, jutri te ni več – škoda bi bilo, da tako mlado dekle hodi po svetu z zavezanimi očmi. – Obvestili bomo tvoje starše, da boš jutri zapustila bolnišnico.«

»Ne!« je ušlo iz Irininih ust. »Ne grem še domov!« Že ob misli na to, kaj jo čaka za domačimi vrati, se ji je koža dobesedno naježila.

»Spet bo pela ista pesem!«

»Zakaj pa ne bi šla domov?« je bil zaskrbljen sogovornik.

»Zato, ker so tam prav vsi zateženi,« mu je žalostno odvrnila Irina. »Vedno imajo kakšne pripombe in nikoli niso popolnoma zadovoljni. Preveč dela imajo sami s sabo, pa še sestrico moram stalno čuvati.«

»Hm,« se je zamislil doktor, »tudi nestimulativno domače okolje je lahko delno krivo za tvoje psihično stanje,« je dejal in si medtem čistil naočnike.

Po kratkem premisleku je pristavil: »Mogoče pa bi bilo dobro, da bi za kakšen teden ali dva zamenjala okolje. – Kaj meniš?«

»Tole pa ne bi bilo slabo,« mu je prikimala Irina. »Samo – kam pa naj grem? Mislim, da ne bi bilo pametno, da preveč manjkam v šoli. Letnika res ne bi rada izgubila.«

Zdravnik se je ponovno vrgel v razmišljanje.

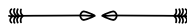
»Ali imaš kakšne bližnje sorodnike, živeče v Ljubljani ali v njeni okolici?« jo je s prijaznim glasom vprašala simpatična medicinska sestra.

»Seveda!« je vzkliknila Irina. »Ne bi se branila bivanja pri stričku Lojzetu in teti Anici za Bežigradom.«

»Dobra ideja!« je zabrundal doktor Medved. »Skušal se bom pogovoriti s tvojimi starši. Bomo videli, kaj se bo dalo storiti. Mislim, da bi bila sprememba okolja zate izredno koristna. – Zdaj pa pojdi in lep dan ti želim,« jo je prijazno odslovil in se odpravil na rutinsko vizito.

Irini je kar odleglo pri srcu, ko je pomislila, da se ne bi več vrnila k svojim domačim. Sklenila je, da bo nekaj časa živela pri stricu in teti.

Čudeži se dogajajo tudi navadnim ljudem

Po opravljenem zdravniškem pregledu se je Irina odpravila proti dvigalu, da bi se povzpela v drugo nadstropje, kjer je bilo njeno začasno ležišče. Zdravnikova vest o odhodu domov jo je nekoliko zmedla. Med skoraj dvotedenskim bivanjem v bolnišnici se je komaj malce skulirala in pozabila na svoj naporni vsakdanjik. Bala se je, da bi se vse skupaj ponovilo. Stalen občutek krivde zaradi prehranjevalnih pregreh, naporni dnevi v šolskih klopeh, kjer vsakdo od tebe pričakuje maksimalno pripravljenost na blefiranje, bližajoča se matura, nesrečna zaljubljenost, neprestano pomivanje kupov posode, Ajšino tožarjenje in Magdini živčni izpadi, kot utrinek v temni noči pa je v njeno žalostno srce posvetil Simon z zaskrbljenim obrazom.

»Verjetno mu je zaradi prijateljeve smrti težko pri srcu, pa še sam jo je dobro skupil,« se je skušala potolažiti. »Zagotovo komaj čaka, da se vrne domov v topel objem domačega okolja. – Da bi jaz imela tako mamo, ki bi vsak dan po ure in ure preživela ob meni in me tolažila! – Samo sanjam lahko o tem. – Moja mama nima časa, ker je maksimalno zaposlena. – Sestanek tu, sprejem tam, name pa je skoraj pozabila. Babici bi me takoj

prišli obiskat, pa nimata prevoza, striček Lojze pa ... On ve, kako se streže takim stvarjem! Nekateri bi res dali vse, da bi imeli ob sebi otroka, pa ga ne morejo imeti, drugim pa so samo odvečna smet, ki jo je treba odvreči v prvi smetnjak ob poti. Stric Lojze in teta Ančka sta mi včeraj po telefonu obljubila, da me prideta obiskat. Ko bosta prišla, ju bom prosila za veliko uslugo. – Čas je, da poskrbim sama zase, če že starša ne moreta misliti name.« Pritisnila je na gumb in počakala, da je razmajano dvigalo prilezlo v pritličje.

Ko so se vrata odprla, je iz njega izstopil nihče drug kot Simon v športni opravi. Sedel je na invalidskem vozičku, družbo pa mu je delala njegova mama.

»Lepo se imej, Irina! Domov grem. – Končno!« se je pohvalil Simon.

Irino je nepričakovano srečanje tako presenetilo, da ni našla besed, da bi ga vprašala po osebnih podatkih. Lahko je le nemočno gledala, kako odhaja iz bolnišnice in iz njenega bornega življenja.

»Zdaj pa smo tam!« je razočarano pomislila. »Komaj spoznam človeka, ki mi zleze pod kožo, pa mi ta že uide!«

V trenutku največje žalosti jo je nekdo potrepljal po rami. Bila je Simonova mama, ki ji je skušala podariti prijazen nasmeh.

»Verjetno ti ni prijetno biti tukaj v bolnišnici, kajne?«

»Ah, meni je tukaj prav lepo. Hrana in pijača sta zastonj, samo nekatere sestre so malo preveč tečne,« se ji je kislo nasmehnila Irina.

Prijazna suhljata ženica se je sprva malo obotavljala, nato pa se le opogumila: »A te lahko nekaj prosim, deklica?«

»Seveda! Kar vprašajte,« je skušala biti Irina vljudna.

»Moj sin je imel hudo nesrečo v gorah, zato mu ne smeš zameriti, da je bolj zadržan. Nekaj pa mi je zaupal.«

Irinino srce je pričelo močneje biti. »Kaj pa ta ženska želi od mene? Ali sem bila do Simona preveč vsiljiva?«

»Stvar je taka. Sin me je prosil, naj te prosim za telefonsko številko. – Veš, on bo moral še nekaj časa ležati doma. Nato bodo sledile fizioterapije in – saj veš – v tem času je vsak človek potreben družbe. Mogoče te bi kdaj poklical in malo pokramljal s teboj o tej ali oni stvari. Bajе, da sta spoprijateljila.«

Ženica je iz stare torbice vzela predpotopni notes in vljudno čakala na Irinin odgovor.

Irinin obraz je v hipu postal marogasto rdeč kot pravkar kuhan rak v vročem kropu. Ni pričakovala takega razpleta zgodbe. Da se Romeo že poslovi in pusti svojo Julijo v poplavi solz, nato pa ji pošlje zvestega sla z novico, da se je vendarle ogrel zanjo. Ta je pa dobra!« Komaj je uspela potlačiti svojo opaženo vznemirjenost. Noge so ji plesale bugi vugi, njeno srce pa je bilo kot ropotajoči stroj lokomotive, ki ga bo vsak čas razneslo.

»A imate pisalo, gospa? jo je vprašala s tresočim glasom. »Jaz pri sebi trenutno nimam ničesar drugega kot zdravstveno izkaznico.«

»Seveda,« ji je veselo odvrnila Simonova mama. »Pozabila sem ga vzeti iz torbice. Kako pa bi pisala brez kemičnega svinčnika?! Kar narekuj mi cifre, da si jih zapišem.«

Irina je počasi izgovarjala števkο za števkο in opazovala napis na pisalu. – A-kro-ni Je-se-ni-ce – ji je uspelo razbrati s kemika.

»A prihajate z gorenjskega konca?« se je naposled opogumila Irina.

»Seveda, z Jesenic smo; pravi Gorenjci, skopi in zadrți.«

Tudi Irinine ličnice so se kakor harmonika raztegnile v sim-

patičen smehljaj, ki je presenetil celo Simonovo mamo. Mislila si je: »Naš Simon ima dober okus. Prav simpatično je to dekle.«

»Od kod pa si ti?« jo je vprašala z detektivsko obarvanim tonom glasu.

»Jaz sem pa z L'ublane. Sem prava Žabarka ali bela srajca, kakor nam pravijo Neljubljančani,« ji je ponosno odvrnila Irina.

»Vidim, da smo tako Gorenjci kot Ljubljančani fejest ljudje, kajne?« ji je rekla Simonova mama in se ji zazrla v oči.

Irina ji je smehljaje prikimala.

»No, deklica, hvala za tvojo telefonsko številko, pa nasvidenje!«

»To so bile besede najbolj simpatične mame na svetu,« je pomislila Irina. »Kaj ne bi bila simpatična, ko pa je mama princa svojih sanj!«

»Adijo, gospa!« ji je s tresočim glasom pomahala v slovo in se odpravila v sobo.

Ko se je Irina od veselja pijana primajala do sobe v drugem nadstropju, je Katja takoj začutila prijateljičino vznemirjenost.

»Ej, ti! Kaj pa je s tabo? Kaj se ti je zgodilo, da si tako vesela? A si ga spet videla? Ti je pomežiknil?«

Irina se je usedla na posteljo in globoko zajela zrak: »Ne, Katja, ne samo to, celo z bodočo taščo sem imela čast govoriti. In ne boš verjela. Vprašala me je za številko od mobija!«

»Kakšnega mobija neki?«

»Od mojega mobilnega telefona, mala! Simon, njen sin, je pravkar odšel domov in ko smo se srečali v pritličju, je njegova mama prišla k meni in me prosila za telefonsko številko, da bi jaz kdaj poklicala Simona in malce poklepetala z njim, da mu ne bo tako dolgčas.«

»Ej, ti si pa prava faca! Ti znaš zapecat fantel!« jo je pohvalila Katja.

»Boš še meni dala kakšen dober nasvet, kako dobiti pravega tipa. – Seveda, ko bom tvojih let.«

Irina je hitro stekla na balkon in skušala s pogledom ujeti odhajajočo simpatijo. Tistega dne so ji bile zvezde res naklonjene.

Po kratkem iskanju ga je le uspela najti med gručo ljudi, ki so stali na parkirišču in čakali na svoje taksiste.

»Joj, kar topim se,« se je Irina raznežila ob pogledu na fanta na vozičku. »Le kaj vidim na njem?« se je skušala strezniti. – »Saj ga sploh ne poznam, pa sem že vsa nora nanj! Kar segreje me, ko ga zagledam,« se je predala romantičnemu sanjarjenju o princu na belem konju.

V tistem hipu pa se je njen idol zasukal in s pogledom premeril poslopje bolnišnice. Ko je videl, da ga Irina opazuje, ji je pomahal in vzkliknil: »Pa še tamalo prijateljico pozdravi!«

»Ali je tip ugotovil, da sem kakor kriminalistični inšpektor Columbo že ves teden vohljala okrog njegove sobe? – Ne, s Katjo sva bili kot Sherlock Holmes in njegov pomočnik. – Ali naju je mogoče zalotil pri raziskovanju zločina in se je še sam podal v iskanje osumljenca?«

Irinine misli je prekinil piskajoči glas matere Magde. »Živijo, Rinca. Veš, bila sem ravno pri frizerki Petri in imam še nekaj prostega časa, pa sem se spomnila nate. Si me vesela, deklica moja? A imam lepo frizuro? – Skoraj šestdeset evrov sem pustila v salonu. Čez eno uro imamo na občini pomemben sestanek s predstavniki pobratene občine iz tujine.«

»Joj, kako sovražim, ko mi reče Rinca!« se je v mislih namrdnila Irina in skušala prikriti svojo razočaranost nad prišlekom. »Spet misli samo nase!«

»Da, mama. V redu je,« je naposled potešila samohvalo svoje roditeljice.

»Irina,« se je izza hrbta oglasil resen ženski glas sestre Leonide. »Pojdi v sobo, da se ne prehladiš. – Mrzlo je, ti pa si v sami halji in brez nogavic.«

Višja medicinska sestra Leonida je vestno skrbela za zdravje varovancev na oddelku in prav zato je bila deležna velikega spoštovanja svojih pacientov.

»Gospa Treselj, gospod doktor bi rad spregovoril nekaj besed z vami.«

»Že grem!« se je zdrznila Magda. »Irina, kar v posteljo pojdi, »se bom še kasneje oglasila pri tebi. – Izvoli,« je svoji hčerki ponudila lično papirnato vrečko z novoletnim motivom. »To je zate.«

Skupaj s sestro sta odvihrali na posvet k zdravniku, Irina pa se je sesedla na posteljo in si zakrila obraz z rokama.

»Kaj je s teboj, Irina?« je bila zaskrbljena Katja, ki je pravkar prišla iz WC-ja. »Kaj se je zgodilo?«

»Jutri je dan D,« je skoraj zahlipala. »Jutri tudi jaz odhajam v domačo norišnico. Raje bi še ostala tu, s teboj. – Nočem domov!«

»Odprti vrečko!« jo je skušalo razvedriti dekletce. »Gotovo ti je Božiček kaj prinesel.«

Irina je brezbrizno pogledala v notranjost vrečke in na plan povlekla kilogram mandarin in pisano ovojnico neznanega pošiljatelja. Odprla jo je in v njej prepoznala Mančino pisavo.

»No, pa se je le spomnila name, frajla frajlasta!« se je hudomušno zakrohotala, tako da jo je Katja debelo pogledala.

»Kdo ti je pisal?« jo je radovedno vprašala.

»Moja najboljša prijateljica, moja poredna najboljša prijateljica Manca. Z njo sem bila tistega dne v lokalu, ko me je spodenilo in sem padla v nezavest, ona pa je medtem plesala z nekim frajerčkom, ki je verjetno samo izkoristil njeno naivnost, nato pa jo ucvrl s prvim vlakom v neznano.«

»Kaj pa ti piše?« je deklica skušala izvrtati iz Irine.

»To pa je moja stvar!« se je ta razjezila. »Ti si še premajhna za take pisarije! To so zasebne stvari, ki se tičejo samo odraslih deklet.«

Katja jo je milo pogledala z nedolžnimi očki in Irina je takoj vedela, da jo je nenamerno prizadela. Svojo napako je skušala vsaj delno popraviti.

»Najprej bom jaz potihoma prebrala pismo, nato pa mi boš pomagala odpisati, velja?«

»Velja!« je zahlipalo dekletce in hitro zakopalo bojno sekuro ter se odpravilo prebirat najljubšo otroško revijo.

V pismu je pisalo:

Ljubljana, 22. 12. 2018

Draga Irina!

Kako si kaj? Upam, da si prišla k sebi po tistem padcu v Žmavcu. Veš, zelo si me prestrašila. Upam, da nisi jezna name, ker sem te v lokalu pustila samo. – Saj me poznaš! Lepemu fantu se ne morem upreti. »Life is too short«, da bi samo sedeli in čakali na princa.

Prišla bi te obiskat, pa je tvoja matka rekla, da ne smeš imeti obiskov, ker moraš počivati. Zato sem se odločila, da ti napišem pismo in ga dam tvojim staršem. Upam, da si ga sploh dobila ...

Lepo se imej, pa pokliči me kaj (saj imaš številko mojega mobilnega).

P. S. Pozdravlja te tudi ves klas. Sošolci pravijo, da že prav pogrešajo tvoje odlične zapiske.

Tvoja najboljša prijateljica Manca

Po petnajstih minutah prežvekovanja podarjenih mandarin in prebiranja Mančinih iskrenih besed se je gospa Magda primajala v sobo. Irina je še ni videla tako zamišljene.

»Gospod zdravnik me je obvestil, da te bodo jutri odpustili iz bolniške oskrbe.«

»Vem, mami,« ji je odrezavo odvrnila Irina in ji ponudila mandarino.

Gospa Tresljeva je z dolgimi urejenimi nohti pograbila podarjen sadež in ga pričela živčno lupiti.

»Irina,« je s spremenjenim glasom nadaljevala svojo pridigo. »Svetoval mi je, da za kakšen teden ali dva spremeniš okolje. Baje bi to prispevalo k hitrejšemu okrevanju. Mislila sem, da bi te z očijem poslala na rehabilitacijo v kakšno zdravilišče; mogoče v ...«

»V nobeno zdravilišče ne bom šla,« se je razjezila Irina. »Saj nimam zlomljene roke ali izpahnjene kolka!«

»Poslušaj me, hčerka, mislila sva, da bi ti sprostitev v zdravilišču dobro dela.«

»Nikamor ne bom šla, mami! Čez nekaj mesecev bom imela maturo in v šoli me že vsi nestrpno pričakujejo. – Kaj mi pa manjka? Imam obe roki in obe nogi, pa tudi hodim lahko brez težav.«

Ko je v Magdo priletel plaz ostrih hčerkinih besed, ji je kri v trenutku zavrela, vendar se je bila zaradi svojega ugleda primorana brzdati.

»Kaj bodo rekli ljudje?« si je mislila. »Kakšna sramota, da si ta smrklja upa nadirati lastno mater – žensko, ki jo je rodila in ki mora delati, da jo lahko preživlja in izpolnjuje njene nemogoče želje. Kakšna je danes ta mladina!«

»No, prav,« je Magda naposled končala debato. »Se bova pa doma pomenili o tem. Vedi, da ti midva z očijem hočeva samo dobro.«

Oblekla je krznen plašč, preverila stanje svojega make-upa v majhnem priročnem ogledalu in pristavila: »Pa razmisli o tem, zakaj si sploh pristala tu.« Hip zatem je odvihrala v službo.

»Oh, kako je tečna tvoja mama!« se je po Magdinem odhodu oglasila Katja. »A se tako obnaša tudi doma?«

»Doma je še desetkrat slabše,« je potožila Irina. »Tam mi teži ta še oči in sestrice. – Dovolj je tarnanja! Pridi, greva malo na potep po bolnišnici!«

»Pa saj tvoje simpatije ni več tam,« jo je opomnilo dekletce.

»Nič za to! Kratek sprehod do trafike nama ne bo škodil.«

»Mogoče pa bova srečali kakšnega novega lepotca, kajne?« je hudomušno pripomnila deklica.

»Tako je,« si je mislila Irina, »vendar je samo eden tisti pravi.«

»Potem pa kar greva!« se je razveselila Katja in dekleti sta se podali novim dogodivščinam naproti.

Božična zmešnjava v Magdini hiši

Naslednje jutro se je Irina poslovila od Katje in prijaznega bolniškega osebja. Ponjo je prišel nihče drug kot striček Lojze (gospod Treselj je moral namreč nujno oditi na službeno potovanje na Dolenjsko, gospo Treselj pa je od vsega hudega zagrabil hud prehlad). Spet je bila primorana prositi za uslugo daljnega sorodnika iz bližnjega bloka.

Ko je Irina na vratih sobe zagledala nasmejan Lojzetov obraz, ni mogla skrivati presenečenja.

»Kaj pa ti tukaj, striček?« ga je potrepljala po močnih ramenih.

»Z menoj greš. Domov.«

»Kje pa je moja mami?« je zanimalo Irino.

»Nič ne skrbi. Bolna je, tvoj oče pa je v službi,« ji je pojasnil Lojze. »Pripravi stvari, čas je zlato. Teta pripravlja kosilo. Pohitiva, ker moraš biti najkasneje ob enih doma. Takrat pride Ajša domov. Tudi zanjo se bo našlo kaj za pod zob.«

Irina je brž pripravila prtljago, kolikor jo je imela, se poslovila od Katje in ostalih sostanovalk, nato pa z Lojzetom odhitela na parkirišče k njegovemu belemu cliotu.

Ko sta se vozila proti Bežigradu, jo je Lojze previdno vprašal: »Kako si, ljubica moja? S teto sva mislila, da te bo nama že Bog vzel. Tako naju je skrbelo zate, da niti očesa nisva mogla zatisniti. Samo da si sedaj živa in zdrava! – Ko sva že pri zdravju ... – Tvoja mati nama je rekla, da si bila v bolnišnici zaradi hormonskih motenj, česar pa jaz ne verjamem. – Zaradi tvojih diet je bilo, kajne?«

Irina je sramežljivo prikimala, Lojze pa jo je proseče pogledal:

»Obljubi mi, da ne boš tega več ponovila, prosim!«

Irina je zamomljala svoj da, kar pa Lojzeta ni povsem prepričalo.

»Veš, pred nekaj dnevi sem se pogovarjal s sošolcem iz osnovne šole, ki je študiral za psihiatra ali psihologa; saj ni važno. Dal mi je telefonsko številko in naslov ene prijazne gospe, ki se ukvarja s takimi primeri, kot si ti, Irina. Prepričan sem, da bi ti obisk dobro del. O tem sem se pogovarjal tudi z Magdo, ki se je na moje veliko presenečenje s predlogom povsem strinjala.

Ker Irina strička ni hotela razočarati, saj ji je bil storil veliko dobrega, mu je še enkrat zatrdila, da bo sprejela ponujeno pomoč, mislila pa si je: »Kar bo, pa bo! Nič ne obljubim. – That is life!«

Ko sta prispela do Lojzetovega stanovanja, ju je na vratih pričakala prijazna teta Ančka, ki je Irino objela tako močno, da je mislila, da jo bo zadušila.

»Teta, saj ne morem več dihati,« se je Irina skušala izmotati iz njenega ubijalskega objema, obenem pa bila zelo vesela toplega sprejema.

Teta jo je takoj posedla za mizo in ji postregla z njenimi najljubšimi jedmi: zelenjavno juho in okusnimi palačinkami z jagodno marmelado.

»Ta hrana pa se ne more primerjati s tisto v bolnišnici,« jo je pohvalila Irina. Teta Anica, ti bi morala biti kuharica!«

»Mogoče pa bi res lahko bila,« se ji je nasmehnila starka, »vendar mi moj emšo že malo nagaja.«

»No, no, Ančka! Saj se prav dobro držiš,« jo je skušal potolažiti Lojze. »Sicer imaš več sivih kot rjavih las, vendar si še vedno moja lepotica. – Že na prvi pogled sem se zaljubil vanjo, Irina,« je Lojze s ponosom zaupal svoji mladi sorodnici. »Srečala sva se v Festivalni dvorani. Oblečena je bila v prelepo svetlomodro obleko, v laseh pa je imela prav tako pentljo. Bila je najlepša deklina na plesu.«

»Kje so tisti zlati časi?« je vzdihnila teta Ančka in močno objela soproga. »Danes sem že stara in prav za nobeno rabo. Samo eno stopnico naredim in že sopiham kot parna lokomotiva.«

»Kakšna parna lokomotiva neki! Poglej se! Kot »rož'ca« si, lepa in cvetoča! Kar pojedel bi te, tako te imam rad!« jo je skušal potolažiti Lojze. Ko pa se je spomnil, da Irino doma že nestrpno čaka Magda, je Irino brž podvizal k odhodu.

»A si že pojedla, Irina? Čas teče, tvoja mama pa te pričakuje.«

Teta Ančka je brž stekla v kuhinjo in pred Irino položila posodo s pripravljenimi jedmi. »Izvoli. Tole je za tvojo sestrico in mamó, da ne bosta lačni. Povej jima, naj mi posodo vrneta čim prej. Ti pa pridna bodi in ne počni več takih neumnosti, ker si s tem samo uničuješ zdravje.«

Ko je Irina videla, da je nastopil čas za odhod, je globoko zajela zrak, nato pa prišla z vprašanjem na dan: »Teta,« je zajecjajala, »stric, nekaj bi vaju prosila, če lahko.«

»Povej,« jo je opogumil Lojze. »Kaj bi naju rada vprašala?« ji je radovedno pogledal v oči in v njih skušal že vnaprej razbrati željo.

»Z gospodom zdravnikom sva se pogovarjala, da bi bilo zame dobro, če bi malce spremenila okolje, pa sem mislila, da bi ..., da bi bila za kakšen teden pri vaju, da si malce odpočijem in nabere moči za maturo. – Saj vesta, doma nimam miru.«

Irinine besede so vidno presenetile tako Lojzeta kot Ančko.

»Da bi živila pri naju?!« sta v hipu pomislila vsak pri sebi. – »Da bi končno imela otroka, po vseh teh letih?! – Kaj pa si bo o tem mislila Magda?« ju je streznilo po kratkem sanjarjenju.

»Si se že pogovorila z mamo, Irina?« jo je z resnim glasom vprašal Lojze. »Mislim, da se te midva ne bi branila, kajne ljubica?« je vprašujoče pogledal svojo ženo, ki je potrdila Lojzetove besede.

»Ja, deklica, kaj pa je s teboj? Zakaj nočeš biti več doma?«

Irina je ob Ančkinih vprašanjih planila v jok. »Doma me samo kritizirajo. Nikdar niso zadovoljni z mano. – In samo delati moram zanje! Res bi rada vsaj kakšen teden bila pri vaju, da pridem k sebi, pa še v šolo bi lahko hodila. Starša me mislita strpati v kakšno hiralnico in moj letnik bi splaval po vodi. Kmalu bo matura in če se ne vrnem nazaj v šolo, lahko pozabim na maturo in vpis na Filozofsko fakulteto.«

»Ne jokaj, Irina, saj bo še vse dobro,« jo je Lojze stisnil k sebi. »Midva ti bova vedno v oporo. V dobrem in slabem, kakor temu pravijo.«

»A bom potem lahko prišla k vama?« je zahlipala Irina in si obrisala solzni obraz v Lojzetov rokav.

»Takole bomo naredili,« je bil odločen stric. »Sedaj pojdiva domov, ker sva že pozna. Obljubljam ti, da se bom skušal pogovoriti s tvojo mamo. Ona je glavna v hiši, ona ima zadnjo besedo. Se bom pa potrudil, da ti bo dovolila kakšen teden bivati v najinem gnezdecu. Sedaj pa le pojdiva!«

Ko sta Irina in Lojze pozvonila na domofon stanovanja Tre-selj na Šarhovi, ju je presenetil prijazen glas gospe Magde. – Kaj ne bi bila prijazna, ko je vedela, da ji bosta prišleka prinesla ko-silo in dvoje pridnih rok za hišna opravila.

Irina ni pričakovala toplega sprejema, zato se je začudila, ko jo je mati objela in jo poljubila na obe lici.

»Kaj je to?« si je zmedeno mislila. »Ali se ji je mogoče prika-zal sam Jezus Kristus ali pa samo sanjam?«

Žal je bil to samo odigran prizor pred sorodnikom v desetem kolenu. Vsaka spodobna mati mora namreč svojo hčer ali sina ob prihodu po daljši odsotnosti poljubiti. Če tega ne bi storila, bi kršila pravila bontona in bi si Lojze lahko mislil, da je slaba mati, kar pa bi bila zanjo velika sramota.

Irina v srcu ni čutila nobene topline. Ravno nasprotno. Ma-terin protokol jo je naredil živčno, kar je opazil tudi striček. Magda se mu je zahvalila za pripravljene jedi in ga prosila, da gre po Ajšo v vrtec.

Ko je zapustil stanovanje, je Irina odšla v sobo, da bi videla, če so njene stvari še na mestu.

»Nič čudnega,« si je mislila ob pogledu na prebrskane osebne stvari. »Spet je vse pretaknila, Ajša ajšasta! Ko mačke ni doma, miši veselo plešejo. Zagotovo je mislila, da imam kod skrito kakšno čokolado, a se je tokrat pošteno uštela. Kar s svojo žep-nino naj si jo kupi in to brez vednosti mame, ker ta skrbi, da se njena mala ljubljenska ne bi zredila in ji uživanje redilne substance vsaj v njeni prisotnosti strogo prepoveduje.« Komaj je čakala, da se njena sestra vrne domov, da ji bo povedala nekaj krepkih.

Lojze in Ajša sta se kmalu vrnila. Ko je Magda zagledala v hčerkinih debelušnih rokičah čokoladni sladoled, jo je kmalu pobralo.

»Ajša, kaj pa ližeš tole zmrzolino sredi najhujše zime? Pa veš, da to ni zdravo! Kdo ti je to kupil?«

Deklica svojega dobrotnika ni želela izdati, saj se je preveč bala, da bi izgubila njegovo zaupanje. Zato se je zlagala, da je sladoled dobila v vrtcu, ker je imela sošolka Petra rojstni dan. – Hvala bogu, da ji je mama verjela, Lojze pa je tudi molčal, ker je videl, da bi ga resnica spravila v težave. Ajša je sladoled želela imeti, pa čeprav bi morala zanj umreti. Tako ji je moral željo uresničiti.

»Mamica, kaj je danes za kosilo?« je debelušno dekletce z dvema lično spletenima kitkama skušalo spremeniti temo pogovora.

»Danes bo zelenjavna juha in palačinke z jagodno marmelado. Teta Ančka jih je pripravila,« se je pohvalil stric Lojze.

»Hura! Palačinke!« se je razveselila Ajša. »Že dolgo jih nisem jedla.« Stekla je k mizi in ko je že hotela zgrabiti največjo, jo je mati ošinila z ostrim pogledom.

»Najprej pojej juho, da se ti ne bo v želodcu naredil štopelj. – Irina, postreži jo, jaz bom pa medtem malce poklepetala z Lojzetom.«

Irina se je nejevoljno odpravila v kuhinjo in v sestrin krožnik dobesedno nametala dve veliki zajemalki juhe.

»Še hočem,« je zacvilila mala.

»Kako si požrešna,« ji je zabrusila Irina. »Nič čudnega, da izgledaš kot tempirana bomba, ki jo bo vsak čas razneslo.«

Začuda se Ajša tokrat ni preveč zmenila za Irinine besede. Njene oči so obstale na sočnih tetinih palačinkah in komaj je čakala, da jih vse pospravi.

Ko je pojedla zvrhan krožnik juhe, se je lotila še posladka.

»Mislim, da boš s sladoledom, tremi velikimi palačinkami in

velikim krožnikom zelenjavne juhe preskrbljena za ves dan, kajne?» je Magda pobožala po glavi apetitno potomko, nato pa vso pozornost namenila prijaznemu obiskovalcu. Stekla je h klubski omarici in žlahtnika osladno vprašala: »Kaj ti lahko ponudim? A boš kozarček žganega?«

»Ne, za žgane pijače nisem preveč zagret,« je bil odločen Lojze.

»Kaj pa kakšno pivo za živce?« ga je Magda potihoma vprašala.

»Oh, to pa bom!« se je razveselil Lojze.

»Kakšen kozarček zelenega zlata po obroku ne škodi, kajne? Tudi midva z Ivanom kdaj pa kdaj srkneva kakšen kozarček ali pa dva, pa zato še nisva pijanca,« se je skušala pošaliti Magda.

»Midva z Ančko tudi,« se je pohvalil Lojze.

Lojze je izkoristil trenutek Magdine dobre volje in z njo načel pogovor o Irini.

»Magda,« se je opogumil po prvem požirku piva, »rad bi te nekaj vprašal.«

»Kar vprašaj me; naj ti ne bo nerodno, saj sva sorodnika,« je Magda skušala biti kar se da prijazna. Zavedala se je, da sta ji bila Lojze in Anica v zadnjem času precej v pomoč, zato je morala svoj snobizem in stanovski ponos zakopati globoko v zemljo.

»Stvar je taka. Irina bi rada za kakšen teden ali dva prišla k nama na počitnice.« Bajje ji je zdravnik svetoval spremembo okolja in ker si obupno želi iti v šolo, bi bilo najbolje, da bi za kratek čas počitnikovala kar pri naju. Tako bi bili ubiti kar dve muhi na en mah. Sprememba okolja bi pospešila zdravljenje njene bolezni, pa še pouka ne bi zamujala. Saj veš, da bo čez nekaj mesecev imela maturo. – Kaj meniš o tem?«

Lojzetova izpoved je Magdo presenetila, saj je imela z Irino drugačne načrte.

»Kaj pa je puncici? Zdaj pa bi se najraje še izselila iz te bajte! Kaj ji manjka pri nas?« se spraševala v mislih.

»Še dobro, da tako obupno izgledam, sicer bi ta trapasti Lojze še utegnil prebrati moje misli,« si je mislila. – In sedaj bi mi najraje izpred oči, pri belem dnevu, odpeljal najstarejšo hčerko k sebi v svoje borno stanovanje!«

»Lojze,« se je še pravočasno zbudila iz globoke zatopljenosti, »z Ivanom sva se ravno včeraj dogovarjala o tem, da bi dekle poslali v kakšno zdravilišče, kjer znajo ravnati s takimi bolniki, kot je ona. Hormonske motnje so hudo resna stvar.«

»Dajte no, Magda, saj vem, da se sramuješ bolezni svoje hčerke. Vem pa tudi, kaj tako mladega človeka privede do maksimalne stopnje odrekanja hrani. Nikar se ne izgovarjaj na hormone, saj je ves Bežigrad že pred dvema mesecema vedel, da bo tvoje dekle zaradi podhranjenosti nekega dne pristalo v bolnišnici. Le ti si zatiskala oči in se za hčerkinе težave še zmenila nisi. – Midva z Anico sva v penziji in lahko mi verjameš, da bi za vašo hčerko dobro poskrbela. Tega si tudi sama želi. Sama se je obrnila name in mi zaupala največjo željo. Če jo boš strpala v kakšno ustanovo, bo samo še bolj nesrečna in sama veš, da lahko obup človeka privede tudi na rob prepada. Irina je pripravljena popraviti napake, ti pa ji moraš biti pri tem v maksimalno oporo, drugače jo boš še izgubila,« je Lojze ogorčeno zaključil z modrovanjem.

Magda je ostala brez besed. Prvič v življenju se je zavedla, da ni dobra mati, vendar tega zaradi svojega trmastega ponosa na glas ni želela priznati. Končno se je našel nekdo, ki je pod njeno ledeno fasado popolne ženske sprevidel tiste pomanjkljivosti, ki jih je ves čas uspešno prikrivala radovednim očem. Bila je popolnoma razkrinkana in njena najboljša obramba je bila kakor v kriminalnih serijah molk, bedast molk, s katerim moraš požreti

ves ponos, ki si ga z leti uspel pridobiti na najboljših stavnicah življenja.

»Mogoče pa imaš prav,« je le priznala poraz močnejšemu nasprotniku. »Mogoče pa bi ji bivanje pri vaju bolj koristilo kot ždenje v kakšni temačni ustanovi med samimi neznanci. – Takole se dogovoriva, Lojze. Če se Irinino zdravje po dveh tednih bivanja pri vaju ne bo izboljšalo, bo najin dogovor propadel, če pa se bo pri vaju dobro počutila, lahko letovanje v vajinem stanovanju tudi podaljša.«

»Irina!« je z resnim glasom poklicala svojo hčerko, ki je v svoji sobi nestrpno čakala na razplet njunega pogovora. »Pridi, da se o nečem dogovorimo!«

Ko je Irina stopila v dnevno sobo, si je Magda končno priznala, da se pod hčerkinimi ohlapnimi oblačili skriva koščeno telo, ki nujno potrebuje skrbno nego in veliko razumevanja, kakršnega ji ona v tistem trenutku ni bila sposobna nuditi, saj je imela službenih in družinskih obveznosti vrh glave.

»Ali si resnično prepričana, da želiš biti nekaj časa pri stricu Lojzetu in teti Ančki?« jo je vprašala na uradniški način, kakršnega pogosto srečamo na sodnih obravnavah, ko tožilec neumorno vrta v toženčevo zasebno življenje in komaj čaka na njegov popolni zlom. Skrivoma je upala, da se bo premislila in se zdravila, kakor pač ona misli, da je najbolje zanjo, pa čeprav se ji Lojzetov predlog ni zdel tako napačen. Ni bila navajena popuščati možkim, vendar v tem primeru ni imela druge izbire.

Irina je iz Lojzetovih kvišku razpotegnjenih ustnic lahko razbrala, da je stvar že odločena in da bo njena pritrditev samo še pospešila dogodke.

»Seveda, mami!« je s svojo odločnostjo presenetila oba porotnika. »Ali grem lahko pripraviti stvari?«

»No, pa pohiti,« je nejevoljno vzdihnila Magda in si z dišečim robčkom obrisala kapljo potu, ki se je od vsega hudega rodila na njenem aristokratskem visokem čelu. »Pa Ajši o vsem tem nič ne govori, da se ne bo začela dreti; saj veš, da te bo pogrešala.«

Irina je hitro pripravila najnujnejše stvari: zvezke, šolske knjige, oblačila, obutev in toaletni pribor, s seboj pa je vzela tudi nekaj knjig, ki jih je od prijateljev in prijateljic dobila za svoj sedemnajsti rojstni dan. Lojze ji je pomagal naložiti vso prtljago v svoj avtomobil in ko je bila vsa krama spravljena v vozilu, je hladno poljubila svojo mater, se Ajši izgovorila, da gre na zdravljenje in Lojzetu potihoma velela, naj kar požene jeklenega konjička, da si mama slučajno ne bi v tistem času še premislila.

Ko sta Magda Treselj in njena ljuba Ajša ostali sami v stanovanju, je poveljnica Tresljevega družinskega voda pričela globoko razmišljati o hitri, nepremišljeni vojaški taktiki in o tem, kaj bo rekla Ivanu, ko bo zvečer prišel domov. Nazadnje pa je le prišla do tehtnega sklepa, da od Irine doma tako ali drugače nimajo nobenih koristi in da bosta sorodnika vsaj pazila, da bo Irina normalno jedla, da ne bodo ljudje rekli, da je podhranjena.

Vsako srce je mogoče zaljepiti

S triček Lojze in teta Ančka sta v Irinino življenje vnesla veliko sončnih trenutkov. Pokazala sta ji, da je pri nji zaželena, predvsem pa ljubljena. Z ljubeznijo res nista znala varčevati, česar je Irini doslej zagotovo primanjkovalo. Že prvi dan sta ji pripravila ležišče v sobi za goste in ji podrobneje razkazala stanovanje, teta Ančka pa je odhitela v trgovino po sestavine za pico.

Irina je vestno zložila oblačila v masivno omaro in pospravila ostale drobnarije na prazne policičke nad pisalno mizo, ki je stricu Lojzetu služila za popraviljanje ročnih ur. Nato se je ulegla na posteljo in pomislila: »Kakšen dan je za teboj, Irina! A se zaveš, da ti je uspelo prepričati mamo, da te spusti iz kletke? To bodo moje najboljše delovne počitnice!«

Hip zatem ji je zazvonil mobilni telefon, prvič po tistem nesrečnem dogodku v Žmavcu. Kakšno naključje! Kot da bi prej vsi pozabili nanjo, kot da je že mrtva.

»Zagotovo me je kdo videl, kako se vozim v Lojzetovem jeklenem konjičku, pa si je mislil, da sem se vrnila med žive,« se ji je utrnilo med nabijanjem narodno zabavne melodije njenega mobilnega telefona. – Bila je Manca.

»Ej, »stara«, kako si!« jo je Manca takoj napadla.

»Pa dobro. Če bi ti počivala skoraj dva tedna v bolnišnici, bi se tudi imela dobro, mi vsaj k pouku ni bilo treba iti.«

»A si dobila moje pismo?« je bila radovedna sogovornica.

»Seveda, čeprav s precejšnjo zamudo, vendar iz srca, kajne?« se je hudomušno namuznila Irina.

Vedela je, da se Manca žre zaradi tistega neljubega dogodka v Žmavcu in da se je s pismom hotela nekoliko odkupiti. »Kar naj si puli lase,« si je mislila. »Nikoli ji ne bom odpustila, da me je takrat pustila samo, pa še tisti zakajenec mi je težil. Pa kako mu je smrdelo iz ust!«

»Saj veš, da te imam ful rada,« je nadaljevala Manca. »In veš; ves ta čas, ko si manjkala v šoli, sem si pridno zapisovala šolsko snov in jo sproti kopirala zate. Pa še pri matematiki sem končno uspela dobiti dobro oceno.«

»Aha!« se je sama pri sebi nasmehnila Irina. »Na vse načine bi se odkupila za storjene grehe. Sicer pa si plačala že s tem, da se takole ponižuješ pred menoj, kar vsekakor ni v tvoji navadi, kajne?«

»A tako?« ji je arogantno odvrnila in pričakovala prijateljičino repliko.

»In zanima me, kdaj ti lahko prinesem kopije,« je Barbi končno uspela zdrdrati svoj monolog.

»Po praznikih se vrnem v šolo, kopije pa pridem iskat sama. A se dobiva jutri ob desetih pri Žmavcu?« je Irini sililo na smeh.

»Ne, ne,« je zajecjlala prijateljica. »V tistem lokalu me ne bodo videli vsaj kakšno leto. Preveč slabih spominov imam na tisti kraj.«

»Prav naj ti bo!« se je sama pri sebi zakrohotala Irina. »Kaj pa si me zvlekla tja?«

»A se dobiva raje v Maksiju?« je skušala skriti svoje posmehljivo razpoloženje.

»Da. – Seveda. Tam so vsaj normalni ljudje,« ji je odvrnila prijateljica.

»Potem velja?« je bila uradna Irina.

»OK!« je skoraj vzkliknila Manca. »Velja, velja.«

Irina je s police vzela najljubši učbenik in z zanimanjem začela prebirati skrivnostno vsebino.

»Mi vsaj za zapiske ne bo treba skrbeti. Ta trapa je končno začela pisati! Končno bom tudi jaz imela nekaj koristi od nje. Bil je že čas!«

»Irina, ali mi boš zvečer pomagala peči pico?« jo je iz globoke študioznosti predramila teta, ki si je že bila nadela svoj najljubši predpasnik, na katerem so se bohotili junaki Walt Disneyevih risank.

»Pico?« je bila presenečena najstnica. »Pice pa res že dolgo nisem jedla.«

»No,« se je tetka naredila presenečeno. »A boš moja desna roka? – Iz zaupnih virov sem izvedela, da je pica ena od desetih najljubših jedi na tvojem jedilniku.«

»Kako pa to veš?« je vzkliknila Irina.

»No, mislim; če sem iskrena, sem se malce pošalila s teboj, ljubica moja. Vsak najstnik bi najraje jedel samo hamburgerje in pico, kajne? Ravno včeraj sva se o tem pogovarjali s sosedo Francko, ki ima dva fanta tvojih let, ki samo spita in si izmišljujeta, kaj bi jedla. Povej mi, kam to pelje?«

»Hvala Bogu, da jaz nisem taka,« se je pohvalila Irina. »Tetka, samo povej mi, ko boš pričela z delom, velja?«

»Velja!« se je razveselila Ančka. »Še prej pa si bom ogledala svojo najljubšo mehiško nadaljevanko. A se mi boš pridružila? Zelo napeta je. Prav zanima me, ali bo tisti mladenič preživel.«

Irino je Aničino prijazno povabilo prijetno presenetilo, zato se mu kljub striktnemu odporu proti tovrstnim žajfastim televizijskim nadaljevankam ni mogla upreti. Ni ji preostalo drugega, kot da se z njo odpravi v veliko dnevno sobo in preživi prijetno popoldne pred televizijskim sprejemnikom, zvečer pa se prepusti omamnemu okusu slastne tetine pice in partiji šaha s stricem Lojzetom.

Ko se je Irina po napornem dnevu odpravila k počitku, je začutila, da je v njenem srcu znova vzknila bilka sreče.

Dnevi so hitro minevali in prav vsi so že nestrpno pričakovali začetek novega leta. Tudi Lojze in teta Ančka sta poskrbela, da se je v njuno stanovanje prikradel prednovoletni duh.

V dnevni sobi se je bohotila velika novoletna jelka, ki jo je krasilo na desetine balončkov različnih barv, pod njo pa je ležalo nekaj novoletnih daril, ki so komaj čakala, da se odprejo in razveselijo svoje nove lastnike.

Irini je v spominu najbolj ostal prednovoletni enodnevni izlet na Bled, ki je vključeval ogled tamkajšnjega gradu in Blejskega vintgarja ter drsanje v ledeni dvorani. Spotoma so se ustavili še v Mednem, kjer je bivala ena od Irininih babic, in jo obdarili, kakor se spodobi.

Osemdesetletna Marjeta je bila vnučkinega obiska zelo vesela, saj se je zaradi vdovelosti počutila zelo osamljeno. O Irinini bolezni od svojega sina edinca, gospoda Treslja, ni dobila nobenih informacij, tako da se ji še sanjalo ni, da je bila njena ljubljenska skoraj že okusila smrt, čudno pa se ji je zdelo, da se je dekle v času prednovoletnega rajanja, ko sta si ponavadi njen sin in snaha vzela zaslužen dopust, odpravila na izlet s sorodnikoma, starše in sestrico pa pustila doma. Ker je bila skromna ženska in nosu ni rada vtikala v kočljive zadeve, je obiskovalcem raje pripovedovala o življenju v svojih rosnih letih.

Ko so se poslavljali, je vnučki stisnila v roke kuverto, rekoč, naj si kupi kaj za svojo dušo.

Irina je takoj vedela, kaj bo storila s podarjenim denarjem. Zapravila ga bo za nakup leposlovnih knjig, ki ji bodo krajšale puste zimske dneve.

Ponovno med sošolci

Irina je po novoletnih počitnicah ponovno stopila skozi gimnazijska vrata. Čas je bil, da se spoprime s predmaturitetno evforijo. Na nove izzive se je dobro pripravila. V zvezke je pripisala vso manjkajočo snov, ki jo je dobila od Mance, in skrbno preštudirala vse obravnavane šolske vsebine.

Na dan D si je nadela praznična oblačila, saj je bila to zanjo posebna priložnost. Šolo in vse, kar se šole tiče, je že pošteno pogrešala.

Vrstniki so se zelo razveselili njenega slavnega prihoda, saj so jo že fino pogrešali. Največ pozornosti so ji namenili sošolci, ki so se redno posluževali njenih zapiskov in strokovnih napotkov.

Brez nje je bil razred precej šibkega znanja in tudi profesorji so bili bolj tečni, ker od dijakov niso mogli izvleči niti minimalnih standardov znanja. – Irina je bila zanje nekakšna boginja zdrave človeške pameti oziroma dober zgled za vsakega od členov slavne gimnazije. Tudi učiteljski kader jo je pozdravil z vsem pompom in triumfom, kakršnega si sicer zaslužijo zgolj »VIP-ovci«.

Tudi gospa Magda Treselj se je dobro pripravila na hčerkin povratek v šolski okoliš, saj je vsem odgovornim strogo zapove-

dala, naj o Irinini diagnozi ne razpravljajo naokrog, ker bi ji to zagotovo uničilo bleščečo kariero, ki se ji je obetala. Zagrozila jim je, da se bodo njihovi stolčki pošteno zamajali, če bi se kdo le upal črhiniti o strogo varovani Irinini skrivnosti. Obljubila pa jim je, da bo hčerki priskrbela najboljšo strokovno pomoč. S tem je postala dekletova diagnoza nekakšen tabu, okrog katerega so lahko vodilni šolski kadrovniki le nemočno plesali svoj indijanski ples in čakali na izid igre. – Kdo pa se ne bi bal Magde Treselj, tajnice gospe županje?!

Lojze je bil medtem svojo varovanko že seznanil s svojo nekdanjo sošolko – psihiatrinjo, ki je bila Irini takoj pripravljena nuditi potrebno pomoč.

Ker se je dekletovo počutje iz dneva v dan vidno izboljševalo, se je gospa Magda Treselj odločila, da bo njena prvorojenka še vsaj dva tedna ostala pri novih skrbnikih. Njena naporna služba je zahtevala celega človeka in zdelo se ji je prav, da je hči pod budnim očesom odraslega človeka. Z izborom hčerkinih začasnih negovalcev sta bila oba z možem več kot zadovoljna, le mala Ajša ni mogla razumeti, zakaj Irine še ni doma.

Tedni so minevali, nastopil je že tretji teden v januarju, a Irina je še vedno stanovala pri sorodnikih. Ker je imela Magda službene obveznosti v tujini, je bila primorana Irino pustiti pri Lojzetu, Ajšo pa zaupati svoji materi Tončki v Postojni.

»Hvala Bogu,« si je mislila Irina, ko sta ji starša na obveznem družinskem zboru nekega januarskega nedeljskega popoldneva povedala, da bo lahko pri stričku Lojzetu in teti Ančki živela do konca januarja.

»Očeta tako ali drugače ni nikoli doma in bo na kosilo hodil v službeno menzo, Ajša pa še ni vezana na šolo in ji malo svežega postojnskega zraka ne bo škodilo.«

Irina si je v Konzorciju z denarjem, ki ji ga je podarila prijazna babica, nabavila sveženj knjig in jih pred spanjem prebirala v svoji novi sobi. Kavčič, Jančar, Kovačič, Rebula, Kovič – to so bili njeni novi prijatelji, ki so ji s svojimi slogovnimi mojstroviniami krajšali mrzle zimske večere. Najbolj ji je bila vseč knjiga Kajetana Koviča z naslovom »Pot v Trento«, ki pripoveduje o času, ko se je v Posočju odvijala krvava soška vojna. Njene sošolke nikakor niso mogle razumeti, zakaj tako rada lista po slovenskem in tujem leposlovju. One so denar raje zapravljale za ličila in nakup mondenih revij, ob katerih je človeku Irininega kova postalo kar slabo. Raznorazni osladni vprašalniki o izbiri pravega življenjskega sopotnika, nasveti za hujšanje, ki te naredijo samo še bolj okroglega, in številni brezvezni čveki, ki izražajo visoko kulturo slovenske inteligence, so ji šli preprosto rečeno na živce, v kratkih zgodbah trivialnega formata pa ni videla nobenega smisla. Prava literatura je bila zanjo literatura, ki bralca, hlepečega po srečnem razpletu zgodbe, pusti v velikem razočaranju. Prav v sodobnem slovenskem pisarjenju je našla bistvo literature – presenetiti bralca z realno abstrakcijo smisla v nesmislu.

Všeč ji je bila tudi klasika; Tolstoj, Dostojevski, Proust, Cankar, Bevk in ostali slovenski besedni umetniki, ki so ustvarjali v preteklih stoletjih. V mestni knjižnici skorajda ni bilo leposlovnega dela, ki ga ne bi bila Irina vsaj vzela v svoje roke in ga z zanimanjem prebrala.

Prav neizmerna ljubezen do pisane besede je bila glavni povod za željo po študiju slovenščine, vseskozi pa jo je spremljala tudi želja po ustvarjanju, po pisanju lastnega romana, za katerega je morala še malce odrasti in si nabrati življenjskih izkušenj.

Profesorica slovenskega jezika se ni mogla načuditi njenemu brezhibnemu obvladanju spretnosti pisanja šolskih literarnih

esejev, v katerih je predpisano tematiko oplemenitila s poznavanjem evropskega in svetovnega literarnega prostora ter do potankosti izpiljenim slogom in pravopisom. Bila je prava literarna umetnica in kar jo je delalo še najbolj občudovanja vredno, je bila njena skromnost.

Vrnitev v Plavo laguno

rina se je sčasoma le sprijaznila s svojo postavo, čeprav jo je slaba vest zaradi obilnega obroka občasno še vedno preganjala. Ob vsakem zaužitem grizljaju je sicer pomislila na kazalec na tehtnici, vendar se je še v istem hipu oglasila pozitivna plat, ki ji je pravila, da je njena teža popolnoma usklajena z lestvico kilogramov, ki jo je dobila v dar od nekega prijaznega specialista za bolezen njenega kova.

Z rednim obiskovanjem skupine za samopomoč in redno telovadbo je uspela koščnemu telesu vrniti nekoliko moči, psiho pa je še dodatno krepila s prebiranjem izposojene literature o dvigovanju in krepitvi samozavesti ter osebne rasti.

Bivanje pri stricu in teti ji je omogočilo, da je imela več časa zase, kar se je očitno tudi kazalo na uspehih na šolskem področju. Lojze in Ančka sta bila zanjo kakor dva sončna žarka, ki sta uspela staliti ves led v njenem srcu, ki se je nabral z leti in je z vso težo neizprosno pritiskal na njeno šibko dušo. Vedno sta ji bila na voljo za pogovor in nikdar nista želela iz nje izvleči informacij, ki bi jo spravljale v neprijeten položaj.

Edina stvar, na katero sta bila oba starčka pozorna, je bilo redno Irinino prehranjevanje. Nikdar je nista skušala siliti k jedi, ampak sta ji bila s prijazno besedo in neizmerno ljubeznijo v oporo v dobrih in slabih trenutkih, kar se je sčasoma dobro obrestovalo. Irina je vzcvetela v vsej rosnosti in lepoti in vesela sta bila, da sta ji lahko pomagala. Pridno se je pripravljala na bližajoče se maturitetne izpite in na veliko začudenje je na maturi pri vseh predmetih dosegla zavidljivo število točk. Sprejeta je bila na Filozofsko fakulteto v Ljubljani in pred njo sta bila dva prečudovita meseca počitnic.

Na mamino željo se je vrnila med domače stene, kjer so jo pričakali odprti rok. – Kaj ne bi bila starša ponosna nanjo, ko pa je gimnazijo izdelala z odliko. Oče je bližnji in daljni okolici razglasil, da se bo njegova hči vpisala na Filozofsko fakulteto, kjer študij ni španska vas, gospa Treselj pa ji je v zahvalo obljubila, da ji bo plačala tritedensko letovanje na Dunaju, vključno z učenjem nemškega jezika. Irina se je materinega darila zelo razveselila. Opazila je, da so se nekajmesečne počitnice splačale, saj se je doma vse spremenilo. Še Ajša je postala manj tečna in ji ni več brskala po osebnih stvareh, jezik pa je držala za zobmi. Ajša ji je potihoma celo priznala, da jo je močno pogrešala, vendar je Irina njeno izjavo vzela nekoliko z rezervo. Ni si upala hvaliti dneva pred nočjo, da ne bi visoka pričakovanja kakor bager zarila v kup blata. – Življenje med domačimi stenami je začuda postalo celo nekoliko bolj znosno.

Celo sam gospod Treselj si je ob večerih vzel nekaj časa za pogovor z najstarejšo hčerko. Tudi on ji je na svoj zadržan način priznal, da jo je pogrešal.

Ko sta dekletki odšli spat, se je z Magdo vrgel v številne debate o družinskih odnosih, preko katerih sta oba prišla do sklepa,

da sta svojima otrokoma posvečala premalo časa. Tudi onadva sta se nekajkrat pridružila Irini na srečanjih v svetovalnem centru, vendar o svojem zmotnem ravnanju nista bila pripravljena razglabljati pred tujci. Bilo ju je preveč sram. Da bi se Irini vsaj nekoliko odkupila, sta se odločila, da jo bosta v največji možni meri podpirala pri študiju. Odločila sta se tudi, da ji bosta kupila nov računalnik, starega pa prepustila Ajši, da bo na njem igrala računalniške igrice.

Ponovno snidenje z gospo Okroglolično

Nekega septembrskega jutra, tri dni po Irinini vrnitvi iz avstrijske prestolnice, je na vratih pozvonil zvonec.

»Kdo je?« je zanimalo Irino. Stekla je k domofonu in skušala razkrinkati obiskovalca, ki jo je zmotil sredi prebiranja Jančarjevega romana »Katarina, pav in jezuit«, ki ga je dobila v dar od strica Lojzeta in tete Ančke.

»Posebna pošiljka za gospodično Irino Treselj. – Ali je doma?«

»Pošiljka?« se je začudila najstnica. »Od kdaj pa jaz dobivam posebne pošiljke? – Saj nimam tete iz Amerike,« se je sama pri sebi spraševala in razmišljala, kdo bi ji bil poslal kakšno stvar.

»Gospodična,« je postajal tečen pripadnik dostavne službe. »Ali je gospodična Irina Treselj doma?«

»Seveda,« se je raztogotila najstnica. »To sem jaz osebno. Prišla bom v prtiličje. Počakajte me.«

»Ne, gospodična,« se je trudil biti vljuden lakaj. »Paket je prevelik za vas. Prinesel ga bom kar v stanovanje, če seveda lahko.«

»Kdo pa mi ga pošilja? Kaj je v njem?« je bila nezaupljiva Irina.

»Gospa in gospod Treselj,« je zahreščalo iz slušalke domofona. »Kupila sta vam osebni računalnik. A mi lahko, prosim, poveste, v katerem nadstropju je vaše stanovanje?«

Irina je kar obstala, ko je izvedela, da sta se njena starša odločila za nakup novega osebnega računalnika, in to zanjo – za osebo, katere v preteklosti še za počutje nista vprašala. Njen sklep je bil, da se je v njunih glavah nekaj obrnilo, na boljše, seveda.

»Sedmo nadstropje, stanovanje 35. Odprla vam bom vrata,« mu je komaj uspela zamomljati.

»Že prihajam!«

Irina je brž stekla na hodnik in s cmokom v grlu čakala na sodobnega pismonoša. Ko se je prišlek le uspel izmotati iz ozkega dvigala, mu je pokazala, kod naj odloži svoj ogromen tovor, nato pa se podpisala na priložene papirje. Še sanjalo se ji ni, s čim si je prislužila vsebino te velikanske kartonske prikazni, ki se je bohotila v dnevni sobi. Iz zmedenosti jo je predramilo zvonjenje telefona. Bila je Magda.

»Irina, si dobila paket?«

»Da, mami. Pred petimi minutami. Za koga pa je?« se je Irina naredila neumno.

»Zate vendar!« je prijazno vzkliknila mama.

»Zakaj pa sta si z očijem naredila toliko stroškov?« jo je v zadregi vprašala Irina.

»Potrebovala ga boš pri študiju, zato sva se z očetom odločila, da ti ga kupiva.«

»No, potem pa hvala. Res ne bi bilo treba,« je v zadregi zamomljala Irina. »Kje pa ga bom imela?«

»Kar na pisalni mizi. Starega bomo premestili v dnevno sobo, če ti je prav. Pripravi prostor zanj.«

Ko se je Irina lotila pospravljanja sobe, je med kupi knjig in šolskih zapiskov našla že zdavnaj prebrano knjigo, ki jo je dobila v dar od gospe Okroglolične.

»Saj res! Na gospo Rolih pa sem čisto pozabila. – Ta knjiga je spremenila moje življenje. Pomagala mi je razumeti samo sebe in gledati na svet bolj pozitivno.«

Spomnila se je svetovalkinih toplih besed in krepkega stiska rok. »Mogoče sem se takrat res nesramno vedla do nje. – Upam, da je nisem prizadela. Pa tako prijazna je bila,« je skoraj obžalovala svoja pretekla dejanja.

»Še danes jo moram obiskati in ji sporočiti veselo novico.«

Stekla je k telefonu in preverila, ali je še v pisarni, nato pa zahajala svoje kolo in odvihrala na obisk k svoji prvi pravi zaveznici. Spotoma se je ustavila še v trgovini in ji kupila bonboniero.

»Oh, koga vidim!« se je svetovalka razveselila dekletovega obiska. »Kaj pa te je prineslo tod mimo? Kako si?«

»Bolje ne bi moglo iti,« se je pohvalila Irina.

»Saj se ti že na obrazu vidi, da ti je življenje odprlo vrata k sreči. Kako to, da si prišla k meni na obisk?«

»Ja, veste; prišla sem, da se vam zahvalim za vse, kar ste dobrega storili zame. Bili ste prvi, ki ste mi odprli oči in mi na prijazen način povedali, kar mi je bilo pač treba v tistem trenutku reči.«

Irina je iz vrečke potegnila zavito darilce in ga položila na mizo. »Tu je nekaj za vas, da se malo posladkate.«

»Zame?« se je začudila Rolihova. »No, hvala. – Veš, kaj? Bonbonierco bova načeli kar danes, velja?«

Odstranila je ovitek in Irini ponudila mamljive čokoladne zvitke.

»No, pa bom vzela enega,« ji je veselo odvrnila in skoraj hlastnila po ponujeni dobroti.

»Še vedno pred vsako zaužito jedjo pomislim na kalorije, vendar se trenutno ne ubadam z nobeno dieto. Ugotovila sem, da je prav človekova duševna harmonija tisti odločilni dejavnik, ki uravnava telesno počutje, med drugim pa tudi vpliva na kilograme. Če se obremenjujem s težo, sem samo bolj živčna, kar še poveča moj apetit. Bolje je jesti vse po malem, večkrat na dan, kajne?«

»Samo poglej mene,« se ji je nasmehnila svetovalka in se potrepljala po okroglem trebuščku, ki pa se je v nekaj mesecih, odkar se nista videli, nekoliko zmanjšal.

»Tudi jaz sem malo shujšala, vendar sem morala za to preliti krvav pot. Vpisala sem se na tečaj aerobike in s sosedo vsak večer malce trimčkava naokoli. Ene stvari pa mi ni uspelo odpraviti. Moj apetit noče in noče izginiti, kar se še vedno pozna na moji postavi. A veš, da se je že nekajkrat zgodilo, da me je katera od nečakinj vprašala, ali sem noseča? Pri teh letih – si misliš?«

»Nekaj maščobe mora imeti človek v rezervi,« se je pošalila Irina in si postregla še z enim čokoladnim bonbonom. »Ta bo pa res zadnji!«

Tudi gospa svetovalna si je ponovno privoščila posladek, nato pa se le nekoliko zresnila in vprašujoče pogledala Irino.

»Veš, tvoja bolezen se lahko ponovno prikrade v tvoje telo. Veliko sem razmišljala, kako bi ti še lahko pomagala in prišla sem do zanimivega zaključka. – Kaj ko bi prostovoljno pomagala invalidnim študentom?«

»Da bi delala z invalidi?« je na glas razmišljala Irina. »Kaj pa bi morala z njimi početi?«

»Ali si že slišala za organizacijo Sonček?«

»Ravno zadnjič sem na televiziji gledala nek prispevek v zvezi s Sončkom, vendar mi je v spominu ostalo le to, da je nek tip

prostovoljno prevažal študente – invalide s kombijem, prilagojenim za tovrstne ljudi.«

»Prostovoljci so vrsta, ki izumira,« se ji je kislo nasmehnila sogovornica. »Danes ljudje ničesar ne počnemo zastonj, pozabljamo pa, da lahko s tem obrnemo sebi in drugim življenje na bolje. – Tudi ti bi se lahko priključila takim, ki so pripravljene nesebično pomagati sočloveku v stiski. Če te zanima, te lahko povežem z vodilno koordinatorico dela z invalidnimi študenti. Za prostovoljno delo sta potrebna le veliko srce in pogum, česar pa tebi ne manjka. Vedi, da bi s tem še najbolj pomagala prav sebi.«

Irina je pozorno poslušala svetovalkine besede in se po kratkem premisleku odločila, da bo tudi ona zajadrala v prostovoljske vode.

»Kdaj začnem?« je pričakujoče tlesknila z rokama in čakala na svetovalkin odgovor.

»Veš, kaj. Takoj bom poklicala kolegico, pa se bosta sami zmenili, kje in kdaj se bosta srečali. Prostovoljce je treba najprej malo podučiti o tem, kar bodo delali.«

V roke je vzela telefon, veselo odtipkala kombinacijo števk in zdrdrala prijateljici predgovor, nato pa slušalko potisnila v Irinine roke.

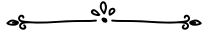
Izvedela je, da je v društvu dobrodošla in da jo pričakujejo že naslednji dan, da naredijo načrt dela.

Ko se je Irina že poslovila od prijazne mentorice, se je spomnila, da ji je pozabila zaupati izjemen uspeh na maturi.

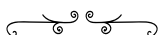
»Nič hudega,« si je mislila, »bom pa še k njej kdaj prišla na čvek, pa se ji bom takrat pohvalila.«

V tistem trenutku ji je v torbici zazvonil telefon. – Bila je Magda. Spomnila jo je, da mora po Ajšo v vrtec.

II. SIMON

Štromarji so res huda stvar

Tadej, Blaž in Simon so se že dva tedna intenzivno pripravljali na zimski vzpon na Mojstrovko. Vremenski obeti so bili ugodni, zimska oprema je bila nared, le bližajoča se poklicna matura in slabe ocene so jim nekoliko kazile veselo pričakovanje avanturističnega izleta.

Blaža, dvometrske gorile iz 4. a razreda Srednje elektro šole v Kranju, bi lahko vsakdo kaj hitro zamenjal z Levstikovim Martinom Krpanom, kajti njegova velikost in robustnost sta slehernega mimoidočega, še celo profesorje in profesorice, vidno impresionirali. Ker je zmožgal dvigniti in prestaviti celo težak motor, se ga je prijel vzdevek Krpan.

Tako je na srednji šoli veljalo nenapisano pravilo, da z Blažem K. ni dobro zobati češenj. Če si nevede zašel v njegov zeljnik, hudim posledicam svoje nepremišljenosti (ali boljše nevednosti) nikakor nisi mogel uiti. – In gorje tistemu, ki si je v novonastali štromarski spor drznil vmešati. Še celo ravnatelj, Ivan P. (Ivan Grozni – Kaktus), ki je zaradi vzgojnih ukrepov daleč naokoli nosil sloves najbolj zateženega in najbolj avtoritativnega ravnatelja srednjih šol v gorenjskem okolišu, je nadobudnega silaka

komaj prepričal, naj iz svojih šap izpusti nemočno vzdihujoči plen.

Kaktus je bil utrjen petinpetdesetletni šolnik, po izobrazbi inženir računalništva, nekdam strah in trepet slehernega dijaka, ki je zajadral v štromarske vode. Že v času učiteljevanja je dijake moril s slovničnimi in pravopisnimi pravili in gorje tistemu, ki se v preizkusih znanja ni izražal v knjižnem zbornem jeziku. Od gojencev ni zahteval le znanja iz svoje stroke, temveč tudi popolno poznavanje zgodovine slovenskega knjižnega jezika, da o pravopisu in S-strukturah sploh ne govorimo! V njegovi pisarni pravzaprav ni bilo veliko predmetov, ki bi bili omembe vredni. Zamreženo okno, ki je omejevalo vsiljive poglede radovednih srednješolcev, velika pisalna miza iz masive, ki je bila po vsej verjetnosti izdelana že v času Franca Jožefa, računalnik, predtopni telefonski aparat, koš za smeti ter majhen kaktus.

Ker je imel ravnatelj v svojem prostoru veliko debat, kakor je sam pravil tovrstnim individualnim razgovorom z dijaškimi prestopniki, je vsa zelenjava v njegovi pisarni dokaj hitro izgubila ves šarm in milino. Vsak dijak, ki se je moral z njim soočiti na štiri oči, je svojo napetost na objesten način sproščal na ubogi cvetlici. Ravnatelj je namreč imel to navado, da dijakov nikoli ni gledal v oči, temveč si je ves čas z ostrim robom geotrikotnika urejal nohte. Zato ni bilo nič čudnega, da so si zaslišane osebe, povečini predstavniki močnejšega spola, med pogovorom dovolili spreminjati podobo oziroma izgled njegove lončnice. Sčasoma je fikus benjamin postal podoben obgrizeni novoletni jelki.

Ko je ravnatelj naposled le spoznal, da iz objektivnih razlogov na njegovem pisalnem vrtu tovrstna zelenjava ne more uspevati, se je odločil za korenito reformo. Po temeljitem premisleku in posvetovanju s svojo ženo Matildo, profesorico biologije, med

dijaki poznano kot Spirogira, se je na svojo pisalno mizo odločil postaviti kar kaktus.

Vsekakor se je njegova reforma obnesla, kajti še največje štomarske barabe so ob pogledu na bodičasto zelenjavo svoje objestne želje predale pozabi.

Ivan Grozni je tako postal ljubitelj kaktusov, zato so mu dijaki kaj kmalu nadeli vzdevek Kaktus.

Vsakič, ko je prišlo do spora, si je Blaž K. prislužil nič drugega kot ustrezni vzgojni ukrep, vendar niti najstrožja kazen najstniškega terminatorja ne bi mogla spraviti k pameti. Blaž je živel v svojem sanjskem svetu, v svetu, v katerem je bilo prostora le za motorje in gornišvo.

Edini živi bitji, ki sta z Blaževim dovoljenjem vsaj za hip pokukali v njegovo zasebnost, sta bila njegova sošolca Tadej Novak in Simon Železnik. Prijateljema je ob listanju fotografij v skrbno urejenem albumu z navdušenjem pripovedoval o nenavadnih gorniških podvigih v Julijcih, Kamniško-Savinjskih Alpah in Karavankah. Ob pripovedovanju ga je bilo prav užitek gledati, kako vneto krili z rokama in kako v njegovih očeh semtertja, kakor avgustovski meteorski dež, švigajo utrinki radosti in veselja, ki bi še najbolj nešportnega posameznika uspeli prepričati o koristnosti in užitkih, ki jih nudi gornišvo.

Tadej in Simon sta se Blaža sprva nekoliko bala, vendar je prav ljubezen do gora njihove življenjske tirnice povezala v pravo iskreno prijateljstvo.

Pobje iz 4. a so tako postali neločljivi sestavni člen naveze BTS, ki je imela upravne prostore na Blaževem domu. Blaž je imel namreč doma bogato zakladnico fotografij s poti širom po Sloveniji, pestro gorniško opremo – od plezalnega pasu, razno-raznih sponk, cepina, derez in seveda nepogrešljivi fotografski

aparata, s katerim je zvesto beležil vtise na svojih skrbno načrtovanih izletih.

Rek, ki pravi, da se nasprotja privlačijo, zagotovo drži. Tadej in Simon sta bila v primerjavi z robotim vrstnikom videti majhna in suhljata, vendar ju izgled njunega prijatelja pravzaprav niti ni motil. Nasprotno. Ob njem sta pridobila na svojem ugledu.

Ko so se naši trije najstniki sprehajali po šolskem hodniku, so vedno znova uspeli pritegniti pozornost srednješolskih nabornikov. Včasih se je celo zgodilo, da si je kakšen fazan drznil izustiti kakšno nesramno opazko, vendar jo je ob Blaževem zlovoljnem pogledu dokaj hitro ucvrl v najbližje toaletne prostore, kjer je njegova glava pristala v najbolj svinjski WC-školjki. Blaž je vsako tovrstno ravnanje kaznoval s primerno kaznijo, žrtve pa ni izpustil iz rok, dokler mu ta ni priznala svoje krivde in se z odpustkom, ki je vključeval loščenje njegovega motorja, spokorila za storjene grehe.

Tadej je bil izredno koščen mladenič, visok približno meter petinšestdeset in za razliko od vrstnikov precej deškega videza. Edina stvar, ki ga je ločevala od mozoljastih osnovnošolcev, je bil njegov prodoren glas, s katerim je navkljub fizični krhkosti uspel preglasiti celo množico najbolj glasnih kranjskih štromarjev. Imel je še eno zanimivo karakteristiko. Zelo je bil ponosen na svoje prekrasne rdeče izredno skodrane lase, ki jih je vsako jutro skrbno spenjal v čop. Menil je, da je prav njegova pričeska vir moči in da tako lepih las zagotovo nima prav noben srednješolec v gorenjski regiji. Njegov idol je bil Michael Jackson. Vsako jutro je vstajal dve uri pred začetkom pouka, da je posvetil maksimalno pozornost oblikovanju pričeske. Pri tem si je moral obvezno vrteti štiklce omenjenega slavnega ameriškega zvezdnika, brez katerega se zanj dober dan ne bi mogel uspešno začeti. Zvesto

si je kupoval aktualne kozmetične preparate, s katerimi je vneto hranil lačne kodre, včasih pa si je v lase vtrl toliko mandljevega olja, da je bila njegova pričeska bolj podobna kakšni kulinarični specialiteti kot pa pričeski kakega spodobnega najstnika 21. stoletja. V šoli mu je, za razliko od Blaža, šlo nekoliko bolje, čeprav je tudi on pri določenih predmetih utrpel nekaj duševnih bolečin. Večino časa, namenjenega šolskim predavanjem, je preživel tako, da si je s prsti urejal prekrasne kodrčke. Ker je bila tako njegova pozornost usmerjena predvsem lepotičenju, so ga profesorji pri njegovih prestopkih nemalokrat zalotili.

»Tadej, zakaj ne poslušáš?!«

»Tadej, zakaj si ne zapisuješ snovi v svoj zvezek?!«

»Ali se ne zavedaš, da boš že čez nekaj mesecev imel maturo?!«

To so bile najbolj pogoste reakcije profesorjev, ki pa so se zaman trudili, da bi fanta odvrnili od svojega početja. Šolska snov je bila zanj španska vas, vendar mu je prav visok IQ velikokrat pomagal, da se je znal izvleči iz še tako neprijetnega položaja.

»Kako ti to uspeva?« so presenečeno ugibali šolniki.

»Nikoli ne pišeš, nikdar ne poslušáš, ko pa te vprašamo, pa nas kar obsipaš s pravilnimi odgovori!«

Tadej je med vsemi temi zasliševanji le ponosno skomigal z rameni in dejal: »Kaj morem, če pa sem tako pameten!«

Njegova izjava o intelektualnih nadpotencialih je razred vedno znova spravljala v smeh. »Ti naš Levček!« so mu rekli. »Tako si majhen in nebogljn, pa tako rjoveš!« Ko pa so začutili, da jih je Blaž oplazil s svojim ubijalskim pogledom, so se hitro skuli-rali.

»No, tišina, prosim!« so bile najpogostejše besede tega ali onega profesorja, ki so nekoliko razelektrile to napeto ozračje.

»Saj nismo na ljubljanski tržnici, za božjo voljo! Tišina, prosim!«

Tadej je bil pravi matematični genij. Le pri tem predmetu je za trenutek opustil misel na svojo lepoto in z zamišljenim obrazom mu je vedno znova uspelo zvišati krvni pritisk stare matematkarce Hipotenuze.

»Ja, Tadej, kaj pa se dogaja s teboj? A ti je slabo? Boš kozarec vode?« ga je velikokrat zaskrbljeno dobesedno izvlekla iz stanja popolne empirične zatopljenosti.

»Ne, ne, gospa profesor,« ji je skoraj nesramno odvrnil. »Samo razmišljam o vašem izračunu na tabli. Mislim, hm, prepričan sem, da ste se zmotili. Rešitev te enačbe znaša zagotovo 25.«

»Kaj?! Kako si drzneš ugovarjati mojim strokovnim izračunom?!« je hipu postala vsa zaripla v obraz, njene ustnice pa so se pričele tako tresti, da je z vsako izrečeno besedo na najbližje dijakе priletela poplava sline.

»Fuj! Ogabno! Spet nas zaliva! Spet jo je razkuril!« je s skremženimi obrazi vzklikala privilegirana raja 4. a, ki je utrpela neposredne posledice poplave matematičnega izbruha.

»Naslednjič ji zagotovo prinesem račun za kemično čistilnico!« se je semtertja zaslišalo negotovanje iz prvih šolskih klopi.

Ko si je profesorica nekoliko opomogla po nenadnem cunamiju jeze, je živčno pograbila kos krede in se dobesedno vrgla v ponovno reševanje zastavljenega problema.

»No, da vidimo. A na kvadrat minus be na kvadrat, plus ... To znaša ... – Ne morem verjeti! Odgovor se res glasi 25. No, vidi se, da se staram, penzija je že pred vrati,« se je poskušala izmotati iz nerodne situacije, v katero je zabredla. »Ko boste vi v mojih letih ...«

»Dajte, no, gospa profesor, saj niste tako stari. Vi si to samo domišljate. Saj izgledate tako mladostni! – Veste, samo tri minute so še do zvonjenja. Ali nas lahko prej spustite iz razreda?« se je opogumil Tadej, ki je malo prej požel vse lovoričke slave.

Ker je bila stara Hipotenuza vsa prevzeta od laskavih pohval, je svojim gojencem ponavadi rekla: »Naj vam bo! Samo tiho pojdite iz razreda, da ne boste motili ostalih dijakov. No, tišina, prosim! Kaj sem vam rekla?!« Ko pa je ostala sama v razredu, je ugotovila, da so jo dijaki 4. a ponovno povlekli za nos. Do zaključka učne ure je namreč manjkalo še dobrih petnajst minut.

Jezno je pogoltnila preostanek sline, ki se ji je nabrala v ustih, nekoliko oklevala, nato pa ga prefinjeno izpljunila v novomontirani umivalnik v skrajnem desnem kotu matematične učilnice. Pogledala se je v ogledalo in z olajšanjem izdavi: »No, svoja leta pa res dobro skrivam! Drugič pa jim bom že pokazala, kdo je glavni v razredu!« Nato je pograbila svoje stvari in odšla v najbližji bife na čikpavzo.

Ker se je Tadej najbolj dolgočasil med učnimi urami slovenskega jezika in angleščine, je navkljub visoki stopnji inteligence imel pri obeh omenjenih predmetih popravni izpit. Pri teh dveh učnih predmetih je veljalo načelo: Bog zna za petico, profesor za prav dobro in dobro, dijak pa za zadostno in nezadostno oceno. Če se nisi želel vpisati na listo kandidatov za popravni izpit, si moral celo šolsko leto pridno pisati domače naloge, imeti urejen zvezek in si profesorjevo naklonjenost pridobiti z zvestim sodelovanjem med učnimi urami. Teh vrlin Tadej pri omenjenih predmetih zagotovo ni izkazal in prav zaradi tega so bile njegove ocene bolj podobne kakšni športni napovedi kot pa zglednim dijaškim redom.

»No, mi vsaj ne bodo mogli reči, da sem zagrenjeni piflar,« je velikokrat zamahnil z roko in si z zanosom pričel ponovno urejati bujno frizuro.

»Matka je d'best predmet, vse ostalo je zanič!« so bile njegove besede, s katerimi je prekinil vsakodnevno popoldansko debato s starši. Tudi njega so, kakor Blaža, izredno privlačile gorske avanture, zato ni dvakrat pomišljal, ko ga je prijatelj povprašal, ali je morebiti za popoldanski izlet na ta ali oni bližnji vrh.

Simon, tretji član skupine BTS, je bil v primerjavi s prijateljeva še najbolj nežen in občutljiv, vendar zelo zaprt vase. Visok je bil približno meter osemdeset, bil je lepo grajenega telesa, svetlih las in izredno lepih sinjemodrih oči, ki so prebudile marsikatero srednješolsko dekliško srce. Prav zaradi nekomunikativne narave je med sošolci dobil vzdevek Stena, čeprav je bil v resnici pravi novodobni Prešeren. Če si pobrskal po njegovem žepu, si našel nešteto listkov, koščkov serviet in papirnatih robčkov, ki so bili dobesedno preprejeni z raznoraznimi verzi, ki jih je spesnil med poukom, na vlaku ali pa kar med počitkom na gorskih turah. Vse, kar so sošolci vedeli o njem, je bilo to, da je bil še devičnik (po zaslugi Tadeja in njegove bahave nepremišljenosti) in da tudi on rad pešači po slovenskih gorah. Včasih se je na vlaku k njemu prisedla kakšna simpatična najstnica, ki je z njim na vsak način želela navezati prijateljski stik, vendar je po dolgotrajnem neuspešnem poskušanju praktično vsaka stisnila rep med noge in jo razočarano ucvrla na najbližji WC, kjer je svojo žalost potešila s ponovnim urejanjem frizure. Simon se namreč za dekleta še zmenil ni.

Blaža Simonova mrkost in zaprtost pravzaprav sploh nista motili. Tudi sam je bil mnenja, da je važna kvaliteta in ne kvantiteta povedanega. Včasih sta s Simonom celo uro sedela na osvojenem gorskem vrhu, pa si tačas nista izmenjala niti besede.

»Priatelj je pač takšen,« si je večkrat mislil. »Se bo že odprl, ko bo za to nastopil primeren čas.«

Simon je z materjo in mlajšim bratom stanoval v skromnem dvosobnem delavskem stanovanju na Jesenicah. Njegov oče je bil nekdanj zaposlen v jeseniški železarni, vendar ga je huda nesreča pri delu za vedno prikovala na posteljo, tako da ga je bila družina primorana prepustiti v nego osebjem doma za starejše občane.

Fant je izkoristil vsak prosti trenutek, da je nepokretnega očeta Milana razveselil z obiskom. Takrat je odstrl vse tančice, ki so skrbno zakrivalo ranljivost mladostniškega srca in iz njegovih ust so privrele mnogotere besede, s katerimi je bolnemu očetu želel pričarati blišč in bedo vsakdanjega življenja.

Oče je zvesto spremljal sinovo pripovedovanje in je tudi sam rad kakšno dodal. Pogosto je obujal spomine na svojo mladost, ki jo je preživljal na eni izmed tamkajšnjih hribovskih kmetij.

»Bili smo bolj lačni kot siti, vendar nam veselja takrat ni manjkalo,« je velikokrat s priokusom melanholiije dejal svojemu prvorojencu. »Bilo nas je deset otrok in mati je morala na zemlji delati od zore do mraka, da je nahranila vsa lačna usta. Ata je bil zaposlen v rudniku in je prihajal domov, ko je bila že trda tema. – A veš, da se njegovega obraza sploh ne spominjam več?! V spominu mi je ostalo le to, da nam je včasih prinesel nekaj koščkov potice, ki mu jih je odstopil kateri izmed njegovih sodelavcev. Takrat nas je na mizi zjutraj pričakala prava pojedina. Ne boš verjel! Teh dobrot smo se takrat otroci znali zares razveseliti. Spomnim se tudi, da smo se otročaji radi valjali po travniku, odetem v cvetoča oblačila narcis. Materi naše početje seveda ni ugajalo. Zanje so bile rože kot živa bitja, ki zjutraj vstanejo, si pomanejo svoje zaspane oči, oddelajo svoj šiht in zvečer po na-

pornem delu z olajšanjem ležejo k večernemu počitku. Danes je vse drugače, v današnjih časih se še svet drugače vrti. Vse je zastrupljeno s to sodobno tehnologijo – komputerji, računalniškimi igrkami ...«

»Oči, reče se k-o-m-p-j-u-t-e-rji,« ga je vedno znova popravil Simon, Milan pa je ob sinovi korekturi nejevoljno pripomnil: »Tega sodobnega jezika pa sploh nič več ne zastopim! Včasih si rekel ženski: Ljubim te in te je ljubila, seveda, če si ji pridno pihal na dušico, danes pa se mladi še za navadni zmenek ne znajo več dogovoriti, ne da bi prej skurili pet računalnikov in starše odrli za nakup ogromnega števila mobi kartic za deset evrov. Take reči ljudem samo mešajo pamet!«

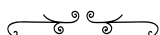
Milan se je pohladil po lepo urejenih črnih brkih, na katere je bil še posebej ponosen, in dodal: »Taka ti je danes mladina, sine. Vse živi in diha samo za goli materializem,« sam pri sebi pa še dodal: »Zdaj pa bi se mi prav prilegel en cigaret. Daj, sine, pojdi v trafiko in mi nabavi »čike«, potem pa me boš zapeljal pred dom, da mi ne bodo tukaj težile tamlade. – Veš, sine, te naše dohtarce so fejest, ampak tiste frišne sestre pa so hujše od samega Lucifra. Če te dobijo pri čikpavzi v notranjih prostorih doma, se lahko rešiš le tako, da imaš pri sebi nepredušne čepke za ušesa. To bi jih moral slišati! Tako se derejo, da misliš, da se bodo razpočile. Najhujša je tista, ki ji pravimo Frekvenca – Radio Jesenice.«

»Zakaj pa ste ji naredili tak vzdevek?« je zanimalo Simona.

»Zato, ker ji nikdar ne zmanjka snovi za pogovor, pa tudi mikrofona ne potrebuje. Sliši se jo že, ko stopi iz avtomobila. Prepričan sem, da se še v tistem hipu vse ptice v okolici razbežijo na vse strani, samo da ne poslušajo njenega obupnega vreščanja. Ubogi dedec, ki jo bo dobil! Temu bo še trda predla, ko bo padel pod njeno komando.«

Simon se je moral očetovim pikrim besedam vedno znova nasmejati. Kljub grozljivemu napisu na zavojčku tobačne droge je očetovi želji rad ustregel, ker se je zavedal, da je kajenje poleg občudovanja nežnejšega spola njegova največja strast. Zato je brž stekel v trafiko in mu nabavil cigarete.

Iti ali ne iti, to je zdaj vprašanje

Ko je Simon materi Snežani omenil, da se namerava s kolegi v roku dveh tednov odpraviti na Mojstrovko, je ta skoraj doživela srčni napad. Zaman ga je skušala odvrniti od te namere. Prepričevala ga je, da so gore pozimi nevarne in da se še nikoli v takih razmerah ni odpravil v visokogorje. V srcu je čutila, da se bo nekaj zgodilo, vendar je bila trma njenega sina prevelika.

Ker načrt številka ena ni uspel, je bila primorana preiti na načrt številka dve. Že naslednji dan je odšla na obisk k možu in mu razkrila sinove načrte.

»Poglej se, kako si razburjena!« jo je skušal potolažiti in ji s koščeno roko obrisal solzo velikanko, ki je spolzela po njenem uvelem licu. »Mladi so kot oslički, ki jih lahko še tako vlečeš za rep, vendar ne bodo svoje riti premaknili niti za milimeter, pod nobenim pogojem in za nobeno ceno. S tem se moraš sprijazniti, Snežka moja zlata. Tudi meni si pravila, naj pustim tisto garaško delo v železarni, pa te nisem hotel poslušati. Prijatelji, dobra plača, navajenost na trdo življenje. Vse to me je dobesedno prikovalo v tisti smrdljivi kotel. – In poglej me, kakšen sem danes, ker te nisem ubogal! – Invalid, nesposoben za delo, ločen

od družine. Kljub vsemu pa ne morem reči, da svoje še tako nepremišljeno ravnanje obžalujem. Življenje mi je vzelo mnogo ugodnosti, vendar kljub temu še vedno pobiram pozitivne obresti. – Imam ljubečo ženo in dva prekrasna otroka, kmalu bom imel svojo prvo razstavo slik in, da ne pozabim, tudi tukajšnje osebe je fenomenalno! – Nasploh pa menim, da je najin Simon že dovolj star, da samostojno sprejema svoje odločitve. Do polnoletnosti mu manjkajo le še trije tedni.«

Milanove besede so objokano Snežano le nekoliko potolažile, vendar je huda slutnja še vedno glodala njeno nedolžno dušo. Ugotovila je, da soprogo noče sodelovati pri teoriji zarote, zato se je odločila, da bo poskusila zaigrati še na zadnjo struno svetlega upanja. Poslovila se je od svojega moža in na poti proti domu v svoj telefon vtipkala številko Blaževe mame.

»Ne smem, ne smem dopustiti, da se mladci na vrat na nos odpravijo v visokogorje,« si je mislila, ko je čakala na odziv. Imela je srečo v nesreči. Naletela je na pobudnika ekstremistične zimske odprave.

»Glej ga, zlomka!« si je mislila. »Kdo pa je tebe poklical k telefonu?! Boljšega sogovornika ne bi mogla imeti!«

»Dober dan, gospa,« je znova zabrundalo v telefonsko slušalko. »Želite, prosim ...«

»Poglej, kako je prijazen ta fant!« si je mislila Snežana. »Le kako mu lahko po glavi rojijo take nevarne zamisli. Da se pozimi hodi v hribe?! Kje ima pamet?!«

»No, dober dan, mladenič,« se mu je predstavila. »Simonova mama pri telefonu. Rada bi se s teboj pomenila o neki zadevi.«

»O kakšni zadevi pa?« se je začudil Blaž in za hip utihnil.

»O vajinem pohodu na Mojstrovko,« je bila odločna Snežana. Mislim, da ne bi bilo pametno, da se v snegu podate na

takšno zahtevno turo. Tudi sama rada hodim v hribe, vendar da bi pozimi rinila v nevarnost, mi še na kraj pameti ne pride!»

»Spoštovana gospa!« ji je v smehu odvrnil Simonov prijatelj. »Kar se mene tiče, to ni vaš problem, kar pa zadeva vašega sina, mislim, da se morate prav z njim pogovoriti o tem. Jaz pri tem nimam nič. Samo predlagal sem mu, da gre z menoj, to je pa vse!«

Snežana je iz fantovih besed razbrala, da je njena prošnja padla na neplodna tla, zato je le nejevoljno zamrmrala svoj hvala in na svidenje ter prekinila zvezo. Bila je popolnoma obupana, zli občutki pa so jo čedalje bolj dušili. Odhitela je domov in še zadnjič poskušala Simona odvrniti od nepremišljenega zimskega safarija.

Vsa upehana je prisopihala do starega delavskega bloka, ki je bil podoben bolj propadajočemu tovarniškemu obratu kot pa dnevnemu zavetišču človeških duš. Omet je že pošteno odpadal in tudi okna niso mogla več zadrževati pritiskov zunanjega sveta. Slaba izolacija in dotrajanost toplotnega omrežja sta stanovalcem izžemala še zanje borne prihranke. Veliko duš se je moralo tako zatekati k beračenju na bližnji center za socialno delo. Tudi ona je s svojimi skromnimi dohodki komaj še preživljala svoja otroka in sebe. Včasih ji ni preostalo drugega, kot da se je tu pa tam tudi zadolžila pri kakšni prijazni sosedu, da je otrokoma kupila najnujnejše stvari za preživetje, dolgove pa odplačala s čiščenjem gostinskih lokalov v ranih jutranjih urah. Dvojna zaposlitev jo je že dodobra izčrpala, vendar jo je želja po obstanku, boj za svoja dva sinova, gnala naprej. Tolažila se je le s tem, da bo Simon kmalu dopolnil osemnajst let in da si bo lahko tudi sam poiskal kakšno zaposlitev. Pričakovala je, da se bo po zaključku srednjega šolanja podal v delavske vode, vendar se je pošteno

zmotila. Simonove ocene v ređovalnici so bile zgledne, zato se je fant odločil, da bo nadaljeval šolanje na Fakulteti za računalništvo v Ljubljani. Bila je zelo presenečena, ko ji je zaupal, da bi rad postal uspešen računalniški programer v kakšni ugledni firmi in zaslužil na tone denarja.

»Kje bomo pa dobili dovolj denarja za tvoj študij?« so bile njene prve besede. Ni mogla skriti velikega razočaranja, kar je opazil tudi Simon.

»Mama, delat bom šel, honorarno – prek študenta,« jo je skušal potolažiti. »Kaj toliko skrbiš zame? Saj nimam več deset let. Kmalu bom polnoleten. Vložil bom prošnjo za republiško štipendijo in prošnjo za bivanje v študentskem domu v Ljubljani. Boš videla, da se mi bo dobro godilo.«

Pogled ji je za hip obstal na balkonu stanovanja, kjer je Simon zračil planinsko opravo.

»Hej, hoj!« je zatulilo s terase. »Živijo, mami! A si že doma?« se je oglasil Gašper, najmlajši sin, ki je bil starejšemu bratu stalno za petami. Tudi tistega dne ni želel zamuditi vnetih Simonovih priprav na nevarno avanturo. Zdelo se mu je celo noro zabavno, da se veliki brat sploh ni obremenjeval s tem, ali bo v hribih en ali celo več metrov snega.

Snežana je stopila v blok in se z dotrajanim dvigalom povzpela v tretje nadstropje, kjer je na belih vratih pisalo ŽELEZNIK.

»Družina pa taka!« si je mislila sama pri sebi med odklepanjem vhodnih vrat v svoje skromno kraljestvo.

»Ena babn'ca, pa dva otročaja, ki jima gredo same neumnosti po glavi. Le kako bom Simona prepričala, naj ostane v nedeljo doma, če pa mi pod nobenim pogojem ne želi prisluhniti! – Vse sem že poskusila, pa ni nič zaleglo. Vsi moški so enaki. Ena sama

trma jih je. – Včasih se mi zdi, da nas, žensk, sploh ne poslušajo, pa če se še tako repenčimo pred njihovimi očmi in jih na kolenih prosimo, naj nam prisluhnejo.«

Stopila je v skrbno pospravljeno stanovanje, kjer jo je že čakalo dvoje lačnih ust.

»Mami, Lakom lačen! Lakom papcal krompirčka,« je rogovilil Gašper po hodniku. »Kaj si mi kupila?« se je smukal okoli nje in na vsak način skušal izvedeti, kaj skriva v košari.

»Nič, mišek moj. Saj veš, da nimamo veliko denarja. V trgovino sem šla po malo korenja za korenčkovo juho in se spotoma še ustavila pri očiju. Prav lepo vaju pozdravlja.«

»Pri očiju si bila?« jo je začudeno pogledal malček. »Zakaj pa me nisi vzela s seboj? Saj veš, da ga tako rad vidim.«

Snežana je vedela, da njena otroka strašno pogrēšata očeta, zato je izkoristila prav vsak prost trenutek za kratek obisk. S Simonom sta se zmenila, da ga obiskujeta izmenično, tako da se ne bi počutil osamljenega. Med njima je veljalo nenapisano pravilo, da se na obisk v dom odpravita izmenično vsak drugi dan, seveda, če so razmere to dopuščale. Snežana je ponavadi s seboj vzela še malega Gašperja, ki je vse oskrbovance doma z otroškimi vragolijami znal spraviti v smeh. Pogosto je od te ali one medicinske sestre dobil tudi čokoladno tablico, ki pa jo je brez pomislekov delil z mamo, očetom in očetovimi sostanovalci.

Tokrat je bil Gašper nekoliko razočaran, še posebej zato, ker mu je sestra Milka obljubila tudi lešnikove bonbone, oblite s čokolado.

»Mami, saj me boš naslednjič vzela s seboj, a ne?« jo je proseče pogledal z velikimi, nebeško modrimi očmi. »Tokrat ti odpustim, če me pa drugič ne vzameš s sabo, pa bom res hud nate!«

»Ljubček moj, saj veš, da je zunaj precej hladno. Ker sem se pri tvojem očiju oglasila le za kratek čas, te nisem hotela vleči s

seboj po tem sibirskem mrazu. Naslednjič pa boš zagotovo odšel z mano.«

V tistem hipu se je nečesa domislila. »Ojoj! Skoraj sem na nekaj pozabila!« Iz levega žepa dotrajane bunde je potegnila papirnato vrečko in mu jo ponudila, rekoč: »Tole ti pošilja gospa Milka. Rekla je, da je samo zate, zato vrečke še odprla nisem.«

Gašper je takoj vedel, kakšen vrabec se skriva v žaklju. Iztrgal ji je vrečko iz rok in z njo, kakor lovec z dolgo pričakovanim plenom, pričel plesati svoj bojni ples.

»Pa sem vedel, mami, da imaš nekaj zame! Pa sem vedel! Teta Milka mi je zadnjič obljubila, da mi bo prinesla najboljše bonbone na svetu in kakor vidiš, je obljubo tudi izpolnila. – A boš tudi ti enega?«

»Kakšne bonbone pa si dobil?« je zanimalo Snežano.

»Najboljše!« je veselo vzkliknil malček. »Lešnike, oblite s čokolado! – Izvoli enega!«

Gašper ji je stisnil v roko sladko skrivnost in ji zašepetal na uho: »Mami, tako sem vesel, da bi te kar pojedel!«

»Ti moj bonbonček mali!« ga je Snežana stisnila k sebi in mu tudi ona prišepnila na uho: »Tudi jaz sem tako vesela, da vaju imam, da bi kar oba pojedla, in sicer enega za zajtrk, drugega pa za kosilo. Večerje tako ali drugače ni priporočljivo jesti.«

»Mami, ti pa si res prava faca! Kaj bo pa ostalo za očija, če naju boš oba kar pojedla?« se ji je nasmejal razigrani otročiček in si medtem oblizoval svoje od čokolade umazane prste.

»Veš, kaj, mami?« se je naposled domislil malček. »Mene boš ti pojedla, Simona pa bo oči. Velja?«

Snežana je sinčka pobožala po razkuštranih laseh, nato pa stopila v kuhinjo, kjer je Simon že vohljal za hrano.

»Živijo, mama!« jo je pozdravil s polnimi usti kremnega namaza.

»Kaj bo danes za večerjo?«

»Moj slasten makaronflajš,« se mu je nasmehnila mati. »Ti pa si kot trakulja. Pojedel bi celega vola, a se še za en dekagram ne zrediš. Le kako porabiš vso odvečno energijo?«

»Mami, to je zasluga redne rekreacije,« ji je Simon pokazal svoje mišičaste roke.

»Če vsak dan letaš sem ter tja kot jaz, potem ne moreš imeti težav z odvečnimi kilogrami. Današnji človek mora pač biti fit, če hoče, da ga punce obrajtajo.«

»Punce, ja!« si je sama pri sebi mislila Snežana. »Da bi vsaj na punce tako mislil, kot ti gredo po glavi te hribovske neumnosti. Le kako te bom uspela pregovoriti, sin moj dragi?!«

»Mami, kje imam tiste tople volnene nogavice?« je Simonov glas prerezal tanko nit materinega globokega razmišljanja.

»Čemu pa boš rabil volnene nogavice?«

»Za v hribe, kaj pa drugega!« se ji je srčno nasmejal in jo vprašujoče pogledal naravnost v oči.

»Saj še nisi pozabila, da se čez tri dni z Blažem in Tadejem odpravimo na Mojstrovko. Brez volnenih nogavic mi lahko še prsti zmrznejo in tam ne bo tvojih slastnih makaronov pa toplega čaja z rumom.«

»Joj, Simon! Kaj res nameravate riniti v težave?« je Snežana planila v jok.

»Enega invalida že imam. Kaj bo, če ...«

»Nič mi ne bo hudega,« jo je skušal potolažiti Simon. »Nekaj uric gor, nekaj dol, pa bom zopet nazaj pri tebi in Gašperju. Res mi ne bo nič hudega. Zimsko opremo že imamo pripravljeno, posodil mi jo je en frend z naše šole, nadel si bom topla oblačila, za kondicijo pa mi sploh ni treba skrbeti; imam je na pretek. – Zakaj potem tako skrbiš zame?!«

»Saj veš, da te imam rada. Nočem, da se ti kaj zgodi.«

»Veš, kaj? Nesreča se mi lahko pripeti tudi v kopalnici, ko mi lahko bojler pade na glavo, ali pa ko stopim iz hiše in grem proti šoli, pa me povozi tovornjak.«

»No, prav. Tokrat naj bo po tvoje,« je vzdihnila Snežana. – Zdaj pa si le hitro umij roke, da boš sesekljal čebulo. Jaz sem se danes že dovolj jokala. Sedaj si ti na vrsti.«

»Mami, mami!« jo je za rokav pocukal Gašper. »Kdaj bom pa jaz lahko odšel pozimi v hribe?«

»Ti pa si še premajhen za take stvari!« ga je z resnim glasom okarala mama. »Ko boš polnoleten, boš sam odgovarjal za svoja dejanja. Do takrat pa le bodi pri meni in se drži mojega krila. Velja?«

»Mami, saj Simon še nima osemnajst let,« je zacvilil mali in grdo pogledal starejšega brata.

»Kar imava midva s Simonom, ni tvoja stvar! Simon je že dovolj star, da zna sam poskrbeti zase, kajne? Sicer pa včasih mislim, da se ta tvoj starejši brat tako ali drugače najraje ravna po svojih pravilih.«

»A sem jaz bolj priden?« jo je previdno vprašal Gašper.

»Da. Seveda si!« ga je potolažila Snežana.

»A potem sem jaz najbolj priden človek na svetu?« je Gašper vzkliknil v valu veselja in pričel delati prevale na sedežni garnituri. S cirkuškimi vragolijami mu je mamu celo uspelo ponovno spraviti v dobro voljo.

»Daj, no, saj si kot kakšen cirkuški akter!« se je zakrohotala Snežana. »Tebi pa se v življenju res ne bo slabo godilo. Ali boš mehanik, ker vedno vse razšraufaš, ali pa cirkusant. – Mislim, da imaš pred seboj slavno kariero.«

»Raje bom kar cirkusant, ker mi ne bo treba plačevati davkov,« ji je odločno odgovoril Gašper. »Našel si bom lepo klovneso in skupaj bova zabavala ljudi, da jim ne bo dolgčas.«

»Davki, ja,« je vzdihnila Snežana. »Čez nekaj mesecev bo treba plačati novo odmero dohodnine. Kako bi nam prav prišel kakšen dodaten evro!«

»Ne skrbi, mami!« je vzkliknil malček. »Ko bom velik in bogat, ti bom dal toliko denarja, da ga še zapraviti ne boš mogla vsega.«

Snežana je močno objela najmlajšega potomca, rekoč: »Nekega dne si bomo vsi skupaj privoščili razkošne počitnice v eksotičnih krajih. Kar predstavljam si, kako ležimo pod kokosovo palmo na peščeni plaži, srkamo mleko iz kokosovega oreha in neznansko uživamo vse čare tropskega podnebja. – Pa kako se kopamo v kristalno čistem morju ...«

»Po katerem plavajo najbolj sestradani morski psi,« se je pošalil Simon, ki se jima je medtem ponovno pridružil.

»Pa vonj po kremah za sončenje!« je zasanjano pristavila Snežana, medtem ko je v hladilniku iskala mleto meso.

»Mislim, da nam take počitnice ne bi škodile,« se je Simon strinjal z mamo. »Kakšni Havaji ali Maldivi bi bili za začetek kar dobra iztočnica za potovanje v raj.«

Na radijskem sprejemniku se je ravno v tistem trenutku pričela vrteti Domiceljeva pesem Jamajka.

»Kakšen slučaj!« je presenečeno vzkliknila Snežana. »Mi se ravnokar pogovarjamo o prelepah tujih deželah in potem zaslišimo tako pesem, ki nas kar vabi, da odletimo v oazo užitkov.«

»Da, mami,« je naposled nekoliko razočarano zamrmral Simon. »Takle raj te tudi fino stane.«

»Pa smo spet pri denarju!« je žalostno vzdihnila Snežana. »Tega je vedno premalo.«

Ko je Simon videl, da je njegova mama postala otožna, je odločno vzkliknil: »No, ko bom zadel glavni dobiček na loteriji, vas bom vse odpeljal, kamor boste hoteli!«

»A tudi na Luno?« je zanimalo Gašperja.

»Kamor boš hotel, bratec moj,« je veselo vzkliknil Simon.

»A bomo vzeli tudi očija s sabo?«

»Preden se bomo skupaj odpravili na počitnice, mu bomo s priigranim denarjem priskrbeli najboljše zdravnike, ki mu bodo pomagali, da se bo lahko znova gibal,« mu je odločno pritrdil Simon.

»No, potem pa nam res ne preostane drugega kot strastno izpolnjevanje loto listkov,« je Snežana sklenila vročo razpravo. Glavni dobiček je vreden milijon evrov. – Simon, tukaj imaš svežo čebulo, Gašper, ti pa takoj pojdi na hodnik in postavi vse čevlje na svoje mesto.«

»Hura, mami!« je zavpil malček in se pognal proti svojemu novemu delovnemu mestu.

»Na počitnice bomo šli. Na Olive!«

»Ja, na Olive!« se mu je glasno nasmejalo Simon.

»In na teh Olivah nam bo strašno kulsko, kajne, mami?«

»Daj, Simon, ti se pa res znaš norčevati iz bratca,« je Snežana šepnila na uho Simonu. »Še srečo imaš, da se tega ne zaveda, drugače bi ti lahko še kakšno ušpičil. – Zdaj pa le na delo, da bodo naši želodčki siti in napiti!«

Kako je zajec stisnil rep med noge

Dan odhoda v gore se je neizbežno bližal. V soboto zvečer so imeli člani naveze BTS izreden sestanek v Krpanovi sobi. Zapisnik je vodil sam predsednik društva, Blaž Kotnik – Krpan, ki je bil tudi glavni organizator izleta na Mojstrovko. Blaževa tajnica, mama Tilka, je fante postregla z vročo čokolado in domačimi keksi in opravičila izostanek moža, Poldeta, ki je moral delati nadure kot kontrolor letenja na brniškem letališču.

Krpanova mama se je z možem spoznala na letališču, kjer je bila nekdanj zaposlena kot prodajalka v brezcarinski prodajalni. Zaradi spremenjenih zakonskih normativov in tovrstnih vladnih kolobocij je postala delovni presežek in pristala v novi državni firmi, imenovani Sončna uprava d. o. o. Ker je njen partner dobro zaslužil, se je sprijaznila z usodo in je z veseljem opravljala gospodinjska opravila, obenem pa se je vpisala na izredni študij za poslovno sekretarko. Ker je bila tudi strastna ljubiteljica gora, je prav rada sodelovala pri sinovem načrtovanju planinskih pohodov. Bila je zelo ponosna, da je bila prav ona tista oseba, ki je Blaža tako navdušila za raziskovanje lepot našega alpskega sveta. Ona ga je prva peljala na planinski pohod na Golico, ko je imel

le pet let, pa je že tako pridno premagoval višinsko razliko. Takrat mu je v koči kupila prvo planinsko kapo, na katero je njen Blažek odtlej pripenjal značke s svojih pohodov.

Ko je Blaževa mati zapustila sobo, se je sestanek lahko pričel. Prvi je prišel na dan z besedo Blaž.

»Torej, jutri nastopi dan D. Vremenski obeti so za nas ugodni. Padavin ne bo, samo toplo se bomo morali obleči. – Fanta, a imata že vse spakirano?«

Simon je takoj prikimal, le Tadej se je nekoliko obiral.

»Kaj pa je s tabo, Tadej?« je presenečeno vzkliknil Krpan. »A si bolan?«

»Ni... nič,« je zajecjal kodrolasec. »Mislim, da jaz jutri z vama ne bom mogel iti, ker me oče ne pusti.«

»Kaj?!« je vzkliknil Simon. »Zdaj pa boš naju pustil na cedilu!«

»A ga nisi mogel prepričati, da te pusti v hribe?« je zanimalo Krpana.

»Saj vesta, kakšen je naš tastari!« je zarobantil Tadej. »Ko si nekaj vpiči v glavo, ga niti z žerjavom ne bi mogel prepričati v nasprotno. Pravi, da je v hribih velika nevarnost proženja snežnih plazov.«

»Pa kakšni snežni plazovi neki?!« se mu je glasno nasmejal Krpan. »Fotra kar vprašaj, kje je na Mojstrovki kakšen plaz?! – Plazovi se lahko sprožijo samo takrat, ko je pravkar zapadel svež sneg; kot vesta, pa so bile zadnje snežne padavine v gorah že pred dobrim tednom.«

»Vseeno se jaz tega pohoda raje ne bom udeležil,« je bil prepričan Tadej. »Jutri se bom učil slovenščino, ker me bo v ponedeljek zagotovo vprašala.«

»No, če je tako, pa bova v hribe odšla sama, kajne, Simon?« je Krpan vprašljivo pogledal zvestega tovariša. »Nate pa še lahko računam. Saj me ne boš tudi ti pustil na cedilu?!«

»Ne, ne,« se mu je nasmehnil Simon. »Jaz pa sem povsem odločen, da jutri odrineva na pot. Tebi, Tadej, pa bo še žal, ker si si premislil.«

»Pa se vama bom pridružil naslednjič, ko bo bolj toplo,« se jima je pričel opravičevati prijatelj. »Saj poznata mojega očeta.«

»Nič hudega,« ga je skušal pomiriti Krpan. »Saj bo še veliko priložnosti. Vseeno nama še lahko delaš družbo in nama pomagaš s kakšnim koristnim nasvetom, kajne?«

»Seveda!« je z olajšanjem vzdihnil Tadej in z veseljem sledil njunim mrzličnim pripravam. Vesel je bil, da nista bila zamerljive sorte in da se je z njima vse probleme in problemčke dalo rešiti po mirni poti. Očetova domnevna prepoved je bila namreč samo dober izgovor, s katerim je skušal prikriti svoj strah pred možnimi posledicami njihovega športnega podviga. Še dobro, da je njegov oče v resnici ostro nasprotoval načrtovanemu gornškemu izletu, tako da se je lahko izgovarjal na njegovo trdo neizprosno pri sprejemanju velevažnih življenjskih odločitev. Čudil pa se je brezbržnosti staršev svojih dveh prijateljev, ki sta na vsak način hotela riniti v težave. Spraševal se je, ali ju sploh opozorijo na številne nevarnosti, ki so v gorah v zimskem času še toliko bolj izrazite, in na zastrašujočo letno statistiko nesreč, ki se pripetijo v našem visokogorju. Kar odleglo mu je, ko je uspel zdrdrati dobro pripravljen govor, v katerem jima je posredno sporočil, da ni pripravljen žrtvovati svojega mladega telesa lačnim ustom ubijalske gorske pošasti. Njegova življenjska luč je komaj pričela dobro svetiti in na zalogi je imel še veliko neuresničenih načrtov. – Uspešen zaključek srednješolskega programa, vpis na fakulteto za elektrotehniko in elektroniko in sanjska kariera z idealno življenjsko sopotnico so bili namreč preveč mamljiva ponudba, da bi se ji bil pripravljen odreči. Bil

je prepričan, da ravna pravilno, obenem pa mu je bilo žal za prelomljeno obljubo. Ponavadi se je zvesto držal načela biti mož beseda, kar pa je v tem primeru izviselo. Že sama misel na to, da je prijateljema v zadnjem hipu razkril dokončno, dolgo premlevano odločitev, ga je pekla in se s svojo mogočnostjo zažirala v vse pore njegovega občutljivega duha. Vest v njegovih možganih se je razdelila na dva dela: na tistega, ki ga je neprestano opozarjal na to, da se mora besedo držati, in na plašnega nasprotnika, ki se je bal še samega sebe.

Zadnji dogovori o vzponu na Mojstrovko so končno le stekli.

Vleče me, vleče sila neznana,
vleče me tam v gore

Ko je Simon zvečer legel k počitku in je z ladjo sanj zaplaval v svet pajkov in vil, so ga pričele tlačiti hude nočne more. Pred seboj je zagledal ogromen morski val, prepreden s človeškimi kostmi in ostanki razpadajočega drobovja. Pričel je bežati, vendar mu je bil val groze neprestano tik za petami.

Ko je že mislil, da bo z njim že konec, ga je neka nevidna sila potegnila iz objema smrti. Bežal je in bežal, film pa se je vedno znova zavrtil od začetka. Moči so mu že pohajale in njegova obleka se je dušila zaradi potu, ki je kar v potokih lil iz vsake pore njegovega utrujenega telesa, ko se je dogajanje le nekoliko umirilo. Razbesnela voda se je predala spokojnemu počitku, njegovo telo pa je zajel občutek blaženega miru. Še vedno je bil v morju, tokrat na majhnem splavu, ki ga je lahen vetrič počasi gnal po brezkončnem oceanu sanj.

V trenutku, ko se je njegovo telo popolnoma prepustilo omamam morskega tihožitja, se je pred njim pojavil Blaž, ki je sédel na osedlanega ogromnega galeba in odletel proti nebesnem svodu, daleč za koprenaste oblake in za plašne meglice, ki so krasile prekrasno sinje modro nebo.

»Vidimo se v drugem življenju!« so bile Blaževe zadnje besede, s katerimi se je poslovil od najboljšega prijatelja, nato pa – trenutek popolne tišine in trd pristanek v realnem svetu, ko je Simona ob četrti uri zjutraj zbudilo glasno žvenketanje arhaične budilke na nočni omarici.

Simon se je zjutraj le bežno spominjal svojih morečih nočnih občutkov. Mislil si je pač, da so bile čudne sanje posledica prevelike kvantitete gledanega nasilja na malih zaslonih, zato se z neprijetnimi občutki, ki so se bili naselili v njegovih celicah, ni posebej obremenjeval.

Na štedilnik je pristavil džezvo, si skuhal turško kavo in pospravil velik sendvič s šunko, ki mu ga je prejšnji večer skrbno pripravila mama. Oblekel se je v najtoplejša oblačila, kar jih je njegova omara premogla, in si nadel še nepremočljive gamaše, ki bodo kljubovale neprijetnim vplivom zunanjega okolja, ter se odpravil na avtobusno postajo, kjer ga je že čakal Blaž.

»Živijo!« ga je ta kljub ranim jutranjim uram veselo pozdravil. »Pa si le prišel! Sem že mislil, da si tudi ti stisnil rep med noge.«

»Ej, stari! To pa bi bila totalna katastrofa!« je ponosno izjavil Simon in si snel nahrbtnik.

»Brez mene ne boš šel nikamor, sploh pa, ker smo se na ta izlet tako dolgo pripravljali.«

»Tako se govori!« se je ponovno razveselil Blaž in nestrpno pogledal na uro. »Zdaj pa bi že res bil čas, da nam ta avtobusna kripa odpre svoja vrata, ker je tako peklensko mrzlo.«

»A si vzел karto?« ga je opomnil Simon in pripravil denar za vozovnico.

»Vse imam – od a do ž! Samo mamó in atija sem pustil doma.«

»Dober si, da se ti ljubi ob taki nečloveški uri hecati na deseto potenco. Kdaj pa si odšel spat?« je še zanimalo Simona.

»Ne boš verjel. Pred tremi urami sem bil še v diskaču z enim bivšim sošolcem iz osnovne šole. Včeraj zvečer sem ga srečal pri knjigarni, pa me je vprašal, če greva na en drink.«

»In ta drink je postal nočno žuranje!« se je razjezil Simon. »Kako pa se bova danes živa in zdrava vrnila v dolino, če pa mi ga ti tako sviraš naokoli?«

»Ne sekiraj se!« mu je v pop refrenu zapel prijatelj. »Saj imam krila – tista redbulova. A boš tudi ti zvrnil enega?«

Simonu ni bilo vseč, vendar se zaradi ljubega miru z njim ni želel spuščati v nadaljnja prerekanja o tem, kaj je bilo in kaj ni bilo prav. Želel si je samo prijetnega nedeljskega izleta v dobri družbi, skromne popestritve monotonega vsakdanjika.

V tistem trenutku je šofer odprl vrata in maloštevilni potniki so se vkrcali na avtobus ter se odpeljali proti zeleni destinaciji.

Med vožnjo po zasneženi gorenjski pokrajini je dan že pričel pospravljati nočna oblačila, na plan pa je privlekel najlepše dnevne tančice, kar jih je premogel. Obetal se je prečudovit dan, ravno pravšnji za izlet na naše vršace. Takih dni v zimskem času ni ravno na pretek, zato sta se oba planinca še toliko bolj veselila zimskega safarija.

Po desetih minutah vožnje v dobro ogretem avtobusu se je Blaž že prepustil sladkemu dremežu, s katerim je skušal zabrisati sledove nočnega prestopništva, zimska idila pa je v Simonovih mislih že pričela tkati nove stihe. Iz nahrbtnika je vzel beležko in vanjo zapisal nekaj verzov.

Klic gora

*Vleče me, vleče sila neznana,
kliče me spet v gore,
kjer doma sta tišina in gorska vedrina,
srce mi spet upati sme.*

*Vršaci očaki mi pravijo zgodbe,
povesti o dobrih ljudeh,
o sreči, ljubezni, ki sta se rodili,
iz nasmeha v človeških očeh.*

*Vleče me, vleče sila neznana,
kliče me spet v gore,
kjer svoj prostor pod soncem
v objemu narave najde moje trudno srce.*

Ko je avtobus prisopihal v Kranjsko Goro, ju je na avtobusni postaji že čakal Blažev stric Brane. Zapeljal ju je do jezera Jasna, kjer so maloštevilni turisti in rekreativci že pričeli loviti prve sončne žarke, ki so prodirali skozi koprenaste oblake.

Ker je bila cesta na Vršič začuda odprta, se je striček ponudil, da ju s terenskim vozilom potegne še do prelaza. Blaž in Simon se stričevemu predlogu nista mogla upreti, saj se jima je s tem pot opazno skrajšala. Menila sta, da se bosta lahko potemtakem dlje časa zadrževala na vrhu Mojstrovke in občudovala pokrajino, odeto v bela zimska oblačila.

Gorniško opremo so skrbno zložili v prtljažnik in odbrzeli proti Vršiču. Spotoma so se ustavili še pri Ruski kapelici, ki je bila zgrajena v spomin ruskim jetnikom, ki so med prvo svetov-

no vojno med gradnjo ceste na Vršič podlegli posledicam snežnega plazu.

»Že sama vožnja po tej cesti je zaradi serpentinastega vzpona naporna. Kakšna je bila šele sama gradnja te ceste?!« si je sam pri sebi mislil Simon. »Kar ne morem verjeti, da so morali delati v takih pogojih in za plačilo dobili povabilo v nebesa.«

Stric Brane, ki je bil po poklicu predmetni učitelj zgodovine, je svojima planincema z veseljem razlagal o poteku in razpletu prve svetovne vojne, ki je slovenski zgodovini pustila neizbrisen pečat.

»Če bosta kaj hodila po okolici Krna, bosta tam našla mnoge sledove bojevanja: ostanke granat, konjske podkve, konzerve, živalske kosti, kaverne, stopnice, vklesane v nedrje naših gora,« je zaključil brezplačno predavanje in fanta pozval k nadaljevanju poti.

Ponovno so sedli v avto, vijugasta cesta pa jih je vodila proti vrhu prelaza.

»Joj, koliko snega!« je presenečeno vzkliknil Simon. »V dolini ga ni toliko.«

»Kaj pa si mislil!« se mu je nasmehnil Blaž. »Saj na severni polobli trenutno nimamo poletja. Če si želiš mamljivega vonja zagorelih ženskih teles in piskajočih krikov galebov, se moraš odpraviti kam drugam, ne pa v te zasnežene Julijce.

»Fanta, previdna bosta morala biti!« ju je resno posvaril Brane. »Sneg se še ni dobro prijel podlage in v današnjih jutranjih radijskih poročilih sem zasledil opozorilo, da je treba biti zelo previden v gorah, ker se lahko mimogrede sproži kakšen plaz, česar pa zagotovo nočeta, kajne?«

»Striček, ne skrbi za naju,« se je zasmel Blaž. »Veva, kako je treba ravnati v takih razmerah. Saj nisva dekleti, da bi naju

panika vrgla v delirij. Poleg tega pa imam še opravljen tečaj za mladinske vodnike in sem izurjen za hojo v zimskih razmerah.«

»Če ti tako praviš,« je skeptično pristavil Brane,« potem je vse v najlepšem redu. Vseeno pa bodita na poti skrajno previdna.«

Medtem so že prispeli na Vršič in si v Poštarskem domu, ki je za razliko od poletnega obdobja, ko se v njem kar gnete lačnih in žejnih popotnikov, spominjal na osamljeno orlovo gnezdo, privoščili skodelico vročega planinskega čaja.

»Ko se bosta vrnila v dolino, se še kaj oglasita pri meni. Marjeta vama bo pripravila slasten pasulj s klobaso, da se bosta malce okrepčala po naporni poti,« jima je prijazno dejal stric Brane.

»OK, striček! Pa še kakšno pecivo naj nama speče,« je veselo vzkliknil Blaž.

»Veš, Simon, moja teta je prava specialistka za kuho in peko peciva. Tudi če si zaprisežen nesladokusec, se njenim sladkim dobrotam ne moreš upreti. Najbolje pa speče sirov zavitek, kajne, striček?«

»S tem pa se popolnoma strinjam!« se je mu je gromko zasmel debelušen možak srednjih let in se pogladil po svojem zaobljenem kurjem britofu. »Kaj se ne vidi že na prvi pogled, da nisem ravno pristaš strogih diet?!«

Stričeve besede so pri vseh treh popotnikih sprožile val smeha.

»Zdaj pa je konec zabave, mladca,« jima je z nekoliko resnejšim glasom dejal priletan možak, ki je bil tik pred penzijo. »Čaka vaju dolga in naporna pot, zato se ne smeta več obirati. Ura je čas, čas pa je zlato.«

»No, tvoj stric ima prav,« je bil odločen Simon. »Pred nama sta gazenje po visokem snegu in prekrasna zimska panorama. Komaj čakam, da prideva na vrh.«

Tudi Blaž se je strinjal, da je že čas za polet, zato sta se poslovila od prijaznega sogovornika, prižgala svoje nožne motorje in se podala na pot proti Mojstrovki. Obetalo se jima je noro doživetje.

Zbogom, prijatelj

Pot je bila delno shojena, kar se je pohodnikoma zdelo kar v redu, saj jima je bilo tako prihranjeno veliko truda.

Po eni uri hoda sta naredila prvi krajši postanek. Vreme je bilo naravnost enkratno in Blaž se ni mogel načuditi lepotam gora, ki so v prekrasnih belih oblačilih izgledale kot mlade neveste, ki so pravkar prestopile prag cerkve in so jih svatje obsuli z belim riževim zrnjem. Spila sta požirek toplega čaja iz čutare in nadaljevala s hojo.

Za njima sta bili že dobri dve uri hoje. Bližala sta se vrhu, na katerem sta zagledala skupino razigranih pohodnikov, ki so se na romanje odpravili nekoliko bolj zarana.

»Njim ni bilo treba vstajati tako zgodaj,« si je mislil Simon in s previdnimi koraki sledil svojemu bolj izkušenemu prijatelju.

Ker je bil sneg mehak, se je stopalo z vsakim korakom bolj ugreznilo, kar je zahtevalo še dodatno mero energije pri premagovanju višinske razlike.

Tako Simon kot Blaž sta bila že popolnoma mokra od potu in sta komaj čakala, da prispeta do veselih pohodnikov, ki so se hahljali na vrhu Mojstrovke, in se preoblečeta v suha oblačila.

Potem pa se je zgodilo.

Blaž je želel planince pozdraviti z glasnim jodlanjem, kar pa je bilo za najstniška pustolovca usodno. Že ob prvem kriku nevednega veseljaka se je kakih petdeset metrov nad njima sprožil snežni plaz in ju nemočna odnesel s seboj.

V hipu se je pred Simonovimi očmi odvil ves življenjski film. Zagledal je očeta, odetega v praznična oblačila. Videl je mater, ki je po stanovanju letala s polno glavo navijalk. Naslednji klik pa mu je pred oči potisnil bratca Gašperja, ki se je bil pravkar popacal s čokolado in je bil zato deležen mamine graje. Pred seboj je zagledal sebe med množico ljudi, ki se neusmiljeno gnetejo na vlaku in si skušajo na vsak način izboriti svoj prostor pod soncem. Videl je babico in dedka, s katerima je tako rad odhajal na košnjo, vsak prost trenutek pa izkoristil za iskanje domovanj majhnih in malo večjih travniških živalic. Že v naslednjem trenutku se je znašel v šoli, kjer je zaslišal vpitje učiteljice za angleščino, ki je v omari zagledala miš in je skoraj umrla od strahu. Hip zatem pa se je prelevil v fantiča, ki zaljubljen pošilja Amorjeve puščice svoji prvi ljubezni, Marjanci iz sosednjega bloka. V glavi mu je odmevala prekrasna melodija, ki ga je spominjala na prvi ukraden poljub v šolskem zaklonišču, njegovo srce pa je bilo kljub kritičnemu stanju neznansko mirno in predano harmoniji not popolnega brezbrizja.

Nekaj pa mu le ni dalo miru. Pred očmi se mu je ponovno pojavil Blaž, tokrat na bolniškem vozičku, pokritem z belo rjuho. Prijatelj se je za trenutek zbudil iz negibnega položaja, mu z mrtvaško belimi rokami pomahal v slovo, nato pa se prepustil oskrbi bolniškega osebja, ki ga je odpeljalo v predor, na katerem je pisalo: »Večnost«.

Ob pogledu na Blažev mrtvaško bled obraz je Simona po vsem telesu spreletel srh in v njegovo srce se je vtihotapil pekoč

občutek, ki je napovedoval veliko izgubo. Spomnil se je, da se je tako počutil tudi, ko je izvedel, da mu je umrla babica, na katero je bil še posebej navezan. Prav tako je bila bela in negibna in ko jo je klical, mu ni odgovorila. Svojo mamo je vprašal, zakaj se noče pogovarjati z njim in povedala mu je, da je odšla služiti k Bogu v nebesa.

»Mama, kaj pa bo počela tam, v nebesih?« je zaslišal svoj otroški glasek, s katerim je svoji mami postavil že milijonto vprašanje, ki se je nanašalo na bit ali ne-bit življenja.

»Čistila mu bo dnevno sobo, mu postiljala posteljo ...«

»Zakaj pa ne pomaga raje nam?« je takrat z izbruhom jeze napadel svojo zavetnico.

»Zato, ker je taka božja volja,« se je glasil njen odločen odgovor.

»Ko nastopi čas odhoda, Gospod pote pošlje dva najlepša angela, ki te odneseta pred božji prag. Tam dobiš prekrasna bela oblačila in navodila za delo.«

»Tudi jaz bi rad služil Bogu!« je takrat navdušeno vzkliknil.
»Tudi jaz bi rad z angeloma odletel v nebesa.«

»Ti si pa še premlad za take stvari,« mu je nežno odvrnila mati in ga vzela k sebi v naročje.

»Otroci se morajo igrati, tovrstno delo je samo za odrasle ljudi, ki so že zelo izkušeni.«

»Za take, kot je babica Marija?« se ji je že vprašujoče zazrl v prelepe rjave oči.

»Prav take, kot je naša babi,« se mu je mama takrat nasmehnila in ga pobožala po skuštranih laseh ter še močnejše stisnila k sebi.

»Takrat sem ji še verjel,« si je mislil. »Nič čudnega, saj mi je bilo komaj šest let. Danes je vse drugače. Sedaj bom tudi jaz postal blažen nebeški suženj vsemogočnega Stvarnika nebes in zemlje.«

Blaževa podoba se je z vsako iztečeno sekundo vedno bolj oddaljevala od Simonovih oči. Zaman ga je skušal priklicati k sebi. Vsaka izrečena beseda se je tesno oklenila njegovih ust in mu ni pustila dihati.

Vrtinec mavričnih življenjskih utrinkov je vedno hitreje poganjal film spominov, ki se je odvijal pred njegovimi negibnimi očmi, in ko je mislil, da je tudi on že prestopil prag Hada, se je film nepričakovano strgal. Predstava je bila prekinjena, pristanek v realnost pa je naznanjala neznosna bolečina, ki se je neizprosno dotaknila vsakega živčnega končiča v njegovem utrujenem telesu.

Na ustnicah je začutil hladno mokroto in ko je odprl oči, je pred seboj zagledal zaskrbljene obraze neznancev, ki so ga ovijali v svoje bunde in šepetali skrivnostne fraze.

»A sem že v nebesih?« si je mislil in iz besednjaka skušal izbežljati primerne besede, s katerimi bi ogovoril bitja z drugega planeta. Bil je popolnoma premražen. Še besede so postale ledene kocke, ki so se kot podrt domino stresale na belo preprogo realnosti in se sproti izgubljale v globini razdvojenih občutkov.

»Kje sem? Kdo so ti ljudje, ki me polagajo na nosila? Zakaj je tu helikopter? Čemu ves ta trušč in hrup okoli mene? Kaj sploh počnem tu? Zakaj me tako zebe in zakaj me vse boli?« se je spraševal, ko je negibno ležal na zasneženih tleh.

Prijetna toplota, ki so jo oddajale bunde in odeje, s katerimi so reševalci ovili Simonovo premraženo telo, je čez čas pregnala vse pomisleke iz njegovih zmedenih možganov. Važno je bilo le to, da je bil iztrgan iz hudobnih krempljev peklenskega mraza in da si je skeleča bolečina morala najti drugo nemočno žrtev. Od vsega hudega izmučen se je prepustil prijetnemu objemu sladkega spanca.

Diagnoza: sreča v nesreči

Ko je Simon odprl težke oči, mu ni bilo jasno, kje je, še manj pa, kaj počne v sobi, prepredenimi z najsodobnejšimi tehnološkimi dosežki medicine. Prvi trenutek je pomislil, da samo sanja, ko pa je ob sebi zagledal objokano mamo in moža v belem, s katerim je po vsej verjetnosti razpravljala o njegovi usodi, so se njegove sladke sanje razblinile na prafaktorje. Skušal je razvozlati pomen zdravnikovih besed, ki je sogovornici z medicinsko distanco dal vedeti, da je imel njen sin srečo v nesreči.

»Srečo v nesreči?!« so odmevale zdravnikove besede v njegovi glavi.

Skušal je vstati, pa mu je to preprečevala neznosna bolečina, varno zasidrana v mavčni oblogi na levi nogi.

»Joj, kako boli!« je zacvilil. »Kaj ste delali z mojo nogo?! Kaj sploh počnem v tem zatohlem prostoru?! – Mama, prosim, odpelji me domov!«

Snežana ob pogledu na sinovo ponovno rojstvo ni mogla skriti svojega veselja, zato je kakor lačna zver planila k bolniški postelji in ga obsula s ploho strastnih poljubov.

»Daj, mama. Nehaj!« jo je skušal ustaviti mladi pacient, mahajoč po zraku s svojima, na srečo zdravima, zgornjima udoma.

»Saj nisem tvoj ljubimec; sploh pa, kaj bo na to rekel oči?!«
»Tako sem vesela, Simon, tako sem vesela, da te nisem zgubila!«
»Izgubila?!« je dvomljivo vzkliknil Simon.

»Zakaj mi danes govoriš take čudne stvari?!« – Sploh pa želim izvedeti, kaj počnem tukaj in zakaj je moja leva noga v mavcu.«

Ker je Simonovo vprašanje do skrajnosti razneženo mater presenetilo, je pričela v vidni zadregi jecljati in v vsem tistem presekanem govoru govoriti nerazumljive stvari.

Iz neprijetnega položaja jo je skušal izvleči sam gospod doktor, resnoben možak petdesetih let in ostrih obraznih potez.

»Fant, ti bom kar jaz povedal, kaj te je privedlo v naše kraje, ti pa me medtem le pozorno poslušaj in se skušaj spomniti vseh podrobnosti.«

»Če je tako, potem pa lahko kar začnete. Jaz sem pripravljen.«

»Takole je bilo,« je z govorniškimi zanosom starejši sogovornik odprl vrata sledem preteklih dogodkov, zaradi katerih je bil njegov pacient pravzaprav priklenjen na bolniško posteljo.

»Verjetno se spomniš, da si se v nedeljo odpravil v hribe, in sicer na Mojstrovko.«

»Pa sem vedela, da se mu bo nekaj hudega zgodilo!« je zajokala Snežana, nato z roko segla v torbico ter iz nje izvlekla robček z všitima inicialkama. Vanj je izpihnila ves svoj gnev in bolečino.

»Gospa, prosim vas, dovolite, da dokončam svojo razlago,« jo je z ostrim glasom ošvrknil medicinec, mlademu varovancu pa namenil nekoliko prijaznejši pogled.

»No, in tam te je dobil snežni plaz, ki ti je povzročil kar nekaj zlomov, udarnin in hud pretres možganov. – Še srečo si imel, da

so te kmalu našli. Veš, biti dolgo časa ujet pod snežno gmoto, zna človeka odpeljati tudi tam, od koder ni več vrnitve. V bolnišnici smo te zato morali malce pokrpati, saj smo zato tu, kajne?»

»Taka je torej ta stvar,« je žalostno vzdihnil Simon. »Saj se res medlo spominjam, da sva se z Blažem velikokrat pogovarjala o tem, da bova to zimo malce poplaninarila, pa zgleda, vsaj po tem, kar ste mi malo prej povedali, da sva to tudi storila.«

»Malce mu še nagaja spomin,« je Snežana potihoma šepnila zdravniku. Skrbelo jo je, da ne bo njen fant nikoli več tak, kot je bil poprej: mlad, vesel in poln energije. Vedela je, da bo slej ko prej izvedel za Blaževo smrt in da ga bo to precej potrla.

»Gospa, vsak naš pacient, ki je doživel pretres možganov, ima določen čas težave z delno izgubo spomina. Nekaterim se ta celo nikoli več ne povrne, vendar tega pri vašem sinu ni pričakovati. Kmalu bo popolnoma zdrav in pripravljen na ponovni vstop v kolesje sodobne civilizacije.«

Snežana se ni nikakor mogla nagledati obraza svojega prvorojenca. Vest o sinovi hudi nesreči se ji je kakor ostra sulica zarinila v občutljivo srce, ki je bilo že prej slutilo prihod črne nevihte. Obupano je molila in prosila Stvarnika, naj ji ne vzame otroka ljubezni, v mislih pa je skušala priklicati vse srečne trenutke, ki bi jo lahko obvarovali pred izbruhom popolne panike.

Simon je res imel srečo v nesreči, medtem ko je Blaž na poligonu življenja stopil na mino in bil navkljub rosnosti mladosti poslan v območje večnih lovišč.

Spoznanje je mati bolečine

Simon se je iz dneva v dan bolje počutil. Ko je začel medicinsko osebje in sorodnike spraševati o pogrešanem tovarišu, se je odgovor vedno znova glasil, da počiva v eni od sob v istem nadstropju in da zaradi poškodb ne more priti k njemu na obisk. Snežana se je bila namreč z vsemi možnimi izdajalci resnice o tako imenovani osebi B. domenila, da bo nekega dne prav ona nič hudega slutečemu sinu razkrila to veliko skrivnost.

Star orientalski rek se glasi: »Če Mohamed ne pride h gori, bo pa gora odšla k Mohamedu.« Tako je bilo tudi v našem primeru.

Po nekaj dneh mirovanja se je Simon odločil, da se bo kar sam odpravil na obisk k Blažu. Medicinskim sestram se je izgovoril, da bi se rad malo razmikal, zato so mu priskrbele bergle, nato pa se je odpravil na maraton po bolniškem hodniku.

Ker mu zaradi izčrpanosti roke niso bile v oporo, je moral svoj podvig zaključiti že po petih metrih bergljanja po sobi, vendar ni obupal.

Naslednji dan se je že navsezgodaj, ko so sestre še pile jutranjo kavo z dežurnim zdravnikom, ponovno podal na romanje.

Tokrat je uspel prehoditi že nekoliko večjo razdaljo, vendar je bila ta še vedno premajhna, da bi pokukal v vse sobe in z obiskom presenetil najboljšega prijatelja.

Po petih neuspešnih poskusih je končno nastopil dan, ko je uspel obresti vse hodnike v tistem nadstropju in pokukal prav v vse sobe, kjer so bili nastanjeni tako ali drugače oboleli pacienti. Ugotovil je, da Blaža tam ni.

»Kam pa so ga premestili? Zakaj me niso o tem obvestili?« so ga pričeli obhajati dvomi.

Odločil se je, da bo zadevi prišel do dna. Odpravil se je do nič hudega sluteče medicinke in jo z najprijaznejšim izrazom, kar jih je v tistem hipu premogel njegov obraz, vprašal, kam je odšel ta-pa-ta pacient iz tega-pa-tega kraja. Prijazna sestra, ki je tam verjetno opravljala pripravništvo, je vtipkala podatke v računalnik, z miško klikala sem ter tja in se na vse pretege trudila, da bi na ekranu odkrila izgubljeni zaklad, vendar je morala na žalost svojega sogovornika razočarati. Na njihovem oddelku Blaža K. sploh ni bilo.

Simon je spoznal, da je bil namenoma zavajan. Zanimalo ga je le, zakaj. Takoj se je odpravil v svojo sobo, si od sostanovalca sposodil mobilni telefon in odtipkal Blažev telefonsko številko. Zvonilo je, vendar v prazno. Odločil se je, da bo poskusil dobiti še njegove starše, zato je odtipkal še cifre hišnega telefona. Tokrat je bil uspešen.

Oglasil se je Blažev oče in že iz njegovega pozdrava je Simon razbral, da stvari niso take, kot bi morale biti. Predstavil se mu je in ga vprašal, ali lahko govori z Blažem.

»Z Blažem?!« je zastokalo v slušalko. »Njega pa ne moreš dobiti,« mu je žalostno odvrnil sogovornik.

»Kako to? Kje pa je?!« je v paniki zavpil Simon. »Zakaj mi vsi lažete?! Kje je moj najboljši prijatelj?!«

»A ti še niso povedali?« je bil presenečen glas na drugi strani žice.

»Česa mi še niso povedali?« je skoraj zacvilil Simon. »Rekli so mi, da leži v istem nadstropju kot jaz, samo da ima drugačne poškodbe in da zato potrebuje drugačno nego. Ko pa sem preiskal kotičke v bolnici, sem ugotovil, da ga tam sploh ni. – Prosim, povejte mi, kje ga skrivate, drugače bom še znorel!«

»Blaža ni več, pokopali smo ga pred nekaj dnevi,« je zajokalo v slušalko.

Simon kar ni mogel razumeti slišanih besed.

»Pokopali?! Kako to mislite?! Kod ga skrivate?! Verjetno je kje na rehabilitaciji.«

»Ne, Simon,« ga je skušal strezniti sogovornik. »Umrli je, plaz ga je zadušil. Kaj res ne veš tega?«

Beseda »zadušil« je okoli Simonovega vratu razgrnila nevindno zanko, ki je iz fantovega srca neizprosno stiskala še zadnje atome upanja. On – Blaž, si me je drznil zapustiti?! On, ki je imel še toliko neuresničenih načrtov?! Zakaj? Zakaj? Zakaj?«

V hipu je postal bled kot zid in njegovo telo se je zaradi velikega šoka moralo predati sili gravitacije. Tudi on bi se najraje kar prepustil Matildi, da s koso zamahne tudi po njegovem mladem telesu in ga odpelje v svet pozabe.

Živim, da trpim

Vsak iztekajoč se dan je na Simonovem obrazu zarisal novo brazdo trpljenja. Podoba prijateljevega obličja je postajala čedalje jasnejša in vedno bolj se je zavedal, da je izgubil največjega zaveznika, s katerim se je počutil nepremagljivega med krdelom lačnih volkov, željnih svežega deškega mesa. Prav ta velika ranljivost, ki se je z levitvijo razkrila vesoljnemu svetu, ga je delala še bolj nemočnega.

Blaževa nepričakovana smrt je v njem pustila globoko brezno, iz katerega ni videl izhoda. Iz vsake špranje tega atomiziranega kozmosa je proti njemu sikalo na tisoče rdečih jezikov, ki so mu šepetali svoj: »Ti si kriv! Ti si kriv! Zaradi tebe ga ni več med živimi.«

Pričel je odklanjati hrano in pijačo, njegova usta pa je zacementiral velik balvan samoobžalovanja, ki ga je ob slehernem poskusu sprave oplazil s svojo hladno maso in ga naredil še bolj negibnega. Tema, led in ujetost v školjko lastnega kesanja so iz rosno mladega telesa ustvarjali telo starčka, ki se je vdal usodi in komaj čaka, da ponj pride božji služabnik in ga odvede v nebeško kraljestvo miru in sprave, kjer bodo še tako veliki problemi vi-

deti kot nepomembni detajli v neizmerno lepi podobi onostranstva. Bil je mumija, s to razliko, da so se njegovi ogledovalci bolj zgražali, kot pa občudovali vso lepoto te izvenzemeljske kreacije. Možganov ni imel več. Zaradi prevelikega razočaranja nad samim seboj so se razleteli na milijarde drobnih delcev, ki sedaj plavajo po vesolju in iščejo izgubljenega prijatelja. – Kdo ve, koliko stane vstopnica za pekel?! Edini stvari, ki sta ga v takih trenutkih uspeli vsaj nekoliko razelektiriti, sta bila njegov zguljeni zvezek, v katerega je zvesto zapisoval svoje literarne čačkarije, in pisalo, ki je po njegovem nareku risalo hierogliffe bolečine na sodobno obliko pergamenta.

Nisem vedel

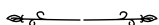
*Nisem vedel, da življenje je minljivo,
nisem videl luči dogoret',
namesto olja sem dolival ji črnilo,
sem smrti vrata šel odpret.*

*Vihar odnesel truplo je nemočno
v svet brezčasnosti, teme,
v podzemlju, v Hadu zdaj mu gnije
duša, ki bila je zame vse.*

*Zamahni s koso Smrt prijazna,
poberi, kar pobral ni vrag,
posuj pepel obžalovanja
po poljih, morjih in gorah.*

*Iztrgaj iz mene bolečino,
ki duši me, me razjeda in mori,
da vedel bi, kako grozljiva moč je kesanja,
si rekel bi že prej: »Umri, umri, umri!«*

Dolga je pot do sreče

Šnežana je bila iz dneva v dan bolj obupana. Sinovo neznosno strpljenje je tudi njo povleklo na stranski tir, kljub temu pa ni želela, da bi njen sin opazil, da je tudi ona zlomljena. Vztrajno je hodila k njemu na obisk, mu prinašala vesti in pozdrave z jeseniških logov, mu dopovedovala, da ga vsi že močno pogrešajo in da se bodo tako ali drugače sčasoma vse stvari uredile.

Simon je tu pa tam izustil kako besedo, vprašal, kako je z očetom, do ostalih zadev pa je gojil hladno distanco.

Tudi sama je čutila veliko odgovornost za skorajšnjo smrt sina, zato se je odločila, da mora prav ona narediti konec tem nočnim moram. Tako je nekega dne stopila do moža in z njim sestavila bojno strategijo za odpravljanje fantovih strašnih muk.

Ko se je naslednjega dne v Simonovo sobo primajal invalidski voziček, ni na njem sedel nihče drug kot Milan. Močno je objel svojega prvorojenca in ga obsul z vročimi poljubi, ki so svojo čarobno očetovsko toplino uspeli odtaliti površje ledene plošče njegove otopele duše.

»Oči, tako sem te pogrešal!« je zajokal Simon in se prepustil očetovemu objemu.

»Tudi meni si že manjkal,« se mu je sladko nasmehnil Milan.

»Mislil sem že, da si pozabil name. Nič te ni bilo na obisk.«

»Kaj, ko ...«

»Saj ti ni treba obujati preteklih dogodkov. Kar je, je. Preteklosti se ne da priklicati nazaj, sedanjost pa komaj čaka, da jo zaužiješ s polnimi pljuči.«

»Veš, Blaža ni več. Jaz sem kriv, da je umrl. Jaz sem kriv, da nas je moral zapustiti!« je še močneje zahlipal Simon in se dobesedno zaril v očetov objem, solze iz njegovih uvelih oči pa so kar v potokih lile na Milanov pulover.

»Saj dobro veš, da se nisi ti domislil tega snežnega podviga. Blaž je bil bolj navdušen za hojo v zimskih razmerah, ti si samo sledil njegovim idejam.«

»Lahko pa bi preklical izlet, tako kot ga je Tadej,« je bil vztrajen mladenič.

»Če Tadeju ne bi doma zatežili starši, bi se tudi on podal z vama v hribe,« ga je skušal potolažiti oče.

»Le zakaj je moral umreti? – Zakaj ni raje smrt pobrala mene? – Saj tako ali drugače nimam več nobenega pametnega razloga za življenje.«

»Da takih besed ne slišim več iz tvojih mladih ust!« se je skoraj razhudil Milan in z vso močjo, ki jo je premoglo njegovo šibko telo, stresel obupanega otroka. »Ali se ne zavedaš, kakšno veliko srečo si imel?!«

Z velikimi očmi se je zazrl Simonu v obraz in čakal, kako se bo odzval na ploho krepkih besed.

»Blaževi starši so izgubili pravi smisel življenja. Bil je njihov edini otrok. A si lahko sploh predstavljaš, kakšne bolečine doživljajo, potem ko so morali svojega sina položiti v hladno zemljo?! Namesto njega bi lahko v krsti ležal ti. Prav ti!!! – Če praviš, da

želiš umreti, potem umri takoj, v tem trenutku, da ne boš mame spravil prezgodaj v grob. A ne vidiš, kako je že vsa zelena od skrbi zate?!«

Očetove besede so se usedle Simonu na dno srca. Ali res želi umreti? Ali mora zaradi ene same velike napake uničiti sebe in svoje najbližje? Zavedal se je, da ima oče prav, zato mu ni preostalo nič drugega, kot da z molkom prizna svoj poraz.

Iz starega predalnika je vzel papirnati robček, si vanj obrišal solzen obraz, nato pa hlipajoče izjavil: »V svojem kratkem življenju sem storil že kar nekaj grehov, ta je pa v primerjavi s predhodnimi pravi kralj.«

»Ki sedi na svojem prestolu in te bo vedno opominjal nase,« je Milan z resnobnim glasom dopolnil sinovo trditev. »Vedno se mu boš moral ponižno klanjati, tako kot se jaz klanjam železarskemu poveljniku, zaradi katerega moram do konca svojih dni kazen prisilno odsedeti na invalidskem vozičku. – Vidiš, če primerjava najina greha, lahko ugotoviš, da sta si po svoji teži približno enakovredna. Vsak dan obžalujem napako, ki sem jo tistega dne storil v železarni, tebe pa močno skeli srce, ker si bil nehote priča tragični izgubi najboljšega prijatelja. – Oba imava samo dve možnosti. Tehnica nama ponuja na eni strani življenje in ljubezen, na drugi strani pa neskončno obžalovanje s tragičnim koncem v kateri od mestnih gostiln.«

Simon je med očetovo pridigo skušal v sebi najti izgubljene trohice sreče, ki so kakor atomčki neutrudno plavale po njegovem srcu in obupano hlepele po ponovni združitvi. Moral si je priznati, da so Milanove besede iz njegovega srca izbežljale najgloblje skrite fosile optimizma.

»Oči, s tvojimi besedami se popolnoma strinjam, pa vendar ne vem, kako naj se izvlečem iz te velike zagate. Kako naj pogle-

dam Blaževim staršem v oči, ko pa sem v bistvu posredni krivec za Blaževo smrt?!«

Oče ga je spet stisnil k sebi in mu v uho zašepetal: »Veliko prijateljjev imaš, Simon. Samo odpri nam svoje srce in pomoč bo kar sama prišla k tebi. Tudi sošolci te že močno pogrešajo, še posebej Tadej. Vsak dan kliče k nam domov in sprašuje po tebi. Ker si bil te dni bolj slabe volje, smo mu obisk odsvetovali; če bi pa želel, potem ga bomo poklicali in mu rekli, naj te pride obiskat.«

»Kar sam ga bom poklical,« je zamrmral Simon. »Mislim, da bo tako najbolje.«

Milan se je zadovoljno pogladil po brkih, nato pa mu namignil: »No, danes pa te ne morem poslati po cigarete v trafiko, vesel pa bi bil, če bi me pospremil do parka, da bom tam pokadil enega. – Veš, sveži zrak človeka dobesedno napolni z energijo, pa še kakšno simpatično deklico bova lahko srečala na poti.«

»Oči, ti pa si še vedno v puberteti!« se mu je Simon kislo nasmehnil.

»Da, in to v drugi,« mu je v smehu odvrnil Milan.

»Lepote na tem grdem svetu ni nikoli preveč. Dokler samo gledamo, še ne storimo pravega greha. Če pa ugriznemo v prepovedan sad, potem pa se lahko samo skrijemo v najbližji kot in čakamo, kdaj nas bo naša ljuba ženkica pričela poditi po stanovanju z metlo.«

Oba sta prasnila v glasen krohot, pridružili pa so se jima še ostali pacienti sobe številka 15.

»Naj ti bo, oči!« je skoraj vzkliknil Simon. Čas je za vrnitev med žive.

Poklical je medicinsko sestro in jo prosil za pomoč pri oblačenju bunde, nato pa sta z očetom odpekotala na kratko čikpavzo.

Dan za spremembe ali kam bom zakopal svojo bojno sekiro

Dan se je počasi prevesil v noč in ko se je Simon zvečer počasi prepuščal prijetnemu objemu sanj, si je moral priznati, da življenje le ni tako črno, kot se mu je še pred nekaj urami zdelo. S svojimi sedemnajstimi popisanimi listi dosjeja je pravzaprav komaj pričel uživati vse čare življenja. Škoda; res škoda bi bilo, da bi svojo belo usodo zaradi trenutka slabosti prepustil črnilu smrti.

Pred očmi se mu je pojavila tudi podoba neznane mlade pacientke, ki se je tistega popoldneva vztrajno sprehajala mimo njegove sobe in oprezala za nekom. – Za kom neki?! Vsi njegovi sostanovalci so nosili najmanj štiri križe, zato je bil po vsej verjetnosti njena tarča prav on – potencialni samomorilec.

S hodnika je v sobo zavela prijetna glasba. Zaslišal je tudi nežen glas napovedovalke, ki je svojo bitjo poslušalce skušala popeljati k nočnemu počitku. – »Hvala ji; res hvala,« si je mislil.

Simonove veke so postajale čedalje težje, utrujeno telo pa je kar vzcvetelo ob misli na prijeten počitek.

»Jutri je nov dan – dan sprememb,« si je obljubil Simon. »Jutri pride k meni Tadej; prosil sem ga za šolske zvezke, da pričnem prepisovati učno snov in se pripravljati na ponovni šolski

zagon. Bog ve, kakšne muke prestaja v tem trenutku on?! Verjetno tudi njemu ni vseeno.«

»Zbudi se, stari! Saj si pravi zaspanec!« ga je iz sveta sanj na površje budnosti zvelkel znani glas. Počasi je odprl oči in se ob pogledu na svojega obiskovalca zelo začudil.

»Kaj pa ti tukaj?! In prav ob tej uri?! Kaj?«

»Saj veš, da sem se včeraj, ko sem zaslišal tvoj glas, odločil, da te že navsezgodaj počastim z obiskom,« se mu je nasmehnil prijatelj. »Zate bi poletel celo na Luno ali na Mars, samo da bi te dobil še živega in zdravega.«

»Živega že,« ga je Simon mrko pogledal, »moje psihično zdravje pa ni ravno na vrhuncu.«

»Kaj pa govoriš?! – Saj sem jaz prav toliko kriv kot si ti,« je z vso odločnostjo, kar jo je v tistem hipu premogel, siknil proti kolegu. »Tudi mene grozno peče vest, ne samo tebe.«

»Ti si vsaj ostal doma in se ti ni treba valjati v teh pokrpanih bolniških rjuhah,« mu je otožno odvrnil Simon.

Simon je bil še prešibek za kreganje, zato se s Tadejem raje ni spuščal v debato, kdo je bolj ali manj kriv za Blaževo smrt. Vesel je bil že zato, ker si je tudi on zaželel njegove bližine.

Tadej se je usedel na rob postelje in se za trenutek predal spominu na preminulega prijatelja, nato pa žalostno dejal: »Bil sem na njegovem pogrebu; vsi sošolci smo bili. – Bal sem se, da me bosta Blaževa starša grdo gledala, vendar sta bila v nasprotju z vsemi pričakovanji nenavadno mirna. Ko sem jima izrekel sožalje, sta me najprej vprašala, kako je s teboj, ali si že pri zavesti. Povedal sem jima, da si imel več zlomov noge in da si moral pod nož. Pa veš, kaj mi je tedaj rekel njegov oče?«

Simon je v strahu pred dodatnimi slabimi novicami plašno skomignil z rameni in čakal na izrek smrtne obsodbe.

Tadej je opazil, da so ga njegove besede vznemirile, zato ga je takoj potolažil, rekoč: »Ne skrbi; nič slabega ni rekel o naju. Prosil me je, naj te lepo pozdravim in naj ti zaželim hitro okrevanje.«

»Samo to?!« je presenečeno vzkliknil Simon. »Nobenih obtožb? Nobenih grdih pogledov?«

»Kaj pa si pričakoval? – Da te bodo obtoževali, ker si se na željo njihovega sina pozimi podal v gore in si sam sebi skoraj zategnil zanko okoli vratu?! – Take ljudi, kot si ti, je treba pomilovati, ne pa jim vzeti še tiste minimalne volje do življenja, ki jim je ostala po taki tragediji. – Veš, kaj je najbolj tragično v tej zgodbi?« je po kratkem intervalu tišine povzel Tadej.

»Najbolj žalostno je že to, da bo naju do konca življenja preganjal občutek slabe vesti.«

»Prav imaš,« se je z izrečenim strinjal Simon. »Že to je dovolj velika kazen za taka naivneža, kot sva midva. – Zdaj pa mi le povej, ali je res, da me že vsi v razredu močno pogrešate? Veš, po eni strani že komaj čakam, da se vrnem med žive; tukaj so tako ali drugače vsi skoraj na pol mrtvi.«

Prijateljca sta se malce razgledala po sobi in ob pogledu na mrke obraze pacientov, s katerimi si je Simon delil sobo, skorajda planila v smeh.

»Prav nič ti ne zavidam,« se je Tadej hudomušno nasmehnil. »Raje prenašam zatežene učitelje, kot pa gledam te žive mrtvece.«

Tadej je iz torbe vzel nekaj zvezkov in jih razgrnil pred prijateljem. »Dragi moj, veliko dela te čaka v prihodnjih tednih. Kmalu bomo pisali poskusno preverjanje, zato se ne smeš kaj preveč obirati. Žalovala bova, ko bova stara in zagrenjena – ZDAJ JE ČAS ZA SPERMEMBO!«

»Vidim, da tvoji hormoni kljub mrzlim zimskim dnevom divjajo sto na uro. Verjetno si jih naučil, da se morajo ravnati po predpisih, drugače bo kaznen previsoka.«

Oba sta se glasno zasmejala, v smehu pa se jima je pridružil tudi najbližji Simonov sostanovalec, ki je ves čas imel ušesa na pecljih, tokrat pa se je le uspel razkriti. Simon in Tadej sta ga karajoče pogledala, on pa se je, meni nič – tebi nič, skušal iz zagate rešiti, rekoč, da je samo sanjal.

Ko sta fanta uvidela, da imajo stene v sobi preveč ušes, sta se prestavila na hodnik in tam v miru dokončala razpravo.

Spet ona

Ker se je Tadej tistega mrzlega dne odločil, da si bo vzel študijski dopust, se mu sploh ni mudilo domov. Opravičilo bo že kod staknil, v najslabšem primeru pa bo za podpis prosil očeta, ki tako ali drugače nikdar ne prebere tovrstnih pisarij, ker je v svojem prostem času preveč zaposlen z gledanjem športa. Ko je na sporedu ta ali ona tekma, se zlekne v naslonjač in se sploh ne zmeni za lajanje domačih dvonožnih in štirinožnih ljubljencev. Takrat je ves svet njegov in takrat ga Tadej še najlaže potegne za nos.

Tako je do vizite ostal pri Simonu in si dodobra ogledal teren. Tudi on je takoj opazil, da se za Simona zanima neka neznanica pacientka, ki se je z nekaj let mlajšo deklico sem ter tja sprehajala po hodniku in buljila vanj.

»Ej, stari, zakaj te pa tista bejba tako čudno gleda? A jo poznaš?« je vprašujoče pogledal prijatelja in v njegovih očeh iskal odgovor na pravkar zastavljeno retorično vprašanje.

»Jaz?! – Da jo poznam?!« se je ta začudil in jo premeril od glave do pet. Prvič jo vidim.«

»Zdi se mi, da nekaj želi od tebe. – Da ji nisi slučajno všeč,« se je pošalil Tadej in radovedno čakal na prijateljev odziv.

»No, puncni razen nekaj manjkajočih kilogramov ne manjka prav nič, vendar povem ti, da v tem trenutku ne čutim prav nobene posebne želje po kakšni intimni zvezi s komer koli.«

»Morda pa bi ti taka zveza pomagala, da bi lažje pozabil na vse gorje, ki si ga pretrpel,« je pametoval Tadej in pogledoval proti mladima neznankama.

»Morda bi, morda ne bi – to je zdaj vprašanje!« je Simon apatično utišal prijatelja, ki ga je želel na vsak način vezati s simpatičnim dekletom.

»Trenutno res nisem razpoložen za taka parčkanja.«

Tadej se ni pustil premagati. Vztrajno je vrtal v kolega, dokler ni ob ponovnem obhodu simpatičnemu dekletu namenil sramežljiv pogled, kar je seveda opazila tudi njena mlajša varovanka, ki se je kakor psiček smukala okoli namišljene lastnice in ji v uho šepetala sladke skrivnosti. – Vse je kazalo, da pa le ima novo oboževalko!

»Kaj sploh počne v bolnišnici? Zakaj je tako bledolična?« je Blaž vprašal Tadeja, misleč da mu bo razkril vse skrivnosti tega veselja.

»Morda je tudi ona imela kakšno nesrečo,« je domneval Tadej.

»Ali pa je pogoltnila škatlico tablet in so jo komaj ohranili pri življenju,« je pametoval Simon.

»Če se je sposobna sprehajati naokrog s tisto malo navihanko, potem ji že ne more biti nič hudega,« jima je šepnila v uho mimoidoč medicinska sestra, ki je slišala njuno detektivsko poizvedovanje.

Ko sta fanta ugotovila, da sta imela skrito poslušalko, sta ostala brez besed.

Tadej se je na hitro poslovil od sošolca in jo mahnil na potep po ljubljanskih ulicah, Simona je pustil v nadaljnjo oskrbo izkušenemu medicinskemu osebju, ki je na veliko začudenje prisotnih in manj prisotnih naslednji dan sprejelo sklep, da bo fant zapustil bolnišnico.

Bližnje srečanje v dvigalu

Nastopila je zadnja nočitev v sobi številka 15. Vsi sostanovalci so že pridno, vsak v svojem tempu, žagali drva, Simonove oči pa se niso in niso mogle zapreti. Preveč je bil vznemirljen. Zato se je odločil, da se odpravi na kratek nočni sprehod po hodniku. Mogoče pa ga bo bolj prijela utrujenost in bo tako lažje prenašal hreščanje sobnih pajdašev. Ni je bilo reči, ki bi jo bolj sovražil, kot smrčanje.

Oblekel si je haljo, se oprl na bergele in poletel skozi blaženo tišino bolniškega koridorja. Ura je bila šele tri četrta na deset, zato se mimoidočim sestram v nočni izmeni, ki so si ravno pripravljale kavico, ni zdelo vredno mladega pacienta odganjati v sobo.

Odšepal je k oknu in se prepustil panoramskemu pogledu na nočno Ljubljano, ki so jo krasile številne utripajoče lučke, ki so človeka kar vabile, da se jim pridruži pri nočnem poplesavanju.

Ko se je po dobrih petnajstih minutah meditiranja nameraval vrniti v sobo, jo je spet zagledal in v grlu se mu je naredil velik cmok. Roke ga niso več ubogale. Moral se je usesti na najbližji stol.

»Spet ONA, pa še punčko ima zraven,« so mu misli kakor splašene ptice švigale sem ter tja in obupano iskale skrivališče, v katero bi skrile tonno zadrege.

Že je mislil vstati in nadaljevati svojo pot, ko mu je drobna spremljevalka simpatičnega dekleta na zanimiv način zaupala, da se njena prijateljica zanima zanj.

»A je to res? Kaj se dogaja z menoj?« se je Simon potihoma spraševal in z očmi iskal oporno točko, na katero bi lahko odložil svojo neznansko sramežljivost.

»Najprej nesreča in totalna žalost, zdaj pa mi srce pravi, da si želi zaljubiti. – Zakaj imam v grlu cmok in zakaj se mi telo tako trese?« je pomislil, ko se je pogovarjal z obema mladenkama. Skrivaj je opazoval dekletove oči, iz katerih so kar švigali plameni ljubezni.

»Pa kako je lepa!« si je mislil in iskal besede, s katerimi bi lahko še zavlekel pogovor z obema nočnima sprehajalkama.

»Čeprav je sramežljiva tako kot ti, se mi dozdeva, da nekaj čuti do tebe,« se je oglasil njegov drugi jaz. »Zato se je neprestano smukala okoli sobe!« ga je razsvetlilo in za trenutek je ostal brez besed.

Ker se je zbal, da bi dekleti razkrili njegove misli, je pogovor speljal na druga pota.

»Nekaj zanimivega je na njej, nekaj, česar si ne znam razložiti,« je ves čas odmevalo v njegovi glavi. »Vse, vse mi je všeč na njej. – Njene oči, ki kljub boleznim izžarevajo signale zaljubljenosti in neizmerne želje po sreči, pa njeni negovani bujni lasje, ki kar vabijo, da svoj obraz zariješ vanje, pa nežen glas in toplina stiska roke. Kdo si ti, ki mi ne pustiš žalovati? Kdo si ti, ki si prebudila moja zavrta čustva? – Ali si mogoče vila, ki me bo s seboj odpeljala v prečudovit svet pravljic, kjer je vse idealno in brez napak, ali pa si volk v obleki jagenjčka, ki komaj čaka, da bo požrl prvo žrtev, ki mu bo prekrižala pot?«

Začutil je, da se je nekaj v njem spremenilo, vendar še ni imel dovolj moči, da bi se s tem zmozel spopasti. Spomin na Blaža je bil močnejši.

Po uspešni identifikaciji sta se obe nočni sprehajalki zadovoljno podali v svoj brlog, osuplemu Simonu pa je medicinski brat, ki se je ravno v tistem hipu prikazal izza vogala, moral pomagati, da se je privlekel do sobe.

Misel na nepričakovano srečanje z Irino mu celo noč ni pustila spati. Taka ljubezenska sanjarjenja niso bila v njegovi navadi. Kakšna bežna avantura z nedolžnim držanjem za rokice in skrivanjem za vogalom domače hiše – to je bilo vse, kar si je Simon do tedaj pravzaprav sploh drznil početi s svojimi izbrankami. Že sama misel na težave, ki jih lahko sproži nezaščiten spolni odnos, je vse najstnikove grešne misli odgnala daleč stran od srca, v deželo večernih sanjarij ob TV-zaslону.

Tokrat pa se je le pojavilo dekle, ki je s skrivnostnim, a vztrajnim oprezanjem znalo iz zaprašenih soban njegovega žalostnega srca izbežljati vse čustvene niti in jih povezati v močno vrv ljubezni. Tokrat je končno začutil, kako se v njem razrašča želja po tem, da bi ljubil in bil ljubljen in prav sanjarjenje o iskreni ljubezni, ki bi ga očistila zlih misli in ga navdahnila z novo močjo, je mlademu pacientu vlivala novega poguma pri premagovanju vseh barikad krute realnosti.

Vzel je beležko in vanjo zapisal misli, ki so bile za razliko od prejšnjih, iz katerih je zevala globoka otožnost, veliko bolj rožnate, v njih pa so namesto črnih vešč letali veliki beli metulji, ki so po nebu risali sledove ljubezni. Začutil je, da so v njegovem srcu, ki je bilo še do nedavna prekrito z debelo plastjo snega in ledu, na plan že pokukali prvi zvončki, ki so oznanjali prihod pomladi.

Odhodi - prihodi

Ko je Simon zapuščal bolniške prostore, mu podoba suhljatega dekleta kar ni hotela izginiti izpred oči. Njena božanska pojava se je krepko vtisnila v njegovo bit.

»Zakaj sem se moral zaljubiti ravno zdaj, ko mi je umrl prijatelj?« se je spraševal v mislih in neprestano pogledoval proti mogočni stavbi, ki se je bahala med betonskimi kolegi. »To ni prav! Namesto, da se kesam in opraviim svojo pokoro, se brezglavo prepuščam svojim najstniškim fantazijam. Hvala Bogu, da grem domov!«

Misel na ujeto kraljično mu ni dala miru. Še enkrat se je ozrl proti bolnišnici in na balkonu zagledal drobno postavo, ki mu je pomahala v slovo. Bila je ona – princeska njegovih sanj, najlepša roža na gorskem travniku, zelena oaza sredi peščene puščave.

Simonovo telo so ponovno preplavila sladka čustva in njegov obraz je kar zažarel od sreče, ki se je na vsak način želela pretihotapiti na plan, da bi s čarobno močjo iz njegovega obličja izbrisala vse brazde žalosti.

»Kaj pa se dogaja s teboj, Simon?« ga je iz prijetnega sanjarjenja zbudil materin glas. »Le kaj se tako obiraš? Parkirnina je

draga, tvoj frajerski bratranec Matevž pa tako nestrpen, ko je treba koga čakati. Verjetno se mu mudi na kakšen zmenek. Bog ve, katera se je nazadnje ujela v njegovo ljubezensko mrežo?! Upam, da bo nekega dne našel tako žensko, ki mu bo dala vetra.«

»Mu prala, likala,« se je pošalil Simon.

»In ga vrtela okoli mezinca,« je še pristavila Snežana in pomahala proti mlademu taksistu, ki se je opazno nervozen že prijemal za glavo.

»Mislim, da je res skrajni čas, da se umiri,« se je s sogovornico strinjal Simon. Saj ima že triindvajset let, pa ženske menjava kot spodnje hlače. Lahko bi mu rekli gorenjski Casanova.«

»Ko smo že pri sonarodnjakih,« je v smehu nadaljevala Snežana, »sine, a veš, zakaj ima buldog potlačen gobec?«

»Buldog?« jo je vprašujoče pogledal najstnik. »Niti sanja se mi ne.«

»Zato, ker ga ima Gorenjec zaprtega v hiši, hrani pa ga tako, da mu pred oknom maha z velikim kosom mesa. Pes se zaletava v okno in si tako preša svoj ksiht.«

Simona materin vic ni spravil v boljšo voljo, kar je sopotnica takoj opazila.

»Kaj pa je s teboj, sine? Zakaj si tako žalosten?« ga je previdno vprašala in čakala na odgovor. »A je kriva tista Ljubljankanka?«

Simon je mami pokimal, vendar o svojem čustvenem razpoloženju v tistem trenutku ni želel dajati izjav.

»Saj imava njeno telefonsko številko,« ga je skušala potolažiti Snežana. »Če si boš zaželel pogovora z njo, jo lahko pokličeš na mobi in se zmeniš za kakšno pijačo. – Danes pa res ni problem usesti se na vlak ali pa avtobus in se dobiti nekje na sredi poti. – Kaj misliš?«

Simon je skomignil z rameni in polglasno zamomljal: »Mogoče. Mogoče pa se bom nekoč le opogumil in jo poklical. Bomo še videli.«

»Pohitita, no!« je bil Matevž že pošteno nestrpen. »S Tanjo sem zmenjen ob enih, vidva pa se obirata kot dve stari babi.«

»S Tanjo?« se je naredila začudeno Snežana. »Kdo pa je to? A jo poznam?«

»Teta, si pa res radovedna!« jo je v smehu okaral najstarejši nečak, študent Pedagoške fakultete.

»Tanja je moja sošolka. Zmenjena sva, da bova skupaj napisala referat o motivaciji učencev v osnovni šoli. Kaj pa sta si vidva mislila, da je?«

Snežano je nečakov nepričakovani besedni udar spravil v zadrego, zato Simonu ni preostalo drugega, kot da sam izvede prosti met, rekoč: »Sklepala sva, da je tvoja bejba, pa sva se krepko uštel. Oprosti nama, če sva bila predrzna.«

»Nič hudega, stari. Nikdar ne veš, kaj se rodi iz prijateljstva. Zdaj pa le zalavfajmo motor, da ne bomo pozni.«

Matevž in Snežana sta Simonu pomagala zlesti v katrco, nato pa so se vsi trije odpeljali proti Gorenjski.

Simon je med vožnjo zamišljeno opazoval pokrajino, odeto v deviško bela oblačila in si pred oči znova skušal priklicati prijateljstvo.

Le kod se potika Blaž? Bog ve, ali je bila njegova smrt neboleča? Zakaj se človek ne more izogniti tej zahrbtni starki s koso, ki pri svojem delu ne dela razlik med bogatimi in revnimi? Svet onkraj tunela je za vse smrtnike enak, le posmrtno življenje se glede na storjene grehe razlikuje.

V tistem hipu se je spomnil na besede enega od duhovnikov na Gorenjskem, ki je med pridigo rekel, da Bog vse odpusti.

»Ali bom moral večno prenašati breme svojega nepremišljenega početja? Ali bom kdaj lahko spet srečen, kot sem bil še pred nekaj tedni? – Samo On ve, kdaj bo znova prišel tisti dan, ko mi ne bo treba več bítí te hude bitke z očitki. – Potem pa je tu še Ona – fatalna ženska, ki ji je uspelo predreti moj ledeni oklep in v meni zanetiti ogenj neobvladljivih čustev, ki me sedaj žgejo in mi ne pustijo lebdeti v vesolju neizmerne žalosti. – Kaj pa, če je Ona ključ do moje sreče, ki sem jo izgubil tistega dne?«

Po dobri uri dirkanja ju je Matevž odložil pred blokom in se znova podal v lov za dekleti.

»Še dobro, da smo srečno prispeli do doma,« je z olajšanjem vzdihnila Snežana in si obrisala potno čelo. »Od vsega hudega sem se prav spotila. Ta naš Matevž pa sploh ne pozna znaka omejitev hitrosti. Prav čudim se, da se naokoli prevaža še v enem kosu. S takim tempom vožnje sopotnike vede ali nevede spravlja v nevarnost. Nič čudnega, da je imel že toliko deklet.«

»Kakšno zvezo pa imajo punce z njegovim načinom vožnje?« je zanimalo Simona.

»Ko se usedejo v avto in ko naš Matevžek požene v dir svojega štirikolesnega konjička, se jim med vožnjo želodec iz trebušne votline preseli v usta. Le predstavljaš si, kako vreščijo nanj, ker jih je po vsej verjetnosti med vožnjo s tvojim bratrancem smrtno strah.«

»Mami, a ti veš, da je nekaterim bejbam hitra vožnja celo v velik užitek in da se kar topijo ob smrtonosnem divjanju semtertja,« je pripomnil Simon in še dodal: »Svet se spreminja, mi pa z njim. Danes je na svetu veliko takih ali drugačnih čudakov. Nekateri si še iz bajte ne upajo pomoliti svojega nosu, drugi pa komaj čakajo, da se pokaže kakšna nevarnost, da se ji lahko smejejo v brk.«

»S tvojimi besedami se popolnoma strinjam, ne morem pa razumeti, kaj vidijo ljudje na hitrosti. Dokler je tvoj oče še vozil fičaka, sem prav uživala v vožnji. On je bil pravi šofer in mehanik. Ne morem pozabiti, kako je skrbel za svoj avtomobilček. Vsak dan ga je loščil in bog ne daj, da je kdo vanj stopil z umazanimi čevlji. Verjemi mi, takrat pa Milan ni poznal milosti. V garažo je odšel po krpo in jo nič hudega slutečemu prestopniku stisnil v roke, rekoč: »Če si mi ga umazal, pa ga še očisti.« Tako so se ljudje sčasoma navadili, da je Milanov »fičko« zglede snažnosti in da je njegov lastnik pri svojih odločitvah neizprosno dosleden.«

»Ja, naš oči me še dandanes pobara, kje je končala njegova druga največja ljubezen,« je pristavil Simon. »Verjetno že sameva na kateri od slovenskih deponij in čaka na svoj žalosten konec.«

»Da, to so bili res zlati časi,« se je raznežila Snežana. »Takrat je bil Milan še zdrav.«

Simon in Snežana sta se medtem povzpela po stopnicah, pritisnila na zvonec in počakala, da jima Gašper odpre. Ni treba posebej poudarjati, kako je bil malček vesel, ko je zagledal starejšega brata! Takoj se je pohvalil, da je v čast njegovega prihoda pospravil njuno sobo in se preizkusil v samostojni peki palačink.

Prišla je s svojo izjavo precej presenetil. Palačinke so bile sicer bolj maksu debelin, vendar ker se podarjenemu konju ne sme gledati v zobe, sta se sestradana popotnika prepustila sladkim užitek.

»Ta dan mi bo še dolgo ostal v spominu,« je z zanosom vzkljnila Snežana. »Škoda je le, da ni z nami Milana.«

Gašper mame ni rad videl žalostne, zato se je na vsak način skušal domisliti primerne rešitve. Mamica je v zadnjih nekaj letih preveč trpela, zato je bil popolnoma prepričan, da si zasluži

uživanje brezmadežne sreče – take, ki je stkana iz najlepših niti doživetih trenutkov.

Čeprav je bil le otrok, je tudi že okusil sad grenkobe krutega sveta, vendar tega ni želel pokazati. Po kratkem premisleku je veselo vzkliknil: »Kaj pa, če bi prosili sosedovo Marjeto, da nam pripelje atija domov? Ravno danes dela do dveh, pa še naša sosedka je in ji to ne bo odveč.«

Snežana je ob tej izvirni domisljici ostala brez besed.

»Mami, kaj pa je s teboj?« jo je veselo vprašal Simon. »A nisi vedela, da imamo v hiši pravega malega Einsteina? Najprej se je dokazal s svojimi kuharskimi sposobnostmi; mogoče bo postal drugi Jamie Olivier,« je še vmes pripomnil, »nato pa še z intelektualnimi potenciali. – Mislim, da bi bilo prav, da bi oči to popoldne preživel z nami, kajne mami?«

Snežana se je popolnoma raznežila. V hipu so z njenega obraza izginile vse gube, ki jih je rodilo trpljenje, in njene oči so dobile prav poseben sijaj, tak, kakršnega imajo le ljudje, ki se jim je uresničila največja želja. V roke je vzela telefon, odvrtila nekaj cifer in se dogovorila za prevoz.

Tistega lepega zimskega popoldneva se je čas ustavil in še sonce je sijalo drugače. S šibkimi žarki je Železnikovi družini razsvetlilo dom, kjer je staro in mlado proslavljalo ponovno rojstvo svojega člana.

Kdor dela, ne greši

Dnevi v domači oskrbi so hitro minevali, saj se je na Simonovi pisalni mizi nabral kup fotokopiranih listov šolskih novotarij, skozi katere se je moral bodisi sam bodisi s pomočjo prijaznih sošolcev pregristi in jih varno shraniti v možganske predale. Danes matematika, jutri slovenščina, naslednji dan strokovni predmeti. Dela je bilo na pretek in če je hotel uspešno opraviti poklicno maturo, se ni smel preveč obirati.

»Hvala Bogu, da ga je šola popolnoma okupirala,« si je velikokrat sama pri sebi mislila Snežana, ko je prvorojencu v sobo nesla obložene kruhke. »Tako vsaj nima časa za črne misli, pa še dolgčas mu ni.«

Ko se je Simonovo zdravstveno stanje toliko izboljšalo, da se je lažje gibal, je ponovno pričel obiskovati pouk, prijavil pa se je tudi na tečaj prve pomoči, saj se je odločil opravljati vozniški izpit. Življenje se mu je počasi začelo vračati v ustaljene tirnice, za kar so imeli velike zasluge tako sorodniki kot tudi sošolci in učitelji elektro šole. – Nič nepotrebnih vprašanj, nič pikrih komentarjev, samo tople besede, v katerih je bila skrita sled sočustvovanja s preteklimi dogodki. Celo sam gospod

ravnatelj, slavni Fikus, mu je v imenu oddelčnega učiteljskega zbora ponudil dodatno strokovno pomoč, da zapolni vrzeli v znanju.

Dobre ocene v redovalnici so zgovorno pričale, da se dijak počasi postavlja na noge, vendar so ga še naprej vsi imeli pod budnim nazorom. Šolski svetovalni delavec je sošolce in učitelje opozoril na morebitne posttravmatske motnje, ki se lahko nena doma pojavijo, zato so se morali še toliko bolj truditi, da ga ne bi vznemirjali po nepotrebem.

Tudi Tadej se je precej spremenil. Čeprav on sam ni utrpel fizičnih posledic gorske nesreče, ga je smrt najboljšega prijatelja za vedno zaznamovala. Michaela Jacksona je zamenjal za tehno in tudi s svojimi kodri ni imel več toliko opravka, saj si je dal lase postriči na kratko. Celo do učiteljev ni bil več tako zajedljiv. Obljubil si je, da bo v spomin na Blaža izdelal letnik in se tudi on vpisal na fakulteto. Skoraj vsak dan se je oglasil pri Simonu in z njim koval načrte za študentsko življenje. Ko jima je sicer natrpan urnik dopuščal, sta se odpravila v kino ali pa proste urice preživljala v bazenu in opazovala pokrajino, ki se je odločila počasi sleči svoja zimska ogrinjala.

Kmalu je nastopila pomlad, čas zadnjih preizkusov znanja in dolgo pričakovane poklicne mature, ki je s točkami odločala o nadaljnji usodi znanja željnih najstnikov. Dijaki zaključnih letnikov so za nekaj dni zapustili šolske klopi, da bi si v domačem zavetju pridobili še nekaj potrebnega znanja, nato je sledil finalni met, katerega so že vsi nestrpnno pričakovali.

Ko je Simon odpiral izpitne pole, se mu je srce kar smejalo. Čeprav je v četrtem letniku od pouka izostal za dober mesec dni, je vse manjkajoče znanje uspešno nadoknadil, kar se je tudi

kasneje pokazalo na zglednih ocenah, ki so se bohotile v maturitetnem izkazu. Tudi na elektro faks je bil sprejet.

»To sem naredil zate, Blaž,« je na podelitvi potrdil o opravljeni poklicni maturi zašepetal svojemu nevidnemu prijatelju. »Ti si mi vlil novih moči, da sem se tako dobro odrezal na maturi. Ti boš poslej moj življenjski ideal, moje stalno vodilo na strmi poti k začrtanim ciljem.«

Dober dan, počitnice, adijo ljubezen

Nastopilo je dolgo, brezskrbno poletje, ki ga je Simon nameraval preživeti kar se da aktivno. S prihranki je od bratranca odkupil katrco.

Medtem je v prvem poskusu opravil vozniški izpit. Po razglašeni rezultatih mature sta se s Tadejem odpravila v lucijski kamp, kjer sta nameravala preživeti dva tedna zasluženega dopusta v družbi novih prijateljev in prijateljic. S seboj sta vzela tudi kolesi, saj nista bila tiste sorte ljudi, ki bi se po cele dneve prazila na plaži in si na vsak način trudila pridobiti na tone rjave barve. Zdrav duh v zdravem telesu, kakšen pir včasih ne škodi, vendar ne v prevelikih količinah, zato sta si pripravila natančen načrt jutranjih kolesarskih izletov.

Bivala sta v šotoru za dve osebi, ki ga je Simon dobil v dar od očeta, obedovala pa sta po taborniško. S seboj sta imela raženj, na katerega sta zmetala vse, kar jima je dijaški žep dopuščal. Zjutraj sta si mašila luknje v krulečih želodcih s sendviči, zvečer pa so se na plastičnih krožnikih bohotile pečene hrenovke, tu pa tam kakšen čevapčič in ražnjič in veliko, veliko zelenjave, ki se jo je po ugodni ceni dalo kupiti na tamkajšnjih stojnicah.

Dobra družba in prijetna mediteranska klima sta na oba izletnika dobro vplivali, še najbolj pa na Simona, ki ga je v nekaj zadnjih tednih šolsko delo tako prevzelo, da je cele dneve preždel za računalnikom in knjigami ter utrjeval pridobljeno znanje.

»Zdaj je nastopil čas za brezmejno uživanje in pridobivanje novih poznanstev, še posebej tistih ženskega spola!« je ob njunem slavnem odhodu veselo vzkliknil Tadej, ki je bil tistega dne zaradi predpotovalne mrzlice prav na trnih.

Simon se je popolnoma strinjal z njim, le tista preprosta, a za moškega vendarle pomembna beseda – ŽENSKA je v njem prebudila skrito strast, ki ji do tistega dne ni pustil izbruhniti na dan.

»Bog ve, kaj je s tisto suhljato punco prijetnega videza, ki me je tako gledala v bolnišnici?« Spomnil se je, da ima nekje shranjeno njeno telefonsko številko. »Pomisli,« si je rekel sam pri sebi, »lahko bi jo kaj poklical, pa si za to nisem vzel časa. – Le kaj počne v tem trenutku? – Verjetno misli, da sem nanjo pozabil. Verjetno se tudi ona kje zabava s prijateljicami. – S prijateljicami?! – Morda pa že ima fanta in me je že zdavnaj izbrisala iz svojih misli. – Le kako sem lahko bil tak trap?«

Ker ni želel, da ga Tadej zaloti pri njegovih čustvenih razglabljanjih, si je obljubil, da jo bo poklical po vrnitvi domov.

Počitnice na morju so po mnenju obeh dopustnikov presegle vsa pričakovanja. Sonce, morje in prečudovita dekleta so vse, kar potrebuje povprečni maturant, da se z dopusta vrne čil in poln energije za nadaljnje žuriranje.

Ker za hrano in pijačo nista zapravila veliko, sta si lahko privoščila še kratek izlet s Subaquatikom – ladjo, ki potnike popelje po Piranskem in Strunjanskem zalivu ter jim s prozornim dnom omogoči vpogled v življenje na morskem dnu.

V spominu jima je ostala tudi velika porcija sladoleda v enem od portoroških lokalov in številne odigrane partije bilijarda v tamkajšnji igralnici.

Spoznala sta veliko tipov iz vseh koncev in krajev, ki so jima prijazno ponujali svojo družbo in vse, kar sodi k njej. Tadej se je celo preizkusil v vlogi strastnega pivca vodke z džusom, vendar ga je hud maček naslednjega dne prepričal, da se bo tovrstnemu početju zaradi hudih glavobolov in klicanja jelenov v prihodnje raje izogibal. Simon se je ob njegovem tarnanju nad slabim počutjem takrat samo kislo nasmihal, rekoč: »Sam si pil, pa še sam nosi posledice za svoja nepremišljena dejanja!«

Ker sta bila tako Simon kot Tadej dokaj čedna fanta, ni potrebno posebej poudarjati, da ju je na počitnicah zalezovala cela gora deklet, željnih poletnih avantur. Okoli njunega šotora so se smukale kot mačke okoli vrele kaše in tiste bolj pogumne so si drznile celo jasno izraziti svoje želje in zahteve.

Tadeju je bilo ljubezensko dvorjenje v veliko čast, vendar med vsemi zapeljivimi pogledi ni našel takega, ki bi vzbudil skrita čustva v njem, zato je le tu pa tam kateri od njih ukradel kakšen poljubček, nato pa jih na čim bolj neboleč način odgnal s svojega osebne teritorija. Glede ljubezni sta bila tako Tadej kot Simon bolj ali manj enotnega mnenja. Treba je nekaj čutiti do izbranke, ne pa jo imeti zgolj za eno od cifr na spisku nedolžnih žrtev, le da se je Tadej včasih spozabil in je kakšnemu dekletu nehote strl srce.

Simon se je spretno izogibal vsakemu intimnemu stiku s predstavnicami šibkejšega spola, ker je v sebi gojil skrito upanje, da bo svojo oboževalko iz bolnišnice še srečal in da se bosta morda nekoč spoprijateljila. Svoje občutke in razmišljanja je še naprej razkrival v zvezku pesmi, ki ga je skrbno skrival pred ra-

dovednimi očmi okolice. Še vedno ni povsem okreval po hudi nesreči v gorah. Ni utrpel samo fizičnih poškodb, ki so se še kazale v zaceljeni brazgotini na nogi, tudi njegova duša je bila še izjemno ranljiva, zato se ni upal izzivati usode. Raje je bil zasidran v svojem varnem pristanu in se je izogibal morebitnim čustvenim nevihtam.

Že misel na Irino je bila zanj zelo boleča, vendar mu je instinkt pravil, da je ONA tista oseba, za katero bi bilo vredno premikati gore trdno zazidanih idealov, ki so se z leti razrasli v globini njegovega občutljivega srca.

Ko sta se s Tadejem vrnila domov, je takoj izkoristil trenutek samote. Gašperja in mame namreč ni bilo doma. Poiskal je listič, na katerega je njegova mama pred meseci zapisala Irinino telefonsko številko. Roke so se mu tresle, ko je segel po mobilnelu in vanj odtipkal ustrezno kombinacijo cifer ter čakal, da se mu kdo oglasi.

Zazvonilo je prvič, zazvonilo je še drugič, tretjič in desetič, vendar je tistega dne ostal praznih rok.

»Nikogar ni doma,« si je mislil in iskal vse možne razloge za to, da je telefon zvonil v prazno.

»Morda je odšla na počitnice, morda je na obisku pri katerem od sorodnikov ali pa je v službi in nima telefona pri sebi. Poklical jo bom znova, malo kasneje, če bom še sam.«

V dneh, ki so sledili, je Simon še nekajkrat odtipkal enako zaporedje števk, vendar zaman. Ko je že skoraj obupal, je v slušalki le zaslišal deklinški glas, ki pa ni poznal nobenega Simona z Jesenic in se mu ni niti sanjalo o kakšnem srečanju v bolniških prostorih.

»Želel sem le govoriti z Irino,« se je končno le opogumil.

»A si to ti?« je jecljaje zdrdral v slušalko.

»Irine trenutno ni doma,« mu je skoraj zatulilo v uho.

»Kdaj pa se vrne?« je zanimalo Simona.

»Irina je odpotovala v tujino. Ne vem, kdaj pride domov,« je končal z debato dekliniški glasek. Izrekel je svoj oster adijo in meni nič, tebi nič prekinil zvezo.

Simona so deklinšine osorne besede zelo presenetile. Ni bil navajen take komunikacije s sogovorniki. Nekoliko užaljen je odšel je v kopalnico, kjer se je nekaj minut opazoval v ogledalu.

»Kdo si, Simon? Ali sploh imaš pravico ljubiti? Kaj je sploh prava ljubezen? Ali mi je usojeno spoznati nekoga, ki me bo sprejel takega, kot sem? – Mogoče pa je to božja kazen. Bom pač še naprej sameval in odplačeval svoje grehe.«

Simonova največja bojazen je bila, da bo znova zapadel v depresijo.

Koliko noči je prejokal v svoji sobi, ne da bi komu to sploh omenil. Izgubljeno vero je našel v knjigah, ki pa so bile v tistem hipu nepotrebne, ker so uspešno opravile svoje poslanstvo. Moral je najti nekaj novega, nekaj, kar mu bo nova svetla točka v tem črnem svetu.

Tisto noč se mu je pred očmi pojavil Blaž, ki mu je na vsak način želel nekaj povedati, a ker je bil tako daleč, je do Simonovega ušesa pricurjalo le nerazločno šepetanje, ki je nežno pomirjalo razdražene živčne končiče v fantovih možganih.

Ko se je naslednje jutro zbudil, je začutil, da je v sebi zbral dovolj poguma, da se prvič odpravi na Blažev grob. Oblekel se je in odšel v kuhinjo, kjer sta z mamo skupaj zajtrkovala.

»Mami, danes grem k njemu,« so se njegove misli prelevile v glasovno podobo.

»K njemu?!« se je začudila Snežana. »A k Tadeju?« je ženica skušala razbrati sinove namere.

»Ne k Tadeju. – K Blažu grem, na grob.«

»Le pojdi, le pojdi,« mu je mirno odvrnila mama in čakala na njegov odziv. »Pa še kakšno svečko mu lahko kupiš.«

Iz denarnice je vzela bankovec za deset evrov in mu šepnila v uho: »Privošči si še kakšno kepico sladoleda v slaščičarni, da si boš posladkal dan.«

Simon je plašno segel po ponujenem bankovcu in materi prikimal v znak zahvale. »Spotoma se bom ustavil še pri stricu Ivanu. Mogoče bo imel kakšno delo zame, da te ne bom vedno prosjačil za denar. Dovolj sem že star, da začnem sam skrbeti zase.«

»Opažam, da moj sinek odrašča!« se je razveselila Snežana in ga potrepljala po skuštranih laseh.

»Mami, frizuro mi boš pokvarila,« se je skoraj razhudil Simon. »Ti se sploh ne zavedaš, koliko truda sem vložil v pričesko in koliko gela sem porabil, da mi lasje stojijo tako, kot hočem!«

»Vi mladi ste res hecni,« se mu je iz srca nasmejala mama. »Včasih so bile moderne bolj polizane frizure, drugič izrecno topirane naglavne kreacije, danes pa ...«

»Saj sama dobro veš, da je danes vse drugače,« ji je Simon veselo odvrnil. »Danes smo v drugi državi z drugo denarno enoto, po cestah se premikajo gore najsodobnejše pločevine, ki s svojimi izpušnimi plini zastrupljajo Zemljino ozračje. Ko pa smo že pri mladini enaindvajsetega stoletja, si lahko vesela, da je tvoj sin popolnoma normalen najstnik, ki se ne omamlja s poživili in ne goji izkoriščevalskega odnosa do svojih staršev.«

»V tem se s teboj popolnoma strinjam,« mu je hvaležno odvrnila Snežana. »Imam kar nekaj prijateljic, ki so dobesedno obupale nad potomci. Cigarete, take ali onake droge, da ne omenim nočnega pijančevanja po jeseniških barih. Potem pa še

obiski policistov in kazni za storjene prekrške. Velikokrat molim za vaju, Simon. Ne bi vaju želela izgubiti.«

Simon je v materinih očeh ugledal odsev strahu, ki je nakazoval neizmerno ljubezen do obeh potomcev. Tudi on se je zavedal, da ima neznansko dobro mamo – da je to ženska, ki bi dala vse, da bi ga ubranila pred vsem hudim na tem svetu. Veliko je prejkala in pretrpela že zaradi očetove delovne nesreče, zato je ni hotel še dodatno obremenjevati z vragolijami. – Nimajo vsi mladi take sreče – takih razumevajočih staršev.

»Ne skrbi, mama. Z mano je vse v redu,« jo je skušal pomiriti. »Samo malo sem živčen, ker grem prvič na njegov grob.«

»Pa boš ga znal najti?« je zanimalo mamo.

»Tadej mi je tako dobro opisal njegovo lokacijo, da bi ga še miže našel. Nahaja se blizu groba našega dedija.«

»Oh, potem pa to ne bo trd oreh!« se je razveselila Snežana.

»Kaj ko bi še dediju in babici odnesel eno svečko na grob? S tem bi ubil kar dve muhi na en mah.«

Simon se je strinjal s predlogom. Snežana mu je v roke stisnila še nekaj kovancev, rekoč: »Kar ti bo ostalo, pa porabi za pico.« Zahvalil se ji je za denar in se odpravil proti pokopališču.

Ponovno srečanje z Blažem

Na vhodu pokopališča, zadnjega zavetja številnih lučk človeških duš, ki so v vsakem primeru prezgodaj dogorele, se je bohotal velik zastarel napis z nerazumljivo vsebino.

»Koliko solz je preteklo tu, koliko izrekov sožalja je bilo izgovorjenih v mrliških vežicah, ki sta stali tik ob vhodu v večno počivališče,« je pomislil Simon, ko je počasi stopal po lično urejeni peščeni poti, ki je vodila med grobovi različnih velikosti in sestav. Pozorno je prebiral napise na kamnitih spomenikih in se tu in tam zazrl v sliko pokojnika ter v mislih skušal razvozlati vzrok njegove smrti. Po njegovi glavi so se kakor preplašene ptice pričela poditi bivanjska vprašanja.

»Kaj se zgodi s človekom, ko odbije njegova zadnja ura? Ali nam je res usojeno, da bo od nas po smrti ostalo le kup zgloodanih kosti, ki jih bodo naši zanamci razstavljali v muzejih in iz njih delali cele študije?« Spomnil se je verzov znane glasbene skupine s primorskega konca Slovenije, ki veselo prepeva, da je smisel življenja v ležanju na travi z možgani na off in s čivavo na straži ...

»A je prav, da se ves čas ukvarjamo s preteklostjo, življenje pa medtem tiho teče mimo nas? Zakaj smo ljudje tako zapletena bitja?«

Na enem od spomenikov je ugledal sliko dečka, starega pet let, ki je že dobrih trinajst let spokojno užival svoj večni mir.

»Danes, ravno na današnji dan, bi dopolnil osemnajst let,« je zmrazilo Simona, zato je pospešil svoj korak proti zadanemu cilju.

»Kaj vse je zamudil, česa ni uspel doživeti! – Bog ve, kako je bilo pri srcu njegovim staršem? – Verjetno jim je še dandanes hudo, ko se spomnijo na mladega pokojnika. Za mater je zagotovo največja nesreča prav izguba lastnega otroka.«

Ko je prispel do groba svojih starih staršev, se je spomnil lepih trenutkov, ki jih je preživel v njuni družbi na gorski kmetiji, kamor so s starši zahajali ob koncu tedna. Življenje na kmetih je bilo naporno, vendar je človeku prineslo veliko več osebnega zadovoljstva kot aktualno pehanje za denarjem v brezsrčnem civiliziranem svetu. Hvaležen jima je bil za vse, kar sta dobrega storila zanj, še posebej za to, da sta ob nesreči sina Milana obdržala veliko mero pozitivizma, s katerim sta polnila žalostno srce njune neveste Snežane.

Potem je tudi njiju obiskala starka s koso. Najprej je pod težo prevrnjenega traktorja izdihnil dedi, kmalu zatem pa je zbolela še babi in se mu pridružila v večnem pokoju.

Simon je oba starčka močno pogrešal, še najbolj pa mu je bilo hudo, ker je njuna kmetija odtlej ostala brez delovnih rok in je bila zapisana propadu. Upal je, da bodo nekega dne v hlevih ponovno mukale krave in da bodo pred hišo zopet cvetele najlepše rože na svetu.

Ko se je zdramil iz svojih globokih misli, je iz vrečke vzel svečko in jo prižgal v čast babici in dedku. Nastopil je čas za soočenje s prijateljem.

Počasi se je odpravil k Blaževemu grobu.

Ko je zagledal križ s prijateljevim imenom in priimkom, se je od neznanse bolečine, ki je preplavila njegovo telo, skoraj zgrudil na sosednji grob. Še v zadnjem hipu ga je neka nevidna sila ponovno dvignila nad tla, tako da se je počutil, kot bi pravkar vstal od mrtvih.

»Usoda,« si je mislil. »A je bilo tebi, Blaž, res usojeno umreti ali pa se je tista zlobna smrt le zmotila in je vzela napačno telo? – Kaj praviš, stari? Zakaj si bil to ravno ti in ne jaz?! Verjetno je to res usoda, da si ti v nebesih, mene pa bo do konca življenja hudo pekla vest, ker sem te pustil umreti.«

Počepnil je h grobu in v roke vzel prgišče prsti, ki je prekrivala krsto s prijateljevim truplom. »V prah se povrneš,« so v njegovi glavi odmevale župnikove besede. »V prah se povrneš, v prah se povrneš, ker ti je tako usojeno.«

Prijel se je za glavo in iz nje skušal iztisniti vso to hudo bolečino, ki se je hranila z občutkom njegove krivde in mu ni pustila dihati.

V trenutku se je iz njegovih oči izlila ploha solz, s katerimi je skušal prijatelja obuditi k življenju. V ihti mu je izpovedal vse občutke preteklih mesecev, ki jih je tako skrbno zatrl v kali, a so se te kakor parazit zažrle v dno njegove biti in se nazadnje znova pojavile na površju.

»Jočem zate, Blaž,« je ihtel in močno objemal lesen križ s pozlačenimi črkami, ki so se zajedale v njegovo vsebino.

»Te črke, te črke so velika napaka,« je še močneje zastokal in čakal na potrditev iz onostranstva. Tokrat se je Bog zmotil in vzel napačnega. Strahopetec sem, da se šele sedem mesecev po tvoji smrti upam stopiti na prag tvojega novega domovanja! Sram me je lahko, da se nisem že prej upal soočiti s teboj, Blaž! Kakšen hinavec sem, da sem te tako ignoriral!«

V tistem hipu se je v njegovem srcu nekaj zganilo. Potlačen bes in jeza na samega nase sta se kakor ogromen kamen zvalila v reko človeškega odpuščanja in Simonovo telo je preplavil val plahe spokojnosti. Začutil je prijateljevo bližino, kar mu je zelo dobro delo.

»Prišel si, prišel si k meni,« je zašepetal proti križu in čakal na prijateljev odziv.

»Že v sanjah si mi želel nekaj povedati, pa te nisem razumel. Reci mi, da nisi jezen name. Reci, da mi ne zameriš, ker sem bil sokrivec najine nesreče, da ne bom večni mučenik.«

Zapihala je rahla sapica, ki ga je prijetno božala po mokrem obrazu in Simonu se je za hip zazdelo, da je začutil toplino prijateljeve dlani, ki ga želi na vsak način potolažiti in odrešiti vseh težkih bremen.

»Čutim te, Blaž. Vem, da si ob meni, čeprav neviden, in obljubim ti, da se ti ne bom izneveril. Nikdar ne bom pozabil nate, pa tudi pogosteje bom prišel k tebi, velja?«

Iz vrečke je vzel svečko, jo položil na zrahljano prst in ji vdihnil luč.

»To je zate, prijatelj,« je dejal s tresočim glasom. »Naj gori tebi v spomin.« Pobožal je križ in se hitro odpravil proti domu.

Preostale počitniške dneve je Simon preživel v elektro-ropotarnici strica Ivana, kjer si je služil denar z odkrivanjem slabosti malih in velikih gospodinjskih aparatov. Pri delu je bil zelo natančen, zato se je povpraševanje po njunih storitvah zelo povečalo.

Suhljat možak, ki se je že bližal Abrahamu, s pohvalami sploh ni skoparil. Vsa bližnja in daljna žlahta je izvedela, da je Simon rojen za tovrstna opravila in da mu v življenju ne bo težko. Snežana je ob takih sladkih besedah kar vzcvetela in še Milan, ki ni rad kazal svojih čustev, se je rad pohvalil, rekoč: »To je moj sin, pravi Železnik!«

III. SIMON IN IRINA

Jutri začnem študirat

Poletje se je prevesilo v jesen in nastopil je čas za študij. Prvih nekaj mesecev študentskega življenja je Simon preživel pri mamini ovdoveli teti Faniki v Novih Jaršah, ki si je dodaten zaslužek nabirala z oddajanjem praznih sob študentskemu življu. Sobo je delil s simpatičnim Primorcem, študentom četrtega letnika defektologije, zapriseženim rokerjem in aktivistom v organizaciji Sonček.

S sostanovalcem sta se takoj ujela in prav hudo jima je bilo, ko se je moral Simon izseliti v študentski dom. Neprijazna referentka na upravi mu je dodelila nekadilsko sobo v bloku ena, kjer je po pričevanju starejših stanovskih kolegov v svojih študentskih časih bival celo eden izmed bivših predsednikov Republike Slovenije. – Vsa slava tistim bizgecem, ki imajo čast živeti v stavbi, ki se je navzela intelektualnega duha našega ljubega Prekmurca!

Simonu se je z vstopom v študentarijo precej spremenilo življenje. Novo okolje in nova družba, ogromne količine izpitnega gradiva – vse to je bilo nekaj novega za fanta iz delavske družine, ki so ga domači dobesedno nosili na rokah. Mama, oče in brat

so ostali na Gorenjskem, on pa je bil prisiljen dokončno stopiti v svet odraslih ljudi.

Tudi Tadej je imel nekaj začetniških težav s prilagajanjem novemu načinu bivanja, vendar sta oba prijatelja kar kmalu spoznala vse prednosti študentskega življenja, zato sta se z veseljem predala mladostniškemu vrvežu Ljubljane.

Dnevi na koledarju so se hitro vrstili eden za drugim in kmalu so nastopili prvi kolokviji, ki so od brucev zahtevali veliko mero odrekovanja in še večjo mero potrpljenja. Veliko noči je bilo neprespanih in ogromno študijske literature preštudirane.

Simon in Tadej sta se popolnoma zatopila v svoj študij in Bog ne daj, da se ju je kdo drznil motiti med delom v Simonovi sobi. Vsi obiski so bili takrat strogo prepovedani in da se ne bi kdo slučajno spozabil, sta na vratih celo pustila sporočilo pomenljive vsebine: »Ne diraj lava dok študira, da ne boš v bučo dobil flaše pira!«

Njuna delovna vnema je obrodila bogate sadove. Devetke in desetke so se bahavo šopirile v indeksih, vendar se fanta s tem nista posebej hvalila.

Ko je bil čas izpitov mimo, sta izpregla konje in vso odvečno energijo sprostila na študentskih žurih v tem ali onem bloku.

Ko so Simonovi blokovski sosedi ugotovili, da fant obvlada glasbeno tehnologijo, so ga najeli za DJ-a. Pogosto so se žuri zavlekli tja do pete ali šeste ure zjutraj, ko so petelini s svojim petjem širnemu svetu že oznanjali prihod novega delovnega dne. Vsaki zabavi je sledila obvezna jutranja kavica v kateri od študentskih kuhinj, nato pa brezbrizno poležavanje v svojih študentskih boksih, dokler se baterije niso ponovno napolnile in se je študentska dirka lahko zopet pričela. To je bil life!

Na eni od zabav je Simon srečal svojega bivšega sostanovaleca, Tilna, s katerim sta se vrgla v težko debato o biti ali nebiti življenja. Tiste noči mu je dobrodušen kolega zaupal, da v prostem času pomaga študentom – invalidom, ki bivajo v bloku na Gerbičevi.

Ko je Simon slišal besedo invalid, je svojega starejšega prijatelja pričel spraševati o samem načinu dela z gibalno oviranimi osebami. Izvedel je, da jih je kar nekaj z mišično distrofijo ali cerebralno paralizo, med njimi pa se najdejo tudi taki, ki so utrpeli hude poškodbe zaradi prometne nesreče in so ostali priklenjeni na invalidski voziček.

Simona so stare rane zopet zaskеле. Kljub ljubeči družini in uspehom na fakulteti je v njegovem srcu zevala praznina, ki je ni nikakor zmogel zapolniti. Ob pogovoru s Tilnom je ugotovil, da je naposled le nastopil čas, da resnično stori nekaj za svojo dušo. Opogumil se je in ga vprašal, ali ima kaj možnosti, da tudi on v prostem času pomaga invalidnim študentom.

Simonove besede so resnično presenetile sogovornika, vendar se ta ni pustil zмести. Brž je prijatelju podal roko, ga pogledal naravnost v oči in mu z zanosom zaupal, da se takih ljudi aktivisti ne branijo. Obljubil mu je, da bosta že naslednjega dne stopila do šefice in se zmenila za delo.

Sonce v srcu

Ko je Simon prvič stopil v apartma na Gerbičevi, kjer je živel njegov bodoči varovanec Anže, enaindvajsetletni distrofik iz Nove Gorice, se je zavedel, da se bo njegovo življenje krepko spremenilo. Pred seboj je ugledal drobnega fanta, ki je bil s svojo skrivljeno postavo ujet med štiri kolesa na električni pogon.

»To je naš Anže,« ga je pozdravila prijazna študentka, ki je pravkar končala s hranjenjem njegovega novega znanca.

Anže je stegnil koščeno roko proti obiskovalcu in počasi pristavil: »To je pa naša Ančka, ki ponoči žura, podnevi pa pančka.«

Dekle se je ob Anžetovih besedah hudomušno nasmehnilo, malo premišljevalo, nato pa na ves glas zapelo: »Ta naš Anže lahko še vola pojé!«

Vsi skupaj so se mu iz vsega srca nasmejali.

»Verjetno si ti toti fant, ki je prišel mirkat našega lumpeža,« mu je na uho prišepnila simpatična Štajerka.

»Da,« je v zadregi zamrmral Simon. »Pozabil sem se vama predstaviti. Ime mi je Simon.«

»A ti si tisti Simon, ki je dober kot bonbon!« je veselo vzkliknil Anže. »Od kod pa prihajaš in kaj počneš v življenju?«

»Prihajam z Jesenic in sem bruc na elektrofaksu,« mu je odvrnil Simon.

»Kaj pa ti študiraš?« je iz vljudnosti vprašal živahnega sogovornika.

»Po duši sem filozof, obiskujem pa drugi letnik pedagogike in geografije,« se je pohvalil Anže in skušal oceniti novega pomočnika.

»Tudi jaz rad pofilozofiram o tej ali oni stvari, pa tudi geografija me je že od nekdaj zanimala,« se je opogumil Simon in se ozrl še proti dekletu, ki ju je poslušalo z zanimanjem.

»Kaj pa ti, Ančka? Kaj pa ti študiraš?«

Dekle se je nekoliko zdrznilo, nato pa nekoliko v zadregi izjavilo: »Jaz pa sem si to leto vzela premor, drugače pa študiram angleščino in francoščino. Še en pogoj mi manjka, da bom v naslednjem študijskem letu sprejeta v četrti letnik.«

»O, to je pa kar težka kombinacija!« je presenečeno vzkliknil Simon. »Jaz bi pogrnil že na prvem izpitu, ker mi gramatika nikoli ni šla dobro od rok,« se je pošalil Anže.

»Slovnica sama po sebi ni težka. Zateženi so profesorji, ki nas, uboge študente, na izpitih mečejo, ne glede na to, ali smo se učili ali ne,« je žalostno odvrnila Ančka.

»Povem vama, da tisti bizgeci, ki obvladajo tehnike lenarjenja in prepisovanja, še najbolje pridejo skozi, mi, poštenjaki, pa obležimo v kupu neuspehov in nam ne preostane nič drugega, kot da se ponovno prijavimo na izpit in čakamo na božjo milost.«

»Bo že bolje,« se je brž oglasil Anže. »V vsaki slabi stvari je nekaj dobrega. Tudi meni je voziček odprl nove poti v življenje. Lahko bi neprestano tarnal nad svojo kruto usodo, pa mi to še na kraj pameti ne pride. Če bi bil postaven kot John Cena, ne

bi imel priložnosti spoznati tako simpatične punce, kot je naša Ančika. Tega res ne bi zamenjal za noben denar!«

»Kaj bi jaz brez tebe, Anže?« se mu je kislo nasmehnila sogovornica, nato pa iz žepa vzela robček in močno pihnila vanj vso svojo potlačeno žalost.

»Simon, lahko si vesel, da bova skupaj skrbela za našega Anžeta. V njegovi družbi človek sploh ne more biti slabe volje. Vsak dan se oboroži z novimi šalami in te zabava do onemoglosti. Kar nabavi si vedro, da boš vanj zlival solze smeha.«

Simon je zadovoljno prikimal, rekoč: »Prepričan sem, da sem prišel na pravi naslov, vendar pazita – tudi jaz obvladam nekaj takih dobrih gorenjskih štosov. Bomo še videli, kdo je najboljši komedijant tu!«

Anžetu je bil fantov pristop zelo všeč in je od same sreče glasno vzkliknil: »Superca!« in zapel: »Dobra volja je najbolja, to si piši za uho, mile jere, kisle cmere z nami vštric ne pojdejo, juhej!«

Vsa zbrana družba se mu je morala ponovno iz vsega srca nasmejati.

Tistega dne mu je Ančka podrobno razložila, kaj vse počne Sončkov aktivist, pri uvajanju mladega začetnika pa ji je bil v veliko pomoč seveda sam Anže, ki je bil zelo jasen glede svojih zahtev.

Zjutraj je na sporedu umivanje, sledi mu obilen zajtrk, nato polet na predavanja in opoldansko kosilo, popoldne pa študij in rutinski popoldanski pohod proti Rožni dolini, kjer so lepa dekleta njegovega stanu. Sledijo še čvek s prijatelji, večerja in nazadnje še večerno gledanje televizije ter priprava na nočni počitek.

Simon je svoja inštruktorja pozorno poslušal in si skušal zapomniti čim več napotkov za nadaljnje delo. Dekle ju je še

postreglo z lešnikovo čokolado in kozarcem soka, nato pa se od njiju prijazno poslovilo.

»K fantu gre,« je Anže zaupal Simonu, »vendar z njim ni preveč srečna. To ji berem iz oči,« mu je še zašepetal, nato pa v roke vzal mapo s študijskimi zapiski in jih pričel prebirati. »Če bi bila ona moje dekle, se ne bi tako izživiljal nad njo. – Verjemi mi, prijatelj, ljubezen je kakor najlepša roža na vrtu. Če je ne neguješ, lahko oveni, še preden se sploh zaveš.«

Koščeno telo na štirih kolesih se je globoko zazrlo v čilega mladeniča, ki je z njim delil kuhinjo, malo premišljevalo, nato pa svoje misli le spustilo na plan. »Mogoče bom vsiljiv, pa mi zato ne smeš zameriti. Kaj pa ti? Imaš kakšno punco?«

Simona so Anžetove besede spravile v neprijeten položaj. Res ni bil navajen takih neposrednih vprašanj. S Tadejem, ki si je medtem našel dekle, sta si veliko zaupala, vendar ga prijatelj ni nikoli zasliševal o intimnem življenju. Bil je zadovoljen, da je našel svojo Nino in s tem ni želel obremenjevati kolega. Res da mu ni bil več na voljo vseh štiriindvajset ur, vendar je, če se je le dalo, ves prosti čas preživel v prijateljevi družbi.

Velikokrat so se vsi trije odpravili na kakšen žur ali preživeli večer v katerem od ljubljanskih kinematografov. Anže je bil prvi Zemljan, ki mu je postavil tako neposredno vprašanje, zato je vsekakor potreboval čas za premislek.

Simon je začutil, da se mu je vsa kri preselila v glavo, kar je njegov sogovornik tudi opazil in še preden je uspel kar koli izjaviti, ga je Anže že prehitel, rekoč: »Vidim, da sem ti zastavil napačno vprašanje. Sicer pa živimo v demokratični državi, kjer ima vsak posameznik pravico do zasebnosti. – Veš, včasih res preveč opletam s svojim dolgim jezikom, tako se zdim sam sebi zelo podooben tisti ekstravagantni živali z dolgim rilčkom in še daljšim

jezikom, ki vsa lakomna hlasta po mravljiščih in z jezikom lovi prestrašene mravljice. Mislim, da se imenuje mravljiničar. – Tudi če jo kakšna piči, še vedno vtika svoj rilec v tuje zadeve, ne glede na to, kaj jo čaka za vogalom.«

Simonova rdečica se je med Anžetovim glasnim razmišljanjem počasi razblinila na prafaktorje in znova je uspel spregovoriti.

»Res si bil malo direkten, vendar pa ti tega ne zamerim. Slej kot prej bi izvedel, da sem svoboden kot ptička na veji, več pa ti ne povem.«

»Če ti tako praviš,« ga je nezaupljivo pogledal Anže in se popraskal po redkih laseh, zvezanih v konjski čop, »potem naj bo tako.«

»Da ne bova preveč dolgovezila, bi malce spremenil temo najinega pogovora. Kaj ko bi šla malo na sprehod po Ljubljani?«

»Seveda! Zakaj pa ne?!« je z olajšanjem vzdihnil Simon, ki je od Anžeta pričakoval še nadaljnja ubijalska vprašanja.

»Vreme ni ravno idealno, vendar mislim, da še vsaj dve uri ne bo deževalo.«

Novi poslovni partner je z desnico prijel ročko na vozičku in se odpeljal proti vratom.

»Pridi, greva! Ura je cajt,« je podvizal novega prijatelja. »Mogoče bova tam zapecala še kakšno dobro bejbo.«

»Ta pa res nima dlake na jeziku,« je pomislil Simon, »vendar ni slab fant. Življenje ga je za razliko od mene prikrajšalo za veliko stvari, vendar pa mu kljub temu optimizma res ne manjka.« Vzel je torbo in tudi on stopil k vratom.

»Če boš priden, te bom povabil na tortico,« je Simon v smehu dejal in ga ogrnil z bundo.

»Ti pa tudi nisi od muh!« je vzkliknil Anže in svoj izrek še najmanj dvakrat ponovil.

»Mesa ne maram preveč, goveje juhe tudi ne prenašam, vendar testenin in sladkarij se ne bi mogel nikoli do sitega najesti. Še sreča, da člani naše družine nismo podvrženi debelosti, sicer bi za moje prevažanje naokoli potrebovali gasilski avtomobil. Ko sem bil še majhen, mi je stara mama velikokrat rekla, da pojem za tri, suh pa sem kot prekla. Kakšno srečo imam!«

»Jaz imam tudi tako srečo,« se je pohvalil Simon. »Kar nekaj ljudi poznam, ki pa morajo kar pošteno paziti na svoje kilograme. Res ne bi bil rad v njihovi koži. – A si predstavljaš, da bi moral živeti brez čokolad in velikih sendvičev?«

»Niti pod razno!« je vzkliknil Anže. Hvala Bogu, da sva oba suha. Sedaj pa urno pot pod noge oziroma kolesa!« se je takoj popravil in z vozičkom Simonu utiral pot med študenti, ki so se ležerno premikali po hodniku.

»Saj se vlečejo kot polži!« se je razhudil Anže. »Jim bom že pokazal!« Brez pomislekov je pritisnil na enega od gumbov na vozičku in glasno zavijanje sirene je takoj razgnalo vse lenobne sprehajalce.

»To je moj izum!« se je pohvalil sopotniku. »Tudi jaz malce obvladam elektroniko.«

»Ti si pa res zabaven!« je presenečeno vzkliknil Simon in dodal: »Mogoče pa bova skupaj še kaj »pogrunjala«, kajne?«

»Kein Problem, mein Freund,« mu je prikimal Anže. »Ko bova velika, bova slavna in bogata; boš videl, da bo tako.«

Ko se je Simon tistega večera ulegel v posteljo, je bil resnično zadovoljen s potekom dnevnih dogodkov. Tistih nekaj uric, ki jih je preživel v Anžetovi družbi, mu je zelo dobro delo.

»Le poglej ga, kako je Anže pogumen! Zaradi svoje neozdravljive bolezni je prikovan na voziček, pa ga to sploh ne moti; vsaj

na videz ne. – Kakšni idioti smo ljudje! Če nam obraz slučajno skazi kakšen mozoljček ali če je naša teža za kakšen kilogram preseгла normalo, se nam zdi, da se nam je svet podrl. Taki ljudje, kot je Anže, se za take neumnosti še zmenijo ne. Vedo, da je njihova prihodnost pod vprašajem, zato maksimalno izkoristijo vsako sekundo dneva. Njihova duša je oborožena z veliko mero pozitivizma, s čimer se lahko uspešno prebijajo iz dneva v dan. – Take ljudi je treba imeti za vzornike!«

Komaj je čakal, da nastopi naslednji dan, ko ga bo po opravljenih predavanjih zopet obiskal. Tokrat mu bo pomagal pri študiju za izpit z geografskega področja, popoldne pa ga znova presenetil s povabilom na slastno tortico v ljubljanski lokal.

Še vedno si mi vseč

Po nekajmesečnem druženju sta Simon in Anže postala zelo dobra prijatelja. Kolokviji in izpiti so jima še naprej dobro šli od rok in vse je kazalo na to, da se bosta uspešno povzpela v višji letnik.

S skupnimi močmi sta pomagala kolegici Ančki, da je opravila manjkajoče študijske obveznosti in ji zagotovila, da ji bosta tudi v prihodnje stala ob strani. V zahvalo ju je povabila na zabavo, ki jo je nameravala organizirati prav njima v čast. Oba sta bila povabila zelo vesela in sta komaj čakala dan, ko naj bi ves širni svet izvedel za njuno neskončno dobroto.

Ančki sta pomagala tudi pri nakupih potrebnih kuharskih sestavin za zabavo. Simon se je ponudil za peka palačink, Anže pa je takoj podpisal namišljeno pogodbo za pomočnika kuharja, da bo svojemu nadrejenemu pomagal pri dekoraciji pečenih dobrot. Ančka jima je zagotovila, da se bodo vsi neizmerno zabavali.

Končno je nastopil dan D. Zabava se je pričela in krdelo lačnih gostov je kar planilo na Simonove palačinke. Dobra glasba, slastne dobrote na mizi in kozarček rujnega so dodobra razživel povabljenca.

Ančkin fant Marko je s kitaro naredil pravi glasbeni spektakel. Z dolgimi suhljatimi prsti je tako spretno brenkal po strunah, da ga je bilo kar prijetno gledati, še bolj pa poslušati.

Ko se je Anžetu pričelo spati, je spremljevalca poprosil, naj ga pospremi domov. Tudi Simon je bil že pošteno utrujen, zato se je tudi on nameraval odpraviti nazaj v Rožno dolino, pa sta ga Anže in Ančka prepričala, naj se vrne k razigrani družbi, kjer ga je čakalo veliko presenečenje.

Ko se je Simon bližal vhodnim vratom v Ančkin apartma, je opazil, da so se ritmi glasbe nekoliko umirili. Iz radijskega sprejemnika je vela prijetna romantična melodija, ob kateri bi se še najbolj hladen intelektualec popolnoma raznežil.

Za trenutek je obstal pred vrati in razmišljal, ali naj vstopi ali ne. Pomislil je na obljubo, ki jo je dal prijateljema, in zbal se je, da mu bo Ančka zamerila, če je ne bo prišel vsaj pozdravit.

»Veš kaj, Simon,« se je skušal opogumiti, »toliko pa te je v hlačah, da boš vsaj stopil k slavljenci in se ji diplomatsko opravičil za svoj odhod k počitku. – Naj ti bo, Ančka; pa samo zato, ker si tako simpatično dekle.«

Prijel je za kljuko, vstopil v prostor in poiskal svojo gostiteljico, ki je bila skrita nekje med plešočimi zaljubljenici.

»Kam sem prišel!« je sam pri sebi vzkliknil in iskal kot, kamor bi lahko skrnil svoje sramežljivo telo.

V tistem hipu ga je po rami potrepljala ženska roka. Obrnil se je in pred seboj zagledal Ančko, ob njej pa dekle, ki je plašno sklanjalo svojo glavo k tlom in po vsej verjetnosti, tako kot on, iskalo ključ za pobeg iz tega ljubezenskega gnezda.

»Simon, pa si le prišel!« se ga je razveselila gostiteljica. »Predstavljam ti svojo najboljšo kolegico, s katero sva se prav tako

spoznali preko organizacije Sonček, vendar se ona bolj zadržuje v Rožni dolini, kajne?»

Ko je dekle zaslišalo besedico Simon, je dvignilo svoj obraz proti prišleku in še preden je Ančkin prijatelj uspel karkoli reči, je v smehu dejalo: »O, midva pa sva se že srečala!«

»Srečala?!« jo presenečeno vprašal Simon. »Kje pa?«

Ančka je začudeno opazovala sogovornika in se čudila, zakaj se je njena kolegica kar naenkrat tako razživela, ko pa je še pred nekaj trenutki želela s prvo trolo odleteti domov.

»Le kod sta se srečala?« je pomislila in s pričakovanjem čakala na Simonov odgovor.

»Mislim, da me ni prepoznal,« se ji je nasmehnila prijateljica, nato pa osuplemu Simonu ponudila svojo koščeno roko in se mu končno le predstavila: »Irina sem. – A ti je sedaj kaj bolj jasno, mladenič?«

Simona so dekletove besede popolnoma vrgle s tira in od vsega sramu ni mogel izgovoriti niti besedice.

»Simon, kaj pa se dogaja s teboj?« je prestrašeno vzkliknila Ančka in iz njegovih oči skušala razbrati vzrok tega nepričakovanega zapleta.

»Zakaj pa te je moja prijateljica tako prestrašila?«

Simon je bil še vedno brez besed, le nepremično je gledal v Irinin obraz in v mislih iskal pravo besedo, s katero bi nadaljeval pogovor.

Ančka je postajala čedalje bolj nemirna, zato se je obrnila k Irini in ji v uho šepnila: »Irina, lepo te prosim, razloži mi, kaj se tu dogaja, drugače bom umrla od radovednosti!«

»To je dolga zgodba,« ji je odgovorila, a s tem ni potešila Ančkine radovednosti.

»Mislim oziroma prepričana sem, da si imata veliko povedati, zato vaju bom raje pustila sama,« se jima je opravičila gostiteljica in odhitela k svojemu izbrancu.

V tistem hipu je prostor napolnila nova nežna melodija, ki je razvnela srci obeh najstnikov.

»A si za ples?« se je opogumilo dekle in čakalo na Simonov odziv.

Tiho ji je prikimal in ji podal roko. Objela sta se in zaplesala v nežnem ritmu ljubezenskega napeva.

»Od kod poznaš Ančko?« je zanimalo Irino.

»Spoznala sva se pred nekaj meseci – tu, na Gerbičevi, ko sem se pridružil Sončkovim aktivistom. Ravno pred kakšno uro sem domov pospremil Anžeta, prijatelja distrofika, s katerim sem se pravzaprav prišel na to zabavo. Mislil sem iti že domov, pa sta me oba bizgeca uspela prepričati, da sem sedaj tu.«

»Pa to kaj obžaluješ?« ga je nežno vprašala Irina in se mu zazrla naravnost v oči, kot da bi v njih iskala odgovor na zastavljeno vprašanje.

Simon je ponovno ostal brez besed, kajti še vedno ni mogel verjeti, da mu jo je bilo zopet usojeno srečati. Vsa čustva, ki jih je skrbno zaprl v predal pozabe, so kakor plahe ptice, ki jim je bila naklonjena ponovna prostost, pričele radoživo letati po njegovem srcu in z zamahi svojih peruti prebujati njegove speče strasti.

»Ali obžalujem?! Nikakor ne obžalujem! – Ravno nasprotno! Da bi ti vedela, kako se počutim v tem trenutku! – Bog ve, ali še kaj čutiš do mene,« se je v mislih spraševal in tudi on skušal razbrati odgovor iz dekletovega pogleda.

»Seveda ne obžalujem,« ji je nežno prišepnil v uho in jo še močnejše stisnil k sebi.«

»To leto je res hitro minilo,« je vzdihnila Irina in žalostno pogledala soplesalca. »Tudi jaz se že nekaj mesecev ukvarjam z invalidnima študentkama in moram ti priznati, da mi je druženje z njima res v veliko veselje.«

»Jaz pa prav rad zahajam k Anžetu. Moraš ga spoznati. Z njim ti res ni nikoli dolgčas.«

»Kaj pa študiraš?« je še zanimalo Irino.

»Končujem prvi letnik elektro faksa, smer elektrotehnika,« se ji je pohvalil Simon. »Ti boš pa verjetno postala kakšna zatežena učiteljica, ki bo svojim učencem dajala same enice.«

»Kako si vedel?« je presenečeno vzkliknila Irina. »Da ti ni to povedala ...«

»Ne, tukaj pa Ančka ni imela prstov vmes,« se ji je nasmejäl iz srca. »Že na obrazu ti piše, da imaš rada otroke.«

»Če bi ti spoznal mojo mlajšo sestro Ajšo, bi sočustvoval z mano. Moja sestrice je svetovna prvakinja v špecanju in nažiranjju s čokolado.«

»Naš Gašper pa med spanjem škripa z zobmi,« ji je zaupal Simon. »Če želim dobro spati, si moram dati čepke v ušesa. – Še dobro, da sedaj večino časa preživim v Rožni dolini. Tukaj res nimam teh težav.«

»Kaj pa, če so žurke?« je zanimalo Irino.

»Če moram študirati, se odpravim v podmornico, drugače pa se spet oborožim z nepogrešljivimi čepki in mirno zaspim do naslednjega jutra.«

Glasba je nepričakovano utihnila in gostiteljica Ančka je vsem povablencem naznanila zaključek zabave, ki se je medtem razvlekla že pozno v noč.

»Irina, a te zapeljem do doma?« jo je previdno vprašäl in čakal na odgovor.

»Če si se že ponudil, potem se ne bom branila,« mu je odgovorila v zadregi in se pomaknila proti vratom. »Če me ti ne bi peljal, potem bi morala zaprositi koga drugega. – Veš, za nas, ženske ni dobro, da se v takih nečloveških urah same sprehajamo naokoli. V Ljubljani v nočnih urah kar mrgoli čudnih ljudi.«

»No, danes boš imela osebnega taksista, ki te bo zapeljal prav do hišnih vrat. Le naslov mi moraš dati, da bo moj avtopilot vedel, kje naj te odloži.«

Simon in Irina sta se poslovila od svoje prijazne gostiteljice in se napotila proti parkirišču, ki je bilo zavito v trdno temo. Sedla sta v avto in se odpravila proti Bežigradu.

»Ali naj ji kaj rečem?« se je v mislih spraševal Simon, ki ga je ponovno srečanje s simpatično suhico zelo zmedlo.

Tudi Irini so se po glavi podile podobne misli, vendar se ji ni zdelo pametno narediti prvega koraka.

»Kaj pa če ima punco? – Ne, potem me ne bi tako gledal,« je skušala potolažiti svoje razvneto srce. »Kar bo, pa bo!« se je naposled vdala v usodo in na skrivaj opazovala svojega šoferja.

Ko sta se pripeljala do Irininega bloka, jo je Simon previdno prijel za roko, jo pogledal v oči in ji polglasno dejal: »A sem ti še vedno všeč?«

»Všeč?!« se je začudila Irina. – Zakaj pa te to sedaj zanima? Zakaj pa me nisi že prej poklical?«

»Saj sem te, pa nisi bila dosegljiva,« se je skušal izgovoriti Simon.

»Nekajkrat je zvonilo v prazno, potem pa se mi je oglasil nek dekliški glas, ki me je dobesedno ignoriral in mi zatrjeval, da te ni doma.«

»Ah, spet ta Ajša!« se je razhudila Irina. »Takrat sem bila na počitnicah v tujini in sem doma pozabila telefon. Koliko škode

mi je že naredila ta Ajša ajšasta, da ji bom enkrat že dala vetra. Niti omenila mi ni tvojega klica. – Sedaj pa ...»

Simon je spustil njeno roko in čakal na svojo poslednjo sodbo. »Mogoče pa ima fanta in je ne zanimam več,« je zopet zaslišal svoj jaz, ki se je hahljal iz zavetišča njegovih dvomov.

»Kaj pa ti meniš?« ga je sramežljivo pogledala Irina in živčno mencala svojo torbico v naročju.

»Kaj menim jaz?« je bil presenečen Simon. »Tudi meni si všeč, Irina, le splet okoliščin je hotel, da se šele danes pogovoriva o najinih čustvih. – Verjetno si slišala za mojo nesrečo v gorah, v kateri sem tragično izgubil najboljšega prijatelja Blaža. Kar nekaj mesecev je preteklo, da sem sploh lahko normalno zadihal. Ta neznosen občutek krivde, ki se je naselil v meni po njegovi smrti, je iz mene naredil živega mrliča. Čeprav sem navzven deloval umirjeno, sem v sebi skrival veliko žalosti in še več jeze. Ne vem, če poznaš ta občutek, Irina, vendar mi lahko verjameš, da mi ni bilo lahko. Preveč sem bil besen nase, da bi bil sploh zmožen kogar koli ljubiti. – Zdaj je vse drugače. Odkar sem se priključil organizaciji Sonček in tu in tam pomagam Anžetu, se je moje bedno življenje precej spremenilo. Na svet sem pričel gledati z drugega zornega kota in tudi tisti pekoč občutek krivde v srcu je iz dneva v dan manjši. Ne vem, kaj bi se zgodilo z menoj, če ne bi bil pripravljen stopiti na novo pot, ki mi jo je ponudilo življenje. Spoznal sem, da je v slabi stvari nekaj dobrega in da na svetu živijo ljudje, ki kljub telesnim hibam živijo še bolj kvalitetno življenje kot mi, zdravi Zemljani. – Irina, od takih ljudi se je vredno učiti smisla življenja, kajti ti so hvaležni so za vsak delček sekunde, ki ga lahko preživijo v krogu družine, prijateljev ali sodelavcev.«

Irina mu je tiho pokimala in čakala na nadaljevanje zgodbe.

»Vesel sem, da mi je usoda naklonila ponovno srečanje s teboj, Irina, in naredil bom največjo napako v svojem življenju, če bom ponovno izpustil priložnost, da te bolje spoznam.«

Simonove besede so globoko ganile Irinino srce in stalile še zadnje kose ledu, ki so bili trdno zasidrani v njeni Biti. Na plan so privrela vsa zavrta čustva in iz njenih oči se je izlila poplava solz.

»Zakaj pa si tako žalostna?« jo je zaskrbljeno vprašal Simon in ji ponudil robček.

Irina si je obrisala solzne oči, ga žalostno pogledala in ga pobožala po obrazu, rekoč: »Tudi meni ni bilo življenje ravno z rožicami postlano. V njem je bilo več trnja kot vrtnic in moram ti priznati, da je tudi meni delo z invalidi zelo pomagalo. Verjetno ne veš, zakaj sem sploh pristala v bolnišnici. Živim v družini, ki jo tvorijo nevrotična mati, ki zaradi narcisoidnosti za naju s sestro komajda najde kaj prostega časa, oče, ki je pogosto službeno odsoten, mlajša tečna sestra, ki bi se samo nažirala s čokolado, ker ji manjka starševske topline, in potem sem tu še jaz, najstarejša hčerka gospe in gospoda Treselj, ki si je zadala previsoke lepotne ideale, kar jo je skoraj stalo življenja. – In samo pomisli; v vsej tej nesreči je bila največja sreča ta, da je bila ravno tehtnica tista, ki je bila kriva za najino prvo in zadnje srečanje. Tudi jaz sem v preteklih mesecih veliko pretrpela, še največ zaradi tega, ker mi starša sprva nista stala ob strani, tako kot je ob tebi noč in dan bedela tvoja mama. Ko sva bila še v bolnišnici, sem vaju velikokrat skrivoma opazovala in moram ti priznati, da sem ti prav zavidala tisto veliko mero ljubezni in spoštovanja, ki si je bil vseskozi deležen.«

»Res sem vesel, da mama tako skrbi zame,« ji je zatrdil Simon. »Tudi naša družina ni ravno idealna, vendar se trudimo živeti drug z drugim, kar nam včasih bolj, drugič manj uspeva.«

»Sedaj se je v moji družini veliko spremenilo,« mu je zaupala Irina. »Zdaj se oba starša na vse pretege trudita, da bi popravila storjene napake, vendar ne vem, če jima bom kdaj uspela odpustiti.«

»Vsaka zgodba, tudi če je slaba, nas nekaj nauči,« ji je v uho zašepetal Simon in jo nežno pobožal po laseh.

»Verjemi mi, da se bo tvoje sovraštvo z leti omehčalo in tudi če staršem ne boš nikoli povsem odpustila, bo vaš odnos prerasel v eno samo spoštovanje. V to sem popolnoma prepričan.«

»Tudi jaz upam, da bo razplet moje zgodbe dober in da bodo na koncu vsi srečno živeli do konca svojih dni.«

Simon je opazil, da je nastopil čas slovesa, on pa še ni bil prepričan, ali Irina čuti kaj do njega ali ne.

»Verjetno si bil res prepozen,« se je znova oglasilo iz njegove notranjosti, drugi glas pa ga je prepričeval, naj vendarle ne stoji križem rok. Sram ga je bilo, neskončno sram, ker je bil v ljubezenskih zadevah še zelen.

Irina se mu je znova zazrla v oči, kot da bi v njih iskala neko notranjo potrditev, nato pa ga nepričakovano močno objela in ga obsula s poljubi in nežnimi besedami, ki so povedale vse.

NATAŠA
REBEC LUKŠIČ

Ljubezen

NA TEHTNICI

*Lj*ivljenje vseh nas je neprestano na tehtnici, nas preizkuša in meri moči. Jeziček na tehtnici pod bremenom uteži niha zdaj na eno, zdaj na drugo stran, od slabega k dobremu, iz stiske v radost, iz razočaranj v zanesenost, od sreče k nesreči in nazaj. Tehtnica nikoli ne ostane v ravnovesju. Če vzamemo življenjske stiske kot izzive in zberemo dovolj moči, da se osvobodimo nelagodja, da iz sebe naredimo nekaj več in hkrati storimo nekaj dobrega tudi za druge, se tehtnica prevesi v dobro, boljše in najboljše.

Tudi Irina in Simon, junaka romana »Ljubezen na tehtnici«, se znajdeta v hudi čustveni stiski, a kljub temu najdeta smisel bivanja v medsebojni ljubezni in sočutju do tistih, ki pomoč najbolj potrebujejo.

